67 let | Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 30. maja 2014

Leto LXVII, št. 43, cena 1,70 EUR, 14 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Zahtevajo pravičen komunalni prispevek

Ko bo zgrajena komunalna infrastruktura v večjem delu občine Škofja Loka, bodo občanom odmerili komunalni prispevek. Predlagani višini nasprotujejo v Iniciativi za pravičen komunalni prispevek.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Zoper višino komunalnega prispevka, kakršnega predlaga občina, so najprej protestirali v KS Godešič, kjer so izračunali, da bo povprečni prispevek za hišo z neto stanovanjsko površino 200 kvadratnih metrov na parceli 500 kvadratnih metrov znašal 2680 evrov, za izvedbo priključka v povprečni dolžini trideset metrov pa še nekaj več kot 3000 evrov. Prejšnji teden so se Godešani s še tremi krajevnimi skupnostmi (Reteče - Gorenja vas, Stara Loka in Škofja Loka - Mesto) povezali v Iniciativo za pravični komunalni prispevek in zahtevali sestanek z vodstvom občine. Na Godešiču po besedah predsednika tamkajšnje KS Matjaža Krajnika zahtevajo tudi ureditev pomanjkljivosti v zvezi s sekundarno kanalizacijo, v Retečah pa so problemi na trasi primarnega voda.

Skupen sestanek omenjenih krajevnih skupnosti s predstavniki občine je bil v sredo zvečer. Kot je po srečanju povedal župan Miha Ješe, bo morebitne tehnične pomanjkljivosti na terenu preveril projektant, glede komunalnega prispevka pa ostaja neomajen. Pravi, da je odlok o njem narejen po zakonodaji. Znesek pa je izračunan tako, da so od celotnih stroškov gradnje odšteli dobljena nepovratna sredstva ter plačane okoljske prispevke, od tega zneska pa se glede na velikost parcele in kvadraturo hiše določi komunalni prispevek.

Foto: Tina Dokl

Čistilna naprava v Retečah, kamor bo speljana novo zgrajena kanalizacija iz Godešiča, Reteč in Gorenje vasi, ki zaradi višine komunalnega prispevka povzroča hudo kri med občani.

tuš KUPON POPUST TAKOJ
v soboto 31. 5.
V TRGOVINAH in FRANŠIZAH TUŠ
-20 %
na izdelek po izbiri

Kupon je unovčljiv pri enkratnem nakupu v trgovinah in franšizah Tuš v soboto, 31. 5. 2014. Kupon ni unovčljiv v poslovalnici Ekstra Tuš Ptuj, v Tuš drogerijah in poslovalnicah Cash&Carry. Ob enkratnem nakupu lahko kupec uveljavi 1 kupon za 1 izdelek. Kupon ne velja za izdelke iz Kataloga želja, za tobačne izdelke, časopise, revije, plačilo položnic, povratno embalažo, darilne kartice, vrednostne kartice, mobi kartice mobilnih operaterjev, srečke in plinske jeklenke. Popust pri tehtanih izdelkih velja le za količine, primerne za gospodinjstva. V primeru obročnega odplačevanja kupona ni mogoče uveljavljati. Popusti se ne seštevajo.

Engrotuš d. d., Cesta v Trnovlje 10a, 3000 Celje

Preverite aktualno ponudbo hiš najvišje kakovosti.

JELOVICA HIŠE D.O.O., LAHE 1, PREDDVOR

AKCIJA
VHODNIH VRAT
do 15. 6. 2014
VHODNA VRATA ŽE
OD 299 EUR.
V ceni ni vključen DDV.

SIBAU Okna in vrata
Sibau okna in vrata d.o.o.
Forme 12, 4209 Žabnica
www.sibau-okna.si
Tel.: 04 515 38 78
GSM: 031 768 225
GSM: 031 707 484

AKTUALNO

Za petino delovnih mest več

V Sloveniji se že nekaj mesecev opazno znižuje brezposelnost. To velja tudi za Gorenjsko, kjer registrirana brezposelnost upada, prostih delovnih mest pa je od začetka leta za 21 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. 2

GORENJSKA

Nova šola kot Pepelka

Prenovljena Osnovna šola Toma Brejca je učence sprejela že po koncu zimskih počitnic, slavnostno odprtje pa je občina pripravila v ponedeljek. Celotna naložba je vredna 10,5 milijona evrov, od tega bo tri milijone prispevala država. 7

KMETIJSTVO

Na Gorenjskem sedem medvedov

V zavodu za gozdove ocenjujejo, da se na Gorenjskem zadržuje sedem rjavih medvedov, ki so letos doslej zakrivili šest škodnih dogodkov. Za enega od medvedov je agencija za okolje že izdala dovoljenje za izredni odstrel. 14

GG+

Rokoval se je z Dalajlamo

Miro Koder je tisti Jeseničan, ki že vrsto let novembra spakira kovčke in se za šest mesecev odpravi v Indijo. Letos je imel neverjetno srečo. Ko je Dalajlama predaval v tamkajšnjem templju, se je v neznosni gneči rokoval prav z njim. 17

VREME

Danes bo spremenljivo oblačno s padavinami. Jutri in v nedeljo bo več sončnega vremena, še bodo krajevne plohe.

6/18 °C

jutri: spremenljivo oblačno

Korošica v evropskem parlamentu

V novem Evropskem parlamentu ne bo osem Slovenk in Slovencev, ampak devet.

Jože Košnjek

Kranj – Koroška Slovenka Angelika Mlinar, rojena v okolici Dobrle vasi v Podjuni, je dosegla nov politični uspeh. Po septembrski izvolitvi v avstrijski državni zbor, za katerega je kandidirala na listi nove stranke Neos/Nova Avstrija – Neues Oestereich, je bila v nedeljo, 25. maja, kot nosilka strankine liste izvoljena tudi v Evropski parlament. Stranka Neos je na evropskih volitvah pričakovala boljši izid, vendar je bilo 7,1 odstotka glasov na državni ravni dovolj za mandat, ki ga je dobila Angelika Mlinar.

Na Koroškem je dobila lista dobrih šest odstotkov glasov. Avstrija ima v Evropskem parlamentu 18 poslanskih sedežev. Angelika Mlinar je po izvolitvi povedala, da sedež v Bruslju ni umik iz avstrijske politike in političnega delovanja v dobro slovenske manjšine. Njeno stališče in stališče njene stranke do tega problema ostaja nespremenjeno, pozitivno.

Izvolitev koroške Slovenke v Evropski parlament pomeni tudi to, da v najvišjem evropskem predstavniškem organu ne bo le osem v Sloveniji izvoljenih poslank in poslancev, ampak devet.

Darilo izžrebanemu naročniku časopisa Gorenjski Glas
Knjigo prejme MOJCA PRIMOŽIČ z Bleda.
www.gorenjskiglas.si

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Delovna akcija v Arboretumu

Radio Kranj vas kot medijski pokrovitelj v soboto, 7. junija 2014, vabi na delovno akcijo v Arboretum Volčji Potok. Čiščenje posledic februarskega žledoloma bo potekalo pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike Boruta Pahorja in v sodelovanju z ministrom za kulturo Urošem Grilcem. Čeprav v zelenje odeta drevesa skrivajo razsežnosti vremenske katastrofe, je škoda v parku velika, precejšen del parkovnega gozda je zaradi podrtih in polomljenih dreves še vedno nevaren in

težje dostopen. Z vašo pomočjo bodo arboretum očistili in zagotovili varnost obiskovalcev. Delo bo potekalo pod nadzorom strokovnih sodelavcev, ki bodo delo razdelili tako, da bo varno za vse. Povabljene so družine, saj bo zagotovljeno varstvo otrok. Družine, ki bi želele ostati skupaj, bodo pomagale z grabljenjem in urejanjem gredic. Akcija bo trajala od 9. do predvidoma 14. ure. Po zaključku bo organizirano vodenje po parku in svetovanje o urejanju vrtov. Poskrbljeno bo za topel obrok in pijačo. Za delo so priporočljiva delovna oblačila, primerna obutev in zaščitne rokavice. Zaradi lažje organizacije svojo udeležbo najpozneje do torka, 3. junija 2014, sporočite na e-naslov: milena.rejc@radio-kranj.si. Število udeležencev je omejeno.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 39 z geslom Alpe Adria Line nagrajuje Jano Osterman z Visokega, Lojzeta Kristana iz Medvod in Klemena Koblarja z Jesenic. Čestitke!

Za petino delovnih mest več

V Sloveniji se že nekaj mesecev opazno znižuje brezposelnost. To velja tudi za Gorenjsko, kjer registrirana brezposelnost upada, prostih delovnih mest pa je od začetka leta za 21 odstotkov več kot v enakem obdobju lani.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Konec aprila 2014 je bilo registrirano brezposelnih 8851 oseb. V primerjavi s predhodnim mesecem se je registrirana brezposelnost znižala za 300 oseb (3,3 odstotka, v Sloveniji za 2,4 odstotka). V primerjavi z januarjem (konec januarja je bilo v evidenci 9359 brezposelnih oseb) pa je brezposelnost v regiji upadla za 508 oseb (5,4 odstotka), so sveži podatki kranjske enote Zavoda RS za zaposlovanje.

V obdobju od januarja do aprila se je iz evidence brezposelnih odjavilo 3554 oseb, od tega zaradi zaposlitve 2441 oseb, kar je za 20,1 odstotka več kot v istem obdobju lani. Čemu na zavodu pripisujejo takšno stanje: izboljšanju gospodarskih razmer v državi, povečanju gozdarskih opravil po letošnjem žledolomu in posledično večji potrebi po teh delih, ukrepom države za spodbujanje zaposlovanja mladih, intervencijski zakonodaji ali čemu drugemu.

»Od januarja do aprila beležimo kar 21,6 odstotka več prostih delovnih mest (1129), kjer delodajalci želijo sodelovanje z zavodom pri kadrovanju novih sodelavcev, kot v istem obdobju lani (885 prostih delovnih mest od januarja do aprila 2013). Največ povpraševanja je v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu, sledi dejavnost trgovine, vzdrževanje in popravila, dejavnost prometa in skladiščenja ter drugih poslovnih dejavnosti, gostinstvo, zdravstvo in socialno varstvo ter strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti. Naštete dejavnosti so objavile prosta delovna mesta in želele sodelovanje zavoda, število prostih delovnih mest je večje od sto,« pojasnjuje Dubravka Furar, pomočnica glavnega direktorja kranjske enote zavoda za zaposlovanje. »Vsekakor se zaposlovanje povečuje zaradi počasi okrevajočega gospodarstva, predvsem v predelovalnih dejavnostih. Zaradi posledic žledoloma je nekaj več zaposlovanja v dejavnosti sečnje, gojenja gozdov, saniranja okolja, urejanja površin in tudi lesarstva. Spomladi prične svojo dejavnost gradbeništvo, brezposelni se zaposlujejo v zaključna gradbena dela. Med prednostne naloge v letu 2014 uvrščamo tudi uresničevanje programa Jamstvo z mlade, kar pomeni, da mladim do tridesetega leta starosti v prvih štirih mesecih od prijave v evidenco ponudimo možnost zaposlitve, izobraževanja ali vključitve v ukrep aktivne politike zaposlovanja.«

Dubravka Furar / Foto: Tina Dokl

Stopnja registrirane brezposelnosti za februar 2014 je največja na Uradu za delo Tržič – 12,9-odstotna, sledijo Jesenice (12,7), Kranj (11,0), Radovljica (10,6), najnižja stopnja pa je v Škofji Loki (8,3). Območna služba Kranj beleži 10,8-odstotno stopnjo registrirane brezposelnosti, in sicer je to najnižja stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji (14,2 odstotka). V aprilu je v primerjavi z marcem največji upad (za 4,4 odstotka) na območju Radovljice, sledi Škofja Loka (3,3), Kranj in Tržič (3,2) ter Jesenice (2,4).

In s katerimi ukrepi na Gorenjskem rešujejo brezposelnost?

Eden od njih je zgodnja aktivacija brezposelnih, tako da jih motivirajo za takojšnje iskanje zaposlitve, saj izkušnje preteklih let kažejo, da se v pomladanskih mesecih zaposli največ oseb. Tako se iskalci zaposlitve vključujejo v različne delavnice za izpopolnjevanje veščin iskanja zaposlitve, vključujejo se tudi v ukrep aktivne politike zaposlovanja Usposabljanje na delovnem mestu, kjer pridobijo konkretne delovne izkušnje na delovnem mestu, in ukrep Delovni preizkus, namenjen mladim do trideset let, ki traja mesec dni na konkretnem delovnem mestu. Veliko brezposelnih oseb se je v letošnjih pomladnih mesecih vključilo v programe javnih del in prek ukrepa subvencioniranja zaposlitve Zaposli . me plus. Trenutno je aktualna subvencija za odpravo posledic žleda, namenjena delodajalcem, ki imajo registrirano dejavnost sečnje, gojenje gozdov, saniranje okolja, urejanje površin, čiščenja cest ali imajo ustrezno koncesijo za opravljanje teh dejavnosti. Na voljo je tudi program javnih del Pomoč v primeru elementarnih nesreč za leti 2014 in 2015. Povabilo je odprto do 4. septembra letos oziroma do porabe sredstev. Prijavijo se lahko neprofitni delodajalci, ki potrebujejo pomoč pri odpravi posledic žleda. Zavod krije celotne stroške zaposlitve.

»Jeseni pa bomo brezposelnim osebam ponudili možnost izobraževanja v Medpodjetniških izobraževalnih centrih, in sicer v programih, ki usposabljajo za poklice, najbolj iskane na trgu dela (strojništvo, gradbeništvo, gostinstvo, storitvene dejavnosti). Opozoriti pa želimo še na dobro sodelovanje z delodajalci, ki ga zagotavljajo sodelavci Pisarne za delodajalce. Delodajalcem namenjamo posebno pozornost, njihove potrebe želimo hitro, uspešno in strokovno izpolniti, kar nam uspeva in nam to priznavajo tudi delodajalci,« še dodaja Furarjeva.

Vpis omejili tudi v Šolskem centru Kranj

Mateja Rant

Kranj – Na spletnih straneh ministrstva za izobraževanje, znanost in šport so v sredo objavili seznam srednjih šol, ki bodo v prihodnjem šolskem letu omejile vpis v prvi letnik. Med njimi je zgolj ena gorenjska srednja šola, in sicer Šolski center Kranj. Vpis bodo omejili na Srednji šoli za elektrotehniko in računalništvo v programu elektrotehnik. Do 25. aprila, ko se je iztekel rok za prenos prijav, se je za vpis v srednje šole za šolsko leto 2014/2015 prijavilo 18.168 kandidatov (lani 17.998). Kot ugotavljajo na ministrstvu, je letos v primerjavi z lani več prijav za vpis v programe poklicnega in strokovno tehničnega izobraževanja, medtem ko so za vpis v programe gimnazij letos zbrali nekaj manj prijav kot lani. Za programe, kjer je število prijav preseglo število razpisanih mest, prostorske in kadrovske zmogljivosti šole pa to omogočajo, so zagotovili dodatnih 725 (lani 728) vpisnih mest v javnih šolah. Kljub temu, so dodali, se tudi letos ni bilo mogoče izogniti omejitvam vpisa. Vpis bodo omejili na 29 javnih (lani 26) in dveh zasebnih šolah (lani na eni). Izbirnega postopka se bo zaradi omejitve moralo udeležiti skoraj 22 odstotkov kandidatov (lani 22,4 odstotka).

Dim in smrad iz Knaufa

Konec tedna sta ljudi v okolici spet zmotila dim in smrad iz dimnika Knauf Insulationa na Trati. V podjetju pravijo, da je vse v mejah dovoljenega.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Na prekomerne izpuste in smrad je opozoril eden naših bralcev, češ da je bilo še posebej neznosno minuli konec tedna. Na tablah ob cestah proti Škofji Loki so se kot že večkrat doslej pojavili napisi o eko terorizmu in zastrupljanju, zoper Knauf je naperjenih nekaj zmerljivk, poleg tega pa še kljukasti križ. Odgovorne v podjetju Knauf Insulation smo vprašali, zakaj onesnaževanje in zakaj prav ob koncih tedna. Kakšne izboljšave glede izpustov v ozračje naj bi prinesel nedavno zgrajen višji dimnik? Kaj nameravajo storiti, da ne bi prihajalo do neljubih dogodkov, ki vznemirjajo okoliške prebivalce?

Uradni odgovor iz Knaufa pravi: »Proizvodnja poteka celo leto enako in kar zadeva okolje v skladu z okoljsko zakonodajo in našim okoljevarstvenim dovoljenjem. Naše emisije ne presegajo dovoljenih, kar se je pokazalo tako na rednih kot izrednih inšpekcijskih pregledih, kot tudi na celoletnem monitoringu imisij. Ob teh pregledih je bilo tudi ugotovljeno, da vse naše čistilne naprave in filtri delujejo pravilno in jih nikoli, ko deluje proizvodnja, ne izklapljamo, kot želijo pokazati nekateri z zgodbami o močnejšem dimu ponoči in ob vikendih. Na vsa morebitna opozorila občanov o neprijetnem vonju, ki bi lahko imel izvor iz naše tovarne, se odzovemo, preverimo vse parametre v proizvodnji in pošljemo odgovorno osebo, da se prepriča o problemu tudi na mestu samem. Kar zadeva novi dimnik, smo vedno poudarjali njegov pozitivni prispevek pri zmanjšanju morebitnega vpliva našega obrata zlasti v času neugodnih vremenskih razmer, saj zaradi višine poveča potencialni obseg vplivnega območja.«

Grafiti ogorčenja zaradi izpustov iz podjetja Knauf Insulation / Foto: Tina Dokl

Stvari pa je dodatno pojasnil tudi glavni direktor Knaufa Tomaž Lanišek, ki poudarja, da se odzovejo na vsako pritožbo iz okolice: »Ob takih priložnostih preverimo vse parametre na proizvodnih linijah in se o problemu prepričamo na terenu, na novem dimniku pa bo prašne delce v zraku kontinuirano merila merilna naprava. Ti delci so največji onesnaževalec zraka, kot se je pokazalo tudi ob meritvah, ki so jih izvajali za Škofjo Loko, krivci pa zlasti kurišča in promet. Naši izpusti pa so bili ob vseh meritvah vedno pod dovoljeno mejo.«

Izpusti so ob nepretrganem 24-urnem delovnem procesu ves čas enaki, ponavlja sogovornik. Proizvodnjo ustavijo le ob rednem letnem remontu ali če gre za kako okvaro. Izpuste filtrirajo, čistilnih naprav ne izklapljajo, kakor jim pogosto očitajo tisti, ki se pritožujejo. Kjer je proizvodna enota, sta tudi dim in smrad (zlasti ob neugodnem vremenu), a po Laniškovih zagotovilih v okviru zahtev okoljevarstvenega dovoljenja in ob vseh meritvah (nekajkrat letno jih izvaja Agencija RS za okolje, občasno občina, sami pa z merilno napravo na dimniku stalno) pod najvišjimi dovoljenimi vrednostmi. Ob povečanju dimnika pa občani negodujejo zaradi povečanega hrupa in osvetlitve vrha dimnika. Hrupa, meni Lanišek, ne povzroča neposredno dimnik, zaznali so ga ob remontu ene od naprav in bodo to sanirali z izolacijo. Utripajočo luč pa so morali namestiti zaradi pravil, ki širijo vplivno območje letališča in so padli v ta pas, agencija za letalstvo pa zahteva osvetlitev dimnikov, visokih nad 45 metrov.

Priporočene ukrepe že izvajajo

Vilma Stanovnik

Kranj – V aprilu so pri Ljudski univerzi Kranj dobili končno poročilo o izredni notranji reviziji. Tega je zaradi suma nepravilnosti pri poslovanju po prevzemu funkcij lani jeseni zahtevalo sedanje vodstvo oziroma kranjski župan Mohor Bogataj v njihovem imenu. Kot je znano, sta javni zavod v tem času vodili Darja Kovačič in nato Barbara Šmid, lani jeseni pa ga je prevzela Mateja Šmid. Poročilo revizijske službe je prejšnji teden obravnaval tudi svet zavoda Ljudska univerza, kot je povedala njegova predsednica Ana Pavlovski, pa so se seznanili z vrsto nepravilnosti, od zastarelih in z zakonodajo neusklajenih aktov do napačno obračunanih plač in dodatkov.

»Glede na obsežno poročilo in priporočila, ki zahtevajo kompleksne ukrepe, bomo na Ljudski univerzi Kranj stremeli k čim prejšnji ureditvi poslovanja v skladu s priporočili. Tako se počasi lahko znebili bremena nepravilnih odločitev, ki so bile storjene pod minulim vodstvom. Ugotovitve Skupne službe notranje revizije Kranj so namreč realen kazalnik, kako je ravnalo prejšnje vodstvo, hkrati pa so to smernice za naše nadaljnje delo. Priporočila Skupne službe notranje revizije Kranj bomo seveda upoštevali in ukrepali v skladu z zakonskimi določbami in pristojnostmi. Kar nekaj ukrepov pa smo med revizijo že izvedli,« je povedala v. d. direktorice Mateja Šmid in dodala, da ugotovitve revizije ne bodo okrnile nadaljevanja osnovnega poslanstva Ljudske univerze Kranj, to je ponujanja in ustvarjanje kakovostnega in prijaznega vseživljenjskega izobraževanja za prebivalce Mestne občine Kranj in gorenjske regije.

Popravilo mostu čez Tržiško Bistrico

Tržič – Zaradi popravila je zaprt most v Tržiču, ki omogoča dostop od tržiške stolpnice čez Tržiško Bistrico do stavbe občinske uprave, več parkirnih mest, tržnice in starega mestnega jedra. Predvidoma bo most zaprt dva meseca, do 20. julija. Občina je z izvajalcem del, gradbenim podjetjem iz Prebolda, sklenila pogodbo »na ključ«. »Želimo si, da bi bil rok krajši, vendar v tem trenutku še ne vemo, kaj se skriva na plasti med cestiščem in nosilno konstrukcijo mostu,« je povedal tržiški župan Borut Sajovic.

Nakup Mladinske knjige spodletel

Založba Učila International iz Križ pri Tržiču ne bo postala lastnica največje slovenske založbe Mladinska knjiga.

Urša Peternel

Kranj – Založba Učila International, ki je na aprilski dražbi založbe Mladinska knjiga zmagala s ponudbo v vrednosti 5,36 milijona evrov, do roka ni poravnala kupnine. Pogodba o nakupu je tako prenehala veljati in največja slovenska založba s skoraj sedemdesetletno tradicijo in sto milijoni izdanih knjig ne bo postala gorenjska. Kot je pojasnil direktor založbe Učila International Srečko Mrvar, niso prejeli soglasja Javne agencije za varstvo konkurence, brez katerega nakup delnic ni dovoljen. Poleg tega se niso uspeli dogovoriti z bankami kreditodajalkami družbe Mladinska knjiga Založba, med katerimi sta tudi prodajalca delnic Abanka Vipa in Nova Ljubljanska banka, o soglasju za prenos delnic. »Če do spremembe lastništva v Mladinski knjigi Založbi pride brez soglasja bank kreditodajalk, lahko banke od Mladinske knjige Založbe zahtevajo, da le-ta nemudoma vrne vse kredite. To bi resno ogrozilo poslovanje Mladinske knjige Založbe, družbi Učila International pa se ob takem scenariju postavi vprašanje smiselnosti nakupa tako oslabljene Mladinske knjige Založbe,« je poudaril Mrvar, ki zdaj pričakuje, da bosta omenjeni banki vrnili že vplačano aro. Banki, prodajalki delnic, sta namreč sami sestavili takšno pogodbo, ki je ni mogoče izpolniti, je še poudaril Mrvar.

V Kovorju bodo gradili

Vilma Stanovnik

Tržič – V začetku tedna sta tržiški župan Borut Sajovic in direktor podjetja As-Primus Boris Hribar podpisala pogodbo o sofinanciranju gradnje večnamenske zgradbe skupnega pomena v Kovorju. Investicija je vredna nekaj manj kot 470 tisoč evrov, graditi naj bi začeli v kratkem, gradnja pa naj bi bila predvidoma končana do konca letošnjega leta. Obstoječo stavbo, v kateri delujeta KS Kovor in Prostovoljno gasilsko društvo Kovor, bodo namreč dogradili tako, da bo kot večnamenski objekt služila različnim potrebam prebivalcev. Teh je v Kovorju okoli tisoč petsto, krajani pa do sedaj niso imeli primernega prostora, ki bi služil kot večnamensko družbeno, kulturno in upravno središče v kraju in kjer bi se srečevale in ustvarjale različne generacije krajanov Kovorja.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Najemnik nima denarja za obnovo

Februarja se je po obilnem sneženju zrušil strop bazena za hotelom Zlatorog v Bohinju. Najemnik pravi, da denarja za prenovo nima.

Andraž Sodja

Ukanc – Podoba že tri leta zapuščenega hotela Zlatorog v Ukancu je žalostna. Hotel je zaraščen, sameva, vendar preseneča zgledno urejena okolica, ki sta jo v sklopu priprav na Festival alpskega cvetja in Zlatorogovo pravljično deželo uredila Turistično društvo Bohinj in Turizem Bohinj. Ob ogledu hotela, v katerem se je februarja v bazen zrušila streha, pa smo srečali najemnika hotela Mladena Mohorovića in ga povprašali o načrtih. Povedal je, da načrti za oživitev hotela ostajajo, vendar za to nima denarja. "Odločili smo se za večfazen proces, tako načrtujemo, da bomo do začetka turistične sezone usposobili Vilo Zlatorog – nekdanjo depandanso hotela. Na bližnjem parkirišču pa nastaja tudi sladoledni vrt." Kot je še dodal, imajo težave s pridobitvijo posojil, saj slovenske banke zahtevajo pretežke garancijske pogoje. "Projektno financiranje s pomočjo bank, ki je na primer v Avstriji čisto nekaj običajnega, pri nas sploh več ne obstaja," dodaja Mohorovič, ki se zaveda, da se stroški prenove hotela Zlatorog iz leta v leto povečujejo, veliko škode pa izhaja tudi iz preteklega negospodarnega ravnanja.

Župan Kramar je nad stanjem hotela zelo razočaran. "Vpliva žal nimamo, zadevo smo prijavili ustreznim organom in upamo, da bo hotel vsaj do te mere saniran, da ne bo kvaril videza okolice in sprožal zgražanja mimoidočih."

Kalvarija hotela Zlatorog se je začela pred dvema desetletjema, ko je bohinjske hotele kupil Zmago Pačnik. Lastnik v objekte ni vlagal veliko, razvojne strategije ni bilo, sliko pa so še dodatno slabšali najemniki, zaradi katerih so bila vrata hotelov večkrat zaprta kot odprta.

Takole se je v začetku februarja pod težo snega zrušila streha bazena hotela Zlatorog.

Oddamo poslovne prostore
različnih velikosti (od 15 m² do 300 m²)
v poslovnem kompleksu
Iskra Labore–Kranj
Informacije na tel:
04/23 72 103
Iskra Sistemi, d.d., Stegne 21, 1000 Ljubljana

Občina podpira žičničarje

Lokalna skupnost se zaveda, da turizem potrebuje žičnice v dobrem stanju, tako v zimski kot v poletni sezoni. Zaradi intenzivnega investiranja imajo visoke kredite.

Marjana Ahačič

Kranjska Gora – Turizem v Kranjski Gori že dolgo ne pomeni zgolj zimske smučarije, tamkajšnji žičničarji tako tudi letos že med prvomajskimi prazniki odprli kolesarski park in poletno sankališče, s sedežnico Vitranc 1 pa namesto smučarjev prevažajo pohodnike in kolesarje. V času letne sezone povprečno opravijo deset odstotkov zimske realizacije. »Ko bomo poleti dosegali do trideset odstotkov zimskih številk, bomo lahko zdravo zadihali,« o perspektivah govori Klavdija Gomboc z Žičnic Kranjska Gora.

Da bodo prišli do teh rezultatov, bodo morali sicer solidno opremljena smučišča še posodobiti, kar pa je v negotovih časih, ko se podjetje komaj prebija iz sezone v sezono, težko. »Z bankami se še vedno dogovarjamo o reprogramiranju kreditov, s katerimi smo pred nekaj leti zgradili sodobno žičnično infrastrukturo. Dolgoročnih obveznosti je še za okoli osem milijonov evrov. Obeti so sicer dobri, saj sicer veljamo za dobro podjetje; po zaključku zimske sezone smo načeloma poplačali vse dobavitelje, zdaj se trudimo iz prihodkov poletne sezone poravnati tekoče obveznosti.«

Foto: Gorazd Kavčič

Kranjskogorski žičničarji imajo sicer kredite, a tudi sodobne žičnice; kljub temu potrebujejo nova vlaganja za razvoj.

Lani jeseni so jim pred začetkom zimske sezone pri vlaganju v redno vzdrževanje infrastrukture na pomoč priskočili občina in domače turistično gospodarstvo, počasi bodo potrebovali nova vlaganja v razvoj. »Pred leti smo bili, kar se žičnic tiče, že nekakšen muzej na prostem. K sreči smo nato med letoma 2004 in 2008 zgradili tri nove štirisedežnice in vlečnico; zdaj bi spet potrebovali aktivnega lastnika, ki bi začel vlagati v razvoj,« pravi Gombočeva.

S tem se strinja tudi župan Kranjske Gore Jure Žerjav. »Ker je Športni center Pohorje prišel v lastništvo bank, so zdaj v bančni lasti tudi kranjskogorske. Upamo, da bodo dosegli dogovor o reprogramiranju kreditov in bodo sposobni tako kot doslej preživeti in vračati kredite. Če se bo zgodilo, da bodo žičnice naprodaj, bomo rešitev zagotovo iskali v kraju. To pomeni, da bomo skupaj stopili lokalno gospodarstvo in lokalna skupnost, saj si ne želimo ponovno imeti lastnikov, ki bi prihajali od drugje, sploh pa ne špekulativnih lastnikov, ki bi iskali samo dobiček na kratek rok. Za zdaj kakšne ponudbe na trgu ni,« je povedal Žerjav, in poudaril, da je obstoj žičnic vitalnega pomena za obstoj turistične destinacije.

»Žičnice so za zimsko športno ponudbo ključnega pomena. Ne gre samo za firmo, ki ima trideset zaposlenih, posledično je od žičnic odvisen celoten zimski turizem v Zgornjesavski dolini, vse bolj tudi poletni. Zelo si želimo, da bi zgradili novo štirisedežnico na vrhu Vitranca; možnosti za to investicijo bo verjetno treba poiskati v lokalnem okolju.

Nova igrala za najmlajše šolarje

Marjana Ahačič

Lipnica – Pri Osnovni šoli Staneta Žagarja Lipnica so v torek odprli novo igrišče z igrali, namenjeno najmlajšim učencem šole. Uporabljali ga bodo predvsem za sproščene športne aktivnosti v času podaljšanega bivanja. Šola je za ograjeno igrišče namenila nekaj več kot deset tisoč evrov, od tega je 2500 evrov prispeval šolski sklad, preostalo pa Občina Radovljica. »Sredstva za šolski sklad pridobivamo z dobrodelnimi prireditvami, zbiranjem starega časopisnega papirja ter z mesečnimi prispevki staršev. Del sredstev namenjamo za pomoč otrokom v stiski iz socialno šibkejših družin,« je povedala predsednica šolskega sklada Mojca Brezovec. »V letošnjem letu smo učencem podružnične šole Ovsiše plačali avtobusni prevoz do matične šole in nazaj ob testiranju za športni karton, nekaterim učencem smo omogočili udeležbo na dnevih dejavnosti in interesnih dejavnostih, z donacijo računalnikov pa smo uredili manjšo računalnico, ki je namenjena tistim, ki doma nimajo dostopa do tehnologije in spleta. Opažamo, da je vedno več tudi ljudi, ki prosijo za pomoč pri plačilu obveznosti.«

Novo igrišče je namenjeno najmlajšim učencem šole, ki ga bodo uporabljali predvsem v času od konca pouka do odhoda domov. / Foto: Primož Pičulin

TURISTIČNA AGENCIJA ODISEJ **PRVI POLETNI POČITNIŠKI DNEVI NA MORJU:** **T: 04 280 30 00**

ODISEJ
Delovni čas:
od ponedeljka do petka:
od 9. do 19. ure,
sobota:
od 9. do 13. ure

STRUNJAN Apartmaji Salinera 2* — 4 x polpenzion, 22. 6. - 23. 8. — od ~~246 €~~ 199 €
UMAG Guest house Adriatic 2* — 7 x polpenzion, 28. 6. - 19. 7. — od ~~319 €~~ 289 €
CRIKVENICA Paviljoni Ad Turres 2* — 7 x polpenzion 28. 6. - 12. 7. — od ~~199 €~~ 195 €
PORTOROŽ Hotel Roža 3* — 3 x polpenzion, 21. 6. - 12. 7. — od ~~162 €~~ 143 €
KRK Hotel in depandansi Adriatic 2* — 3 x polni penzion, 14. 6. - 5. 7. — od ~~99 €~~ 97 €
HVAR Hotel Arkada 2* — 7 x polpenzion 14. 6. - 12. 7. — od ~~239 €~~ 235 €

www.odisej.net Maistrov trg 2, Kranj | staro mestno jedro | e-pošta: rezervacije@odisej.net

TGT 56 - ODISEJ, D.O.O., KRANJ, MAISTROV TRG 2, KRANJ

Na Bledu bi gradili oskrbovana stanovanja

Na območju nekdanjih Vezenin na Bledu naj bi med drugim zgradili tudi naselje luksuznih stanovanj, prilagojenih starejšim osebam.

Mateja Rant

Bled – Številna gorenjska gospodinjstva so pred časom prejela vprašalnik skupine Mijaks, s katerim so preverjali interes za nakup oskrbovanih stanovanj, ki naj bi jih v bližnji prihodnosti zgradili na Bledu v neposredni bližini jezera. Osebam v tretjem življenjskem obdobju naj bi v novozgrajenih stanovanjih zagotavljali 24-urno oskrbo in zdravstvene storitve. Na blejski občini pa na načrte banke Sberbank gledajo z določeno mero previdnosti, je poudaril direktor občinske uprave Matjaž Berčon. »Predvsem si želimo zagotovilo, da bo to res namenska gradnja, v okviru katere bi zgradili tudi dom starostnikov, ne da bi iz tega nastala stanovanja za trg.«

Sberbank je lani kot največji upnik prejšnje skupine lastnikov na dražbi odkupila večji del območja bivše tovarne Vezenine Bled. Za območje je občina že pred leti sprejela lokacijski načrt, ki poleg diagnostičnega centra, doma starostnikov, manjšega trgovskega centra v lasti Mercatorja in drugih poslovnih zgradb predvideva tudi izgradnjo naselja oskrbovanih stanovanj, je pojasnil vodja marketinga v Sberbank Leon Šikovec. »Ker je od zadnje spremembe lokacijskega načrta poteklo že šest let ter so se tudi razmere v družbi in na trgu spremenile, se je Sberbank odločila ponovno preveriti izvedljivost posameznih projektov v tem okolju. Zato je pri družbi Mijaks investicije kot znanem ponudniku oskrbovanih stanovanj naročila izvedbo tržne raziskave. Odziv je bil po prvih ocenah dober in potrjuje pravilnost odločitve.« Po natančnejši analizi, je dodal Šikovec, bodo rezultate predstavili občini in predlagali morebitne spremembe prostorskih ureditvenih aktov za območje Spodnjih Seliš na Bledu. »Predvidevamo, da bo celoten postopek ponovnega preverjanja in priprave morebitnih sprememb končan do letošnje jeseni.«

Mijaks je v svojem vprašalniku objavil tudi fotografijo predvidene lokacije gradnje oskrbovanih stanovanj na Bledu.

Tudi Matjaž Berčon je potrdil, da za to območje pripravljajo spremembe prostorskih načrtov, a na občini so bolj kot gradnji luksuznih oskrbovanih stanovanj na tem območju naklonjeni ureditvi poslovno-stanovanjske cone, kar bi prineslo tudi nova delovna mesta. »Verjamem, da so oskrbovana stanovanja odgovor na demografske trende, ampak po drugi strani se na Bledu soočamo z odseljevanjem mladih, aktivnih prebivalcev,« je razložil Berčon in dodal, da je njihova želja z ustvarjanjem novih delovnih mest obdržati tudi delovno aktivno prebivalstvo.

www.gorenjskiglas.si

Gradnja garažne hiše

Jasna Paladin

Domžale – V Domžalah, na območju nekdanje trgovine Kurivo, je že vse pripravljeno na gradnjo garažne hiše. Rušitvena dela so končana, v teku pa je že javni razpis za izvajalca del. Če ne bo pritožb, bo občina garažno hišo s sistemom P+R (»parkiraj in odpelji«) lahko začela graditi že avgusta. »Projekt bo v večji meri financirala država, ki nam je že odobrila 1,5 milijona evrov, garažna hiša pa bo predstavljala pomembno pridobitev na področju parkiranj v Domžalah. Zdaj vsak dan okoli petsto voznikov čez dan parkira na makadamskem parkirišču v središču mesta, a to se bo slej ko prej izteklo, prav tako tudi brezplačno parkiranje v modrih conah. Tudi parkirišče, ki ga ima občina od Slovenskih železnic v najemu ob železnici, nam je na uporabo le do leta 2022. Za vse te voznike zdaj gradimo garažno hišo, saj bo namenjena tistim, ki bodo v Domžalah presedli na javni prevoz v smeri Ljubljane ali Kamnika. S prevozniki smo še v fazi intenzivnih dogovorov, a naša ideja je, da bi uvedli enotno vozovnico, ki bi vključevala tudi parkiranje v tej garažni hiši,« je povedal domžalski župan Toni Dragar in dodal, da morajo gradnjo končati in po pogodbi uporabno dovoljenje dobiti do avgusta 2015. Garažna hiša bo velika 51 krat 33 metrov in visoka 13 metrov, v njej bo 228 parkirnih mest, od tega dvanajst za invalide. Ob parkiriščih bo urejena tudi kolesarnica in polnilnica za električna vozila. Občina bo hkrati z gradnjo garažne hiše v neposredni bližini uredila tudi športni park in otroško igrišče.

Teden podeželja na Loškem

Škofja Loka – Razvojna agencija Sora v sodelovanju z drugimi organizacijami že 12. leto zapored organizira Teden podeželja na Loškem. Že jutri od 8. do 12. ure bo na Mestnem trgu v Škofji Loki tržnica kmetijskih izdelkov in pridelkov ter sejem starin. Ob 15. uri se bo mogoče z avtobusne postaje v Škofji Loki podati na voden ogled tematske poti v Crngrob. V nedeljo bo Čebelarsko društvo Blegoš pripravilo pohod po čebelarski poti mimo sv. Urbana in srečanje harmonikarjev čebelarjev, zbor bo ob 9. uri na kmetiji Pri Jakuc v Srednji vasi. Na upravni enoti Škofja Loka bo v torek ob 17. uri predavanje z naslovom Energija jutri. V Muzeju Železniki bodo v sredo ob 18. uri pripravili delavnico izdelave dražgoških kruhkov. V okviru Tedna podeželja bodo še dan odprtih vrat objektov z energetsko učinkovitimi ogrevalnimi sistemi v Brebovnici, srečanje ob zaključku projekta Moj eko vrt in likovno-glasbeno popoldne v Sorici z odprtjem razstave Staneta Berčiča.

Bitka za odjemalce toplote

Kdo bo v prihodnje dobavljal toploto občinskim objektom v središču Kamnika, še ni znano, je pa občina soglasje skladno z zakonom podelila dvema primernima ponudnikoma, Petrolu in Svilanitu.

Jasna Paladin

Kamnik – Svoja projekta izgradnje oz. obnove toplovodnega omrežja in s tem dobavo toplote Vrtcu Antona Medveda, Zdravstvenemu domu dr. Julija Polca, OŠ Frana Albrehta, Športni dvorani Kamnik, OŠ Toma Brejca, Matični knjižnici Kamnik, Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra ter nekaterim večstanovanjskim objektom, sta svetnikom v sredo predstavila predstavnika družbe Petrol in Svilanita.

Svilanit (poleg izdelave hišnega tekstila) na energetskem področju deluje že več kot trideset let, in sicer dobavlja paro bližnji tovarni Eta, prav tako pa je že doslej izvajal toplovodno ogrevanje za nekatere subjekte v občini. Obstoječe toplovodno omrežje je v mešani lasti Občine Kamnik in Svilanita, saj so imeli pred dvema desetletjema skupni cilj, da se na to omrežje priključi čim več odjemalcev, a s prihodom koncesionarja za plin v Kamnik so ti načrti padli v vodo. Svilanit je v letu 2010 začel razgovore s takratnim vodstvom Ete o skupni prenovi kotlovnice v Svilanitu, a projekt ni in ni dobil pravega zagona, zato je iz sistema kot eden največjih odjemalcev izstopil zavod Cirius in projekt je postal ekonomsko manj zanimiv. Prav tako skupnemu projektu ni bilo več naklonjeno novo vodstvo Ete, ki se je lani odločilo, da bo preko pogodbenega partnerja Petrol poskrbelo za samostojno energetsko oskrbo, kar pomeni, da se bo do začetka letošnje kurilne sezone odklopilo iz sistema Svilanit. Predstavnik Petrola je pojasnil, da bodo na zemljišču Ete zgradili kotlovnico na zemeljski plin, zainteresirani pa so tudi za gradnjo toplovodnega omrežja in toplotno oskrbo prej omenjenih objektov. A tudi v Svilanitu napovedujejo, da bodo do začetka kurilne sezone obnovili svoj vročevod, oba ponudnika pa obljubljata znižanje cen za približno dvajset odstotkov (odvisno od pogodbene dobe).

Kdo od obeh ponudnikov bo že to zimo dejansko izvajal daljinsko ogrevanje kot izbirno gospodarsko javno službo s podelitvijo koncesije, bo znano po zaključku javnega razpisa za izvajanje distribucije toplote, ki ga bo objavila občina. So pa svetniki sprejeli sklep, da bo še pred podpisom dolgoročne pogodbe in pred morebitno sklenitvijo služnostnih pogodb ponudnik moral predložiti bančno garancijo v višini 500 tisoč evrov za resnost, pravočasnost, kvalitetno ter dobro izvedbo vseh del v zvezi s celovito prenovo ali izgradnjo omrežja daljinskega ogrevanja v vseh zgoraj navedenih objektih.

www.posta.si

Novi delovni časi

Obveščamo vas, da bo pošta **4201 Zgornja Besnica**, 1. julija 2014 pričela delovati kot pogodbena pošta na naslovu Mlinotest d. d., V Čepuljah 19, 4201 Zgornja Besnica.

Delovni čas pogodbene pošte 4201 Zgornja Besnica:

ponedeljek, torek, četrtek, petek	**8.00–15.00**
sreda	**8.00–17.00**
sobota:	**8.00–12.00**

Obveščamo vas, da bo pošta **4227 Selca**, 1. julija 2014 pričela delovati kot pogodbena pošta na naslovu Mlinotest d. d., Selca 21, 4227 Selca.

Delovni čas pogodbene pošte 4227 Selca:

ponedeljek–petek:	**8.00–18.00**
sobota:	**7.00–13.00**

Na pogodbeni pošti lahko opravite večino storitev povsem enako kot na običajni pošti:
- oddate pisemsko pošiljko ali paket,
- dvignete pošiljko, ki vam je pismonoša ni uspel dostaviti,
- vplačate obrazec UPN ali poštno nakaznico, položite ali dvignete gotovino na oz. z osebnega računa ali hranilne vloge Poštne banke Slovenije ter dvignete gotovino prek POS-terminala ob predložitvi kartic Maestro, MasterCard, American Express, Diners Club in Visa,
- kupite znamke, vrednostne kartice, dopisnice, paketno embalažo, pisemske ovojnice, voščilnice in razglednice,
- pravne osebe, ki imajo TRR pri Poštni banki lahko opravijo negotovinsko plačilo, polog in dvig gotovine v omejenih zneskih ter preverijo stanje na računu.

POŠTA SLOVENIJE

Pošta Slovenije d.o.o., Slomškov trg 10, Maribor

V spomin

Albin Učakar

(1939–2014)

Pretekli teden so na pokopališču v Bitnjah pokopali Albina Učakarja, za prijatelje in znance tudi Zorana, z Orehka pri Kranju. Po izobrazbi je bil predmetni učitelj slovenščine in nemščine, vendar tega poklica ni nikoli opravljal. Zanimala sta ga tiskarstvo in grafična industrija, zato se je izučil tudi za strojnega in ročnega stavca in ta poklic mu je omogočil prvo srečanje z Gorenjskim glasom. Njegova zveza z njim je bila kar dolga. Najprej je kot stavec svinčene črke razporejal v besede, stavke in vrstice, nato je začel časopis tudi tehnično urejati, leta 1967 pa je postal njegov odgovorni urednik. Deset let, do leta 1977, je opravljal to funkcijo. Spominjam se ga kot strogega in natančnega šefa, ki pa je znal razumeti tudi naša kdaj mladostno vihrava novinarska in človeška dejanja in se veseliti z nami. Veliko je dal na pravilno rabo slovenščine, na pravopisno in slovnično brezhibnost, saj je časopis po njegovem »ena od najbolj branih literatur, zato bralcu ne sme vsiljevati napak«. Po letu 1977 se je zaposlil v Gorenjskem tisku in kot vodja fotostavka še naprej sodeloval z Gorenjskim glasom. Njegove težave s hrbtenico so bile vedno hujše. Vztrajal je do leta 1996, ko se je upokojil.

Zoran je bil zanimiv človek. Počel je marsikaj, za kar so vedeli le najbližji. Po očetu je podedoval mizarski talent. Z njim se je večkrat pohvalil. V kleti je zato opremil delavnico in v njej užival v prostem času. Bil je dejaven v krajevni skupnosti Orehek - Drulovka, v kateri je skrbel tudi za krajevno glasilo. V mladih zdravih letih je bil navdušen športnik, še posebej nogometaš in smučar. Kot ribič je užival ob vodi, zlasti ob Savi, ki teče le streljaj od njegovega doma. Rad je stikal za gobami in reševal križanke. Njegovi sodelavci pri Gorenjskem glasu poznamo njegovo ljubezen do šaha. Na njegovo pobudo smo v uredništvu dobili šah, da bi si z njim krajšali čas. Pa se ni izšlo. Zaradi redakcijskih šahovskih spopadov je bil marsikateri članek oddan prepozno ali napisan površno, zato se je šahovnica s figurami kmalu znašla v zaklenjeni omari Le redko, za prijatelje, je spravil v slovnični red kakšno besedilo in v prevajanju ohranjal svoje znanje nemščine. Med časopisi, ki jih je redno bral, je bil tudi Gorenjski glas.

Spoštovani Zoran. Počivaj v miru. V imenu Tvojih sodelavcev in sedanjega kolektiva Gorenjskega glasa hvala za vse, kar si dobrega naredil za naš časopis in za vsakega od nas.

Jože Košnjek

Preužitkarica odslej za užitek

Polona in Drejc Karničar, ki gospodarita na Šenkovi turistični kmetiji na Jezerskem, sta obnovila »preužitkarico«, hišo, ki bo služila turistom. Lesena hiša je posnetek nekdanje hiše iz leta 1669.

Danica Zavrl Žlebir

Jezersko – »Preužitkarica« je v preteklosti verjetno služila za preužitkarsko stanovanje, v Jezerski kroniki o Šenkovi domačiji piše Andrej Karničar. Preužitek pa je bila v nekdanjem kmečkem okolju pravno zagotovljena pravica do stanovanja ob spremembi lastnika (običajno ob predaji lastništva starih gospodarjev na mlajše), kot pravi Slovar slovenskega knjižnega jezika. V takem stanovanju so imeli zagotovljen kot do smrti. Preužitkarska hiša na Šenkovi domačiji, zgrajena leta 1669, pa bo odslej služila užitku turistov, ki bodo obiskovali Jezersko.

Kvartet Jutro ter Drejc in Polona Karničar ob odprtju "Preužitkarice"

Načrti za obnovo hiše so že zelo stari, iz leta 1948, ko jo je želel obnoviti tedanji gospodar Šenkov Ludvik. Toda prekrižala jih je nacionalizacija, je povedala Polona Virnik Karničar, ki sedaj z možem Drejcem gospodari na domačiji. »Načrte smo začeli pripravljati spet leta 2004, šele leta 2012 pa je država obljubila sofinanciranje. Z obnovo nismo uničili videza, kakršnega je nekoč imela preužitkarska hiša z mogočno kuliso Ravenske Kočne v ozadju, pač pa je veren posnetek izvirne,« je povedala Virnik Karničarjeva, ko se je zahvaljevala sodelavcem pri obnovi. Med njimi imata pomembno mesto arhitekt Marko Šenk, prav tako Jezerjan, in konzervatorka Saša Roškar z Zavoda za varstvo kulturne dediščine v Kranju.

Pretežno lesena »preužitkarica« je prijetnega, toplega videza. V pritličju je jedilnica s kuhinjo, »špajza« in »kaša« pa sta spremenjeni v dvoposteljni sobi. V nadstropju sta dva apartmaja s štirimi posteljami, v kleti pa velnes z dvema savnama, eno za osem in eno za štiri ljudi, je povedal Drejc Karničar. Gospodarja na turistični kmetiji še povesta, da bodo gostili tako zaključene družbe kot vse, ki bodo želeli pri njih preživljati počitnice »daleč od ponorelega sveta«. V soboto, ko so »preužitkarico« slovesno odprli ob pesmi domačega kvarteta Jutro, je ponos nad tem arhitekturnim biserom izrazil tudi župan občine Jezersko Jure Markič: »Upam, da bo to primer dobre prakse, kako preživeti v jezerski dolini, in da bo prispeval k razvoju našega kraja. Naj dobro služi sedanjima gospodarjema Poloni in Drejcu ter vsem prihodnjim rodovom.« Markič je skupaj z arhitektom Markom Šenkom prerezal slavnostni trak, pridobitev pa je blagoslovil domači župnik Janez Ham.

Eno uro pešačile na delo

Dijaki Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole (SESGŠ) so imeli v okviru projekta Leonardo da Vinci možnost opravljati praktično usposabljanje pri delodajalcu v tujini.

Mateja Rant

Kranj – »Če bi se pokazala priložnost, bi takoj odšla na delo v tujino,« je bila po štiritedenski izkušnji na Finskem, kjer je delala v trgovini z oblačili, navdušena dijakinja četrtega letnika SESGŠ Katja Lenkič. Na Finskem je bila skupaj s tremi sošolkami v lanskem šolskem letu, pred kratkim pa so se štirje dijaki vrnili s praktičnega usposabljanja na Nizozemskem. Vsi so se strinjali, da je bila to nadvse dragocena izkušnja, saj so se med drugim naučili tudi samostojnosti. A najprej so morali premagati »kulturni šok«, je poudarila koordinatorica projekta na šoli Sanela Bešič, ki je dijake spremljala na izmenjavi v tujini. Na Finskem so tako recimo morale dijakinje med drugim kar štiri kilometre pešačiti v službo. »Samo prvi dan so se peljale s taksijem, a so ugotovile, da je to ne samo predrago, ampak so se morale soočiti tudi z začudenimi komentarji sodelavcev, ki so na delo pešačili še bistveno dlje,« je razložila Sanela Bešič. Navaditi so se morale tudi, da čas tam teče bistveno počasneje kot pri nas. »Sprva so vse delo opravile že v eni uri, a so jim takoj povedali, da si morajo delo razporediti na ves delavnik. Ni toliko pomembno, da delo opraviš hitro, ampak tudi kakovostno,« je pojasnila Sanela Bešič. Pri tem so se zelo veliko naučili, je poudarila Sema Julevič, ki je štiritedensko prakso opravljala na Nizozemskem. »Pridobili smo veliko izkušenj pri delu s strankami, imeli pa smo tudi priložnost opazovati postopek prenove trgovine,« je pojasnila. Najbolj zanimivo se ji je zdelo pozicioniranje izdelkov na police, da delujejo urejeno in pritegnejo pozornost kupcev.

Dijaki, ki so opravljali prakso na Finskem in Nizozemskem.

Doslej se je v okviru programa Leonardo da Vinci na prakso v tujino odpravilo že 11 dijakov SESGŠ, ki se šolajo v programih trgovec in ekonomski tehnik. Prvič pa so se po besedah Sanele Bešič s partnerji na Nizozemskem dogovorili tudi, da bodo v dveh letih na šoli gostili 16 njihovih dijakov. Doslej namreč za Slovenijo ni bilo pretiranega zanimanja, je priznala.

Nova šola kot Pepelka

Prenovljena Osnovna šola Toma Brejca je učence sprejela že po koncu zimskih počitnic, slavnostno odprtje pa je občina pripravila v ponedeljek. Celotna naložba je vredna 10,5 milijona evrov, od tega bo tri milijone prispevala država.

Jasna Paladin

Kamnik – Najstarejša kamniška osnovna šola, Osnovna šola Toma Brejca, ki so jo zgradili že med 2. svetovno vojno, je po večletnih načrtovanjih, pripravah in razpravah zdaj tudi uradno prenovljena.

»Šola ne samo da ni bila »nemško trdna«, temveč je bila konstrukcijsko zelo slaba, da o terenu pod njo ne govorim. Jasno je postalo, da leseni stropi ne smejo ostati, temveč jih je treba v celoti odstraniti, prav tako strešno konstrukcijo, ki je bila gnila v zidnem delu, tudi na drugih mestih je bilo stanje vprašljivo. Pravzaprav lahko govorimo kar o novogradnji, saj je od starega ostalo bore malo uporabnega. Stene, a tudi teh smo porušili več od predvidenih. Zapletov ni bilo malo, a ekipa je v celoti zadeve reševala operativno učinkovito in šola je bila zgrajena v 376. delovnih dneh. Pogoji so bili težki, najprej dolga in mrzla zima, potem deževna pomlad, da o vročem poletju ne govorim. A vse to ni nič v primerjavi s poskusi diskreditacije projekta z raznih strani. Dotrajana stavba iz popolnoma drugih časov je začela živeti novo življenje. Sam jo imenujem Pepelka. Umazana, potisnjena v najbolj oddaljen kot hiše, se povzpne kot kraljična. Resnica, najbolj iskano, a premalo cenjeno blago današnje dobe, je prišla na konec dolge in težke poti,« je najdražjo naložbo tega mandata v občini opisal župan Marjan Šarec in ob tem povzel gradnjo, ki se je z rušitvenimi deli začela novembra leta 2012.

Prenovljeno Osnovno šolo Toma Brejca so slavnostno odprli vodja sektorja za osnovno šolstvo na Direktoratu za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo Boris Zupančič, ravnateljica Mojca Rode Škrjanc in župan Marjan Šarec.

Najbolj so se nove šole razveselili učenci in učitelji, ki so pouk v času gradnje obiskovali na različnih lokacijah po vsej občini. Najbolj bučen aplavz na slavnostnem odprtju je zato prejela ravnateljica Mojca Rode Škrjanc, ki je odgovoren projekt izpeljala brez večjih težav.

Nova šola, ki se razteza v petih etažah, je velika 7400 kvadratnih metrov, kar je več kot še enkrat toliko od površine stare šole. Ima 26 učilnic, ustreza 24-oddelčni osnovni šoli in ima kapacitete za zagotavljanje potreb povečanega vpisa otrok. Projekt je vreden 10,5 milijona evrov, pri čemer bo občina iz proračuna plačala 7,5 milijona, tri pa bo prispevala država. S finančnim poročilom so se v sredo na seji občinskega sveta seznanili tudi svetniki, ki pa so upravo opozorili, da projekt še zdaleč ni končan. Urediti je namreč treba še zunanje površine, parkirišča in načrtovano cestno ureditev, čim prej pa se je treba lotiti tudi priprav na obnovo prav tako dotrajane sosednje Osnovne šole Frana Albrehta.

Pošta ne bo več »trafika«

Pošta Slovenije načrtuje obnovo in razširitev poslovnih prostorov v Medvodah, s čimer naj bi za opravljanje svoje dejavnosti pridobili dodatnih dvesto kvadratnih metrov površin.

Mateja Rant

Medvode – »Pošta ta čas velja za pravo medvoško sramoto, saj je postala že skoraj trafika ,« je dejal medvoški župan Stanislav Žagar, ki ga veseli, da so po več letih pogajanj vendarle prišli do ustrezne rešitve za ureditev prostorov pošte. V času obnove, je še pojasnil, so zagotovili nadomestno lokacijo za opravljanje poštnih storitev, in sicer v preddverju Kulturnega doma Medvode. Obnovo naj bi po besedah Megi Jarc iz službe korporativnega komuniciranja Pošte Slovenije začeli v juniju, dela pa naj bi končali do konca leta.

Z naložbo, je razložila Megi Jarc, želijo zagotoviti dovolj velike in funkcionalne poslovne prostore pošte Medvode. Tako bodo izboljšali pogoje za izvajanje storitev in povečali prodajni prostor, s čimer bodo poslovni prostori postali »prijaznejši« uporabnikom, obenem pa bodo s tem zagotovili tudi večjo kakovost delovnega okolja za zaposlene. Poleg funkcionalnejše ureditve sedanjih poslovnih prostorov načrtujejo še gradnjo prizidka, tako da bo skupna površina prostorov po obnovi 380 kvadratnih metrov. »Z naložbo v razširitev in ureditev poštnih prostorov bodo ti prostori sodobno in primerno urejeni ter tako funkcionalnejši, kar se bo s pomočjo uporabe sodobnih tehnologij odrazilo v optimalnem izvajanju poštne dejavnosti,« je poudarila Megi Jarc. Naložba bo po njenih besedah vredna dobrih 580 tisoč evrov.

Pošta Slovenije bo posodobila sedanje prostore pošte v Medvodah in ob njej zgradila še prizidek.

Že prihodnje leto naj bi v Medvodah zagotovili primernejše prostore tudi za lekarniško dejavnost. Lekarna je ta čas po županovih besedah na nemogoči lokaciji, kjer primanjkuje tudi parkirnih mest, saj jih pogosto zaparkirajo okoliški stanovalci. »Z Lekarno Ljubljana smo se zato dogovorili, da bodo zgradili novo stavbo ob zdravstvenem domu,« je pojasnil Žagar. Na sedanji lokaciji imajo na voljo zgolj 130 kvadratnih metrov površin, je še dodal župan, normativ za tolikšno število prebivalcev, kolikor jih je v Medvodah, pa dovoljuje kar dve lekarni, pri čemer mora biti skupna površina vsaj ene večja kot tristo kvadratnih metrov.

Mednarodni festival keramike

Igor Kavčič

Radovljica – Od 1. do 7. junija bo v Radovljici potekal mednarodni festival keramike, ki ga organizirata Turizem Radovljica in Zavod V-oglje iz Šenčurja. S festivalom želijo osvežiti spomin na lubenske čpinarje (lončarje) in njihovo keramiko ter hkrati promovirati sodobno keramično umetnost. V Vili Podvin bodo 1. junija od 11. do 15. ure potekale delavnice podglazurne poslikave keramike, 3. junija od 15. do 18. ure pa delavnice Obvara – Raku. V poročni dvorani Šivčeve hiše bo v petek, 6. junija, ob 15. uri okrogla miza Izobraževanje na področju keramike z gosti iz Srbije in Turčije, ob 18.30 pa bo v galeriji Kašča sledilo odprtje razstave Skleda z deli, ki so nastala na lanski lončarsko keramični koloniji v Kamniku. Ob 19.30 bo v Šivčevi hiši še odprtje razstave Mednarodnega simpozija umetniške keramike V-oglje in keramike in grafike profesorjev univerze Anadolu iz Turčije. V soboto, 7. junija, bo na Linhartovem trgu od 10. do 18. ure tržni dan keramike. Na voljo bodo kulinarične dobrote Okusov Radolce, brezplačna otroška delavnica izdelave skled in predstavitev študijskega kroška Tradicija v moderni preobleki. Ob 15. uri bo v galeriji Šivčeve hiše predavanje Tatjane Hlačer o tradicionalnih kmečkih skledah, ob 17. uri pa predavanje turških umetnikov. Na tržnem dnevu bodo na ogled tudi poslikane kmečke sklede, ki so jih poslikali otroci osnovnih šol iz Radovljice.

Hokejisti proti nogometašem

Podbrezje – Jutri, v soboto, se bosta na igrišču Pod farovžem v Podbrezjah ob 17. uri na tradicionalni nogometni tekmi pomerili ekipi FC Podbrezje in ekipa igralcev Hokejske reprezentance Slovenije. Za hokejiste, ki imajo v Podbrezjah veliko navijačev, bodo nastopili Robert Kristan, Rok Tičar, Robert Sabolič, Žiga Jeglič, Boštjan Goličič, Miha Brus, Anže Kuralt, Matic Podlipnik in drugi. Letošnje srečanje ima tudi dobrodelno noto, saj so Žiga Jeglič, Boštjan Goličič in Andrej Tavželj paraolimpijcu in dvakratnemu svetovnemu prvaku Darku Đuriću podarili podpisane hokejske drese, s katerimi so v aprilu igrali na svetovnem prvenstvu 1. divizije v Južni Koreji. E-dobrodelna dražba, ki že poteka, se bo zaključila jutri ob 19. uri v prireditvenem šotoru. Celoten izkupiček je namenjen nakupu Darkovih novih nog, za katere bo moral odšteti kar 79.500 evrov.

Lesce spet polepšali z rožami

Lesce – Člani Hortikulturnega društva Lesce so pred nedavnim ponedeljkovo popoldne preživeli na gredicah in ob cvetličnih koritih, ki so jih, tako kot že nekaj let vsako pomlad, zasadili s cvetjem. Uredili so gredice ob železniški progi in ob vrtcu, pri spomenikih in pred banko ter na Begunjski in Letališki ulici. Zasadili so tudi korita na avtobusni in železniški postaji.

Festival otroške poezije

Mengeš – Člani Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš bodo danes, 30. maja, ob 17. uri pripravili že 9. festival otroške poezije, ki se bo odvijal ob razvalinah kapele sv. Lovrenca na Gobavici nad Mengšem.

Kino Sora je prenovljen

Škofja Loka – Jutri, 31. maja, bodo ljubitelji kino predstav znova lahko prišli v škofjeloški Kino Sora. Ob 20. uri bodo namreč v prenovljenem kinematografu, ki je opremljen tudi z novo digitalno tehniko, predvajali slovenski film Panika. Tudi za naprej v kinu obljubljajo aktualen in pester filmski program.

Izleti združeni s kulinariko

Zavod za turizem Preddvor je izdal dva nova vodnika, Preddvorske poti in Gastronomski vodnik po Preddvoru. Jeseni načrtuje še izdajo otroškega turističnega vodnika.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Turizem pomeni spoznati nove kraje in ljudi in tudi pojesti kaj lokalno posebnega, je vodilo avtorje dveh novih vodnikov, ki sta jih prejšnji teden v Preddvoru predstavili Mirjam Pavlič, direktorica, in Helena Krampl Nikač, strokovna sodelavka Zavoda za turizem Preddvor.

Turisti ves čas obiskujejo Preddvor, ker je dobro izhodišče za izlete. Pa ne le v visokogorje, družine z otroki, denimo, imajo raje manj zahtevne ture v okolico, na katerih spoznavajo tudi lokalne znamenitosti. Če je izlet na koncu dopolnjen še z domačo hrano, toliko bolje. Temu tipu obiskovalcev Preddvora in okolice so želeli ustreči z vodnikoma Preddvorske poti in Gastronomski vodnik po Preddvoru. V prvem predstavljajo možnosti kolesarskih izletov in manj zahtevne pohodne poti: Pot na sv. Jakoba, Staro tovorno pot, Gamsovo pot, Pot štirih preddvorskih gradov in Malo gozdno učno pot, vse opremljeno z zemljevidom in označenimi znamenitostmi. V drugem pa preddvorski gostinci ponujajo za te kraje značilno hrano, od zaroštanega močnika (v Preddvoru so mu rekli tudi sok) do nekoliko bogatejše »snarske malice« s klobaso v zaseki, hlebcem kruha in hrušovo vodo, ki so jo ponudili tistim, ki so spravljali seno z Zaplate. Tudi vampi po preddvorsko, hudičkova predjed, postrvi, skutni štruklji z jurčki, divjačinska obara, sladice iz medu, krofi, pehtranova potica in druge dobrote so nanizane v priročnem vodničku, ki predstavlja gostilne in planinske domove v Preddvoru in okolici. Vseh sicer ne, ker so morali gostinci za predstavitev tudi denarno prispevati, sta povedali Pavličeva in Krampl Nikačeva, vsi pa se za to niso odločili in tako v vodniku manjka tudi kaka znana tradicionalna gostilna. Obe publikaciji bodo razdelili po gorenjskih turističnoinformacijskih centrih in ponujali na sejmih ter drugih predstavitvah. Za jesen pa načrtujejo tudi izdajo otroškega turističnega vodnička s prostorom za žige, je še povedala Helena Krampl Nikač.

Mirjam Pavlič in Helena Krampl Nikač sta predstavili dva nova vodnika za obiskovalce Preddvora. Na sredini Anka Ančimer iz Doma na Lovrencu, ki slovi po okusnih krofih.

RADIO GORENC d.o.o., BALOS 4, TRŽIČ

Nadaljevanje dobrega dela

Lions klub Kranj je lani za različne donacije zbral več kot dvajset tisoč evrov.

Novi člani (z leve proti desni): Jože Potrebuješ, Jožica Belšak, nova predsednica LK Kranj Alenka Kotar, dosedanja predsednica Meri Rozman Logar, Mirjam Toporiš Božnik, Mateja Likozar Rogelj in Janko Kunej / Foto: Marjan Poljanec

Ilija Bregar

Kranj – Lions klub Kranj je minuli teden na volilnem zboru napravil obračun za lionistično leto 2013/14 in sprejel okvirne smernice dela v prihajajočem letu. Z dosedanjim delom je lahko zadovoljen, obeti za prihodnost pa tudi niso slabi, še posebej zato ne, ker se je številčno kar precej opomogel. Klub je dobil tri nove članice in dva člana, skupaj jih ima zdaj 22 (največ jih ima Ljubljana – 47, najmanj – po 16 pa Ljubljana Barje, Litija in Trebnje), kar ga uvršča v sredino 53 slovenskih klubov, ki skupno štejejo 1400 članov, od tega je petina žensk. Naj pri tem še dodamo, da Slovenija sodi med države z največ člani glede na število prebivalstva.

Dejavnost kranjskih lionistov je bila lani dokaj pestra, zelo dobro je tudi sodelovanje s po dobrodelnosti sorodnimi rotarijanci, v akcijo Povežimo Kranj pa se je aktivno vključila tudi Mestna občina Kranj. »Ocenjujem, da smo izpolnili zastavljeni program, zato lahko rečem, da je za nami uspešno lionistično leto,« je v svojem poročilu na volilnem zboru kluba poudarila dozdajšnja predsednica Meri Rozman Logar. Klub je lani za različne donacije zbral in potem tudi odštel več kot dvajset tisoč evrov, od tega je največ (13 tisoč evrov) namenil VDC Kranj za projekt samogibnih naprav, ki so ga svečano odprli minuli torek. »Obljubljam, da bomo dobro delo nadaljevali, moja želja pa je predvsem pomagati otrokom,« je v pozdravnem nagovoru dejala nova predsednica Alenka Kotar, ki upa tudi, da jim bo uspelo vpeljati tudi kakšno novost.

Zavod, ki ceni družinski čas

Dom upokojencev dr. Franceta Berglja Jesenice je eden od šestih domov starostnikov v državi, ki se lahko pohvali s certifikatom Družini prijazno podjetje.

Urša Peternel

Direktorica Doma upokojencev dr. Franceta Berglja Jesenice Veronika Bregant s certifikatom na novi terasi Doma / Foto: Tina Dokl

Jesenice – Dom upokojencev dr. Franceta Berglja Jesenice je prejel osnovni certifikat Družini prijazno podjetje. Sprejeli so štiri obvezne in dvanajst dodatnih ukrepov, ki bodo zaposlenim omogočili lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Kot je povedala direktorica doma Veronika Bregant, imajo 129 zaposlenih, med njimi je večina žensk, moških je le šest. Že dalj časa so razmišljali o pridobitvi katerega od certifikatov, nazadnje so se odločili, da bodo kot prvega izbrali certifikat Družini prijazno podjetje, ki ga podeljuje pooblaščena organizacija Ekvilib. »Za to smo se odločili, da bi naši zaposleni lažje usklajevali zasebno in poklicno življenje, da bi dosegli cilj – kakovostnejše medsebojne odnose ter da bi zaposleni doživljali občutek, da zavod ceni družinski čas,« je povedala Bregantova. Med obveznimi ukrepi so komuniciranje z zaposlenimi, komuniciranje z zunanjo javnostjo, raziskave oziroma ankete med zaposlenimi o zadovoljstvu in željah glede ukrepov za usklajevanje dela in družine ter izobraževanje vodij o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Med dodatnimi ukrepi pa so denimo premakljiv delovni čas, prost delovni dan za starše na prvi šolski dan in ob informativnem dnevu za vpis v srednjo šolo, fleksibilen delovnik v tednih uvajanja otroka v vrtec ... Za zaposlene šestkrat letno organizirajo različne aktivnosti, denimo pohode, kegljanje, telovadbo. Po novem prirejajo tudi novoletno obdarovanje otrok, prvo je potekalo že decembra lani in je bilo izredno prijetno in sprejeto z navdušenjem, je povedala direktorica. Eden od ukrepov pa je tudi uporaba anonimne zunanje strokovne psihološke pomoči v primeru osebnih težav za zaposlene. Kot je dodala Bregantova, je ob sprejemanju omenjenih ukrepov z zadovoljstvom ugotavljala, da je kar nekaj takšnih, ki jih v zavodu izvajajo že dalj časa, zdaj so jih zgolj formalizirali. Ob pridobivanju certifikata pa po besedah Bregantove niso upoštevali le potreb zaposlenih z družinami, temveč tudi tistih zaposlenih, ki živijo v drugačni družinski situaciji, denimo skrbijo za ostarele starše. Certifikat Družini prijazno podjetje je jeseniški Dom upokojencev – ta čas v njem biva 196 starostnikov – pridobil med prvimi v državi; od devetdesetih domov jih ima certifikat šele šest.

PREJELI SMO

Po soriški cesti

Kdaj potujete skozi Sorico iz bohinjske ali baške strani? Se čudite, smejete ali jezite? Vsakega po malem! Dober kilometer iz Sorice proti Dolini s stare ceste zapeljete na obnovljeno, široko, pravo moderno lepotico. Po slabih dveh kilometrih zapeljete na makadam, ki se konča v zoženem ovinku, pretesnem za normalen avtobusni promet. Od tam naprej stara, a prevozna cesta do Podrošta.

Cesta Podrošt–Sorica je bila zgrajena v letih pred drugo svetovno vojno, v času najgloblje gospodarske krize. O tem mi je, vedoželjnemu mladcu, pripovedoval mamin bratranec, Kovdrov Tine iz Zgornji Danj. Pozneje mi je povsem enako o tem govoril Niko Žumer, predvojni župan v Železnikih in povojni graditelj industrije. V Podroštu se je zbrala velika skupina ljudi iz Sorice in Železnikov. Soričani so prišleke odganjali, saj da jih ne potrebujejo, v vaseh je dovolj brezposelnih. Železnikarji se niso dali. Vroče in napeto! Pa je povzdignil glas župan Žumer: »Denar za gradnjo sem izposloval pri banjski upravi v Ljubljani za javna dela, ki naj bi ublažila krizo in revščino v Selški dolini. Če se ne dogovorimo, da bodo dve tretjini del opravili Železnikarji, tretjino pa Soričani, bom denar zavrnil.« Konec prepirov, pri tem je ostalo. Makadamska cesta je bila zgrajena. Po nekaj razširitvah je leta 1967 po njej stekel avtobusni promet. Kolikšen pomen za Krajevno skupnost Sorica, kjer je število prebivalcev nezadržno padalo. S prevozom na delo v tovarne v Železnikih in Škofji Loki so bili izpolnjeni osnovni pogoji, da mladi ostajajo.

Obremenitev ceste je bila velika. Povečala se je med gradnjo ceste Petrovo Brdo–Podrošt, saj je služila kot obvoznica. Poleg avtobusov in tovornjakov s hlodovino so jo uporabljali težki kamioni, ki so iz Anhovega vozili cement na Gorenjsko. Po nekaj letih je bila cesta na nekaterih mestih uničena. Inšpekcija jo je hotela zapreti za avtobusni in tovorni promet. Spominjam se, da sem jo kot član sveta občine Železniki za božjo voljo prepričeval in dosegel dodatni znak, ki je dovoljeval lokalni promet. Zakon je nedvoumno določal, da je cesto, poškodovano kot obvoznico, treba obnoviti. Tako so se začela izdelava projektov in obnovitvena dela. Treba je povedati: projekt so podpirali taki, ki jim tisti, ki so gradnji bolj ali manj očitno nasprotovali, niso bili kos. Če imam prav v spominu, so se dela začela leta 2003. Med tem časom je bila na trikilometrskem gradbišču cesta velikokrat zaprta. Soričani slovimo kot prizanesljiva in potrpežljiva bitja in morda je tudi to vzrok počasnosti del. V celoti se problema zavedamo šele sedaj, ko so dela zaradi krize ustavljena. Ob tem se sprašujemo, zakaj se ni zaprosilo za evropska sredstva, saj so bile za to po zagotovilu nekdanjega direktorja direkcije za ceste RS Gregorja Ficka realne možnosti.

Na začetku tega pisanja sem omenil pomen, ki ga je leta 1967 imel začetek avtobusne povezave Sorice z dolino. Nič manjšega pomena je bilo nekaj let pozneje preplastitev ceste z asfaltom. Po skoraj pol stoletja se vračamo nazaj. Prevoz do Sorice je dovoljen le najmanjšim avtobusom, del ceste prevozimo po makadamu.

Že na začetku prejšnjega stoletja so Sorici napovedovali svetlo turistično bodočnost. Pa je prišla vojna, za njo rapalska meja, pa spet vojna, za njo novi časi in nove usmeritve. Od razvoja turizma ni bilo veliko, celo na Soriški planini ne. Mladi so videli svojo perspektivo drugje. Po osamosvojitvi se stvari vendarle spreminjajo. So vlaganja v turistično ponudbo in kar je še pomembneje, v turizmu delajo mladi. Obiskujejo gostinske šole, tudi višje in iščejo zaposlitve v gostinstvu, v turizmu vidijo svojo bodočnost. Jih širša družba pri tem podpira? Ali ne bo cesta, taka kot je, velika cokla napredka?

Cesta Podrošt–Sorica je nacionalna sramota in ovira razvoja KS Sorica in širše. Četudi v krizi, bi morala zahteva po dokončanju najnujnejšega dobiti vso podporo občine Železniki in države Slovenije. Nekaj upanja vidim v županu Antonu Luznarju, saj skoraj ni njegove javne besede, ko ne bi opozarjal na ta problem. Da bi se mu pridružil še kdo, tudi na državni ravni.

Marijan Peternelj

Neevklidska srečanja

Samo Lesjak

Kranj – V galeriji Layerjeve hiše se do 9. junija z dvema serijama slik in video deli predstavlja Morgan Tipping, v Londonu rojena umetnica, sicer delujoča v Angliji, Indiji, Afriki in Južni Ameriki, trenutno pa končuje enoletno rezidenco v škofjeloškem Ateljeju Clobb. Njena nedavno ustvarjena serija slik na kovino, duhovito poimenovana Nikoli nisem bila preveč dobra v matematiki, raziskuje idejo bathosa. Pojem označuje antiklimaks ali nenadno spremembo v stilu. Pri avtorici se ta kaže kot popačeni Evklidovi vzorci z očitno človeško napako. Namensko se igrajo z zgodovino geometrijske abstrakcije in s pomočjo estetike risank pripomorejo k humornemu efektu. Druga serija slik, imenovana Srečanja, so slike na linolej, ki nase vlečejo referenco action paintinga ter zaradi na videz nemodernih oblik in barv dajejo občutek, da so izgubljene v zgodovini. Aluzije na spočetje kažejo na še en vidik naslova: raziskujejo seksualna srečanja skozi simbolične podobe, ki prikazujejo človeške celice. Umetniška dela Morgan Tipping koncept bathosa umeščajo v poskus standardizacije, ki pa z nepredvidljivostjo, čustvenostjo in kaotičnostjo postane nesmiselna.

Foto: Albena Nikolova

Umetnica Morgan Tipping razstavlja v Layerjevi hiši.

Mladi orglavci v Žireh

Žiri – V župnijski cerkvi sv. Martina bo jutri, v soboto, 31. maja, ob 19. uri, ob 100-letnici tamkajšnjih Milavčevih orgel, 12. revija mladih slovenskih orglavcev. Na njej bo nastopilo devetnajst učencev in dijakov orgel iz vse Slovenije, tako rekoč cvet mlade slovenske organistike. Revijo organizirata Glasbena šola Škofja Loka in Slovensko orgelsko društvo v sodelovanju z župnijo Žiri. Vstop bo prost.

KINO SPORED

CINEPLEXX, KRANJ (TUŠ)

Sobota, 31. 5.
20.10 NA ROBU JUTRIŠNJEGA DNE
19.00, 21.15
NA ROBU JUTRIŠNJEGA DNE, 3D
14.30, 16.15 HIŠA VELIKEGA ČARODEJA
13.40, 15.30, 17.15
HIŠA VELIKEGA ČARODEJA, 3D
15.45, 21.00, 22.20
MOŽJE X: DNEVI PRIHODNJE PRETEKLOSTI
18.15 GRACE MONAŠKA
22.30 TISTI ČUDNI OBČUTEK
18.00 SEKS NA EKS
16.10 GODZILA
18.30 GODZILA, 3D
20.20, 22.00 SOSEDI
13.50 TRD OREH
14.00, 16.00 ZLOHOTNICA
18.00, 20.00 ZLOHOTNICA, 3D
14.10 RIO 2

Nedelja, 1. 6.
20.10 NA ROBU JUTRIŠNJEGA DNE
19.00, 21.15
NA ROBU JUTRIŠNJEGA DNE, 3D
14.30, 16.15 HIŠA VELIKEGA ČARODEJA
13.40, 15.30, 17.15
HIŠA VELIKEGA ČARODEJA, 3D
15.45, 21.00
MOŽJE X: DNEVI PRIHODNJE PRETEKLOSTI
18.15 GRACE MONAŠKA
18.00 SEKS NA EKS
16.10 GODZILA
18.30 GODZILA, 3D
20.20 SOSEDI
13.50 TRD OREH
14.00, 16.00 ZLOHOTNICA
18.00, 20.00 ZLOHOTNICA, 3D
14.10 RIO 2

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Petek, 30. 5.
18.30 ZLOHOTNICA, 3D
21.00 UGRABITEV

Sobota, 31. 5.
18.30 ZLOHOTNICA, 3D
21.00 UGRABITEV

Nedelja, 1. 6.
16.30 ZLOHOTNICA, 3D
19.00 UGRABITEV

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Folklorni Alpe–Adria v Kranju

Poleg slovenskih folklornikov bo jutri, v soboto, 31. maja, na 10. mednarodnem festivalu Alpe–Adria mesto Kranj gostilo še folklornike iz Avstrije, Italije in Hrvaške.

Igor Kavčič

Kranj – Kranj z okolico je znan po ohranjanju slovenske oblačilne, glasbene, plesne in druge tradicijske kulture, zato so se v Zvezi ljudskih tradicijskih skupin Slovenije (ZLTSS) odločili, da letos izvedejo sicer že deseti po vrsti Festival Alpe–Adria, ki je vsako leto v eni od držav udeleženk. Okrog sto petdeset udeležencev se bo tako v soboto ob 11. uri predstavilo na sprevodu po starem mestnem jedru, ob 19. uri pa bo sledil večerni nastop skupin na Letnem prizorišču Khislstein. Slovenijo bosta letos zastopali dve folklorni skupini: Sava in Brdo. Ob tem pa ZLTSS skupaj s kranjsko območno izpostavo JSKD v teh dneh prireja tudi sestanek Sektorja za Centralno Evropo svetovnega združenja CIOFF, katerega aktivna članica je tudi Slovenija. Združenje letno organizira prek 350 folklornih festivalov in na mnogih nastopajo tudi slovenske skupine. Okrog trideset predstavnikov iz evropskih držav se bo tako pridružilo tudi festivalu v Kranju.

Foto: arhiv dr. Bruna Ravnikarja

Dr. Bruno Ravnikar

Foto: arhiv FS Sava

Nastopila bo tudi domača Folklorna skupina Sava, Kranj.

Deset let je, odkar so se folklorni zanesenjaki iz Italije, Hrvaške, Avstrije in Slovenije dogovorili organizirati vsakoletno srečanje folklornih skupin štirih sosednjih držav. Predvsem gre za sodelovanje sosednjih pokrajin: italijanske Furlanije, avstrijske Koroške in Zgornje Štajerske ter hrvaške Istre, Kvarnerja in zagrebškega območja. Slovenijo so doslej zastopale folklorne skupine z gorenjskega, savinjskega in ljubljanskega območja. Dvakrat sta bili srečanji v Sloveniji, leta 2006 na Bledu in štiri leta kasneje v Ljubljani. »Neusmiljene finančne razmere, pod katerimi so delovali organizatorji srečanj, so zahtevale, da se srečanja skrčijo tudi na zgolj enodnevna, kar je bilo v nasprotju z željo, da se sodelujoče skupine med seboj tudi spoznajo in družijo. Razmišljalo se je celo o ukinitvi festivala. K sreči je prevladal zdrav razum in mednarodno srečanje sosedskih folklornih skupin še živi,« je povedal častni član generalnega CIOFF-a dr. Bruno Ravnikar, zadovoljen, da bo letos festival v Kranju. Na tem festivalu so doslej nastopile tri gorenjske skupine: pred devetimi leti FS Sava Kranj, leto kasneje FS Triglav Slovenski Javornik in leta 2011 Ozara Kranj.

V soboto se bodo v letnem gledališču Khislstein predstavile Železničarska folklorna skupina Filip Dević iz Splita, skupina Pasian di Prato iz Furlanije, Avstrijci se bodo predstavili s petnajstimi najboljšimi plesnimi pari iz desetih folklornik skupin iz Vzhodne Tirolske, Slovenijo pa bosta kot zapisano zastopali FS Sava in FS Brdo iz Kranja. »Hrvati bodo prikazali dalmatinsko folklorno skupino, v program pa bodo med drugim vključili tudi dubrovniško poskočnico Linđo, v kateri vodja plesa s svojimi šaljivimi ukazi napoveduje posamezne plesne figure. Furlanska skupina predstavlja plese, ki so delno znani tudi na našem območju, kot je recimo štajeriš, plesali pa bodo tudi Quadrilglia Friulana, furlansko različico četvorke. Avstrijci bodo nastopili s plesi, ki jih pleše poenoteno večina tamkajšnjih folklornih skupin: landler, mlinsko kolo, mazolka, platler (moški ples, v katerem plesalci udarjajo z dlanmi ob stegna in podplate čevljev in je prvotno predstavljal snubaški ples) ter še nekatere druge,« nastopajoče predstavlja dr. Ravnikar in dodaja, da sta odlični tudi skupini, ki bosta zastopali Slovenijo. Savčani bodo prikazali svatbeni običaj s Kostelskega ob koncu 19. stoletja s plesi mulcertanc, sibnšrift, šnelpolka in šotiš v sklepni točki festivala pa bodo izvedli gorenjske plese iz okolice Kranja s kopico zapletenih plesnih oblik v plesu štajeriš. Posebnost bo letos nastop srbskega kulturnega društva Brdo iz Kranja, ki bo predstavilo svatbeni običaj na belo nedeljo v Gruži, južnem delu osrednje Srbije. »Letošnji festival bo nedvomno zelo zanimiv tako po nastopajočih kot po izvedbah, zato lepo vabljeni v letno gledališče Khislstein,« je še povedal dr. Bruno Ravnikar.

KRATKE NOVICE

Kranjski pihalni orkester najboljši

Kranj – V soboto in nedeljo je na Prevaljah v organizaciji JSKD, Zveze slovenskih godb, Občine Prevalje in tamkajšnjega Pihalnega orkestra potekalo 34. tekmovanje slovenskih godb v 3. in 1. težavnostni stopnji. Na tekmovanju je nastopilo 12 slovenskih godb z več kot 750 godbeniki. Tekmujočim pihalnim orkestrom z Mute, iz Divače, Šentilja, Vogrskega, Kranja, Hrpelj-Kozine, Prevalj, Liboj, Nove Gorice, Mozirja, Črnomlja in Kapele je strokovna žirija v sestavi Tomaž Habe, Ivan Marin, Miro Saje, Karl Geroldinger (Avstrija) in Pieter Jansen (Nizozemska) podelila tri zlata priznanja s posebno pohvalo ter sedem zlatih in dve srebrni priznanji. Najbolje ocenjena pihalna orkestra posamezne kategorije, KD Pihalni orkester Mestne občine Kranj (92,50 odstotka točk) in KD Godba Zgornje Savinjske doline, sta poleg priznanja prejela tudi pokala absolutnih zmagovalcev v svojih kategorijah. Zmagovalci v tretji težavnostni stopnji, Pihalni orkester Mestne občine Kranj, ki ga vodi Matej Rihter, je orkester z dolgo tradicijo. Sestavlja ga raznolika druščina petdesetih godbenic in godbenikov, ki se na vajah srečujejo dvakrat tedensko. Lani je praznoval že 115. rojstni dan, kljub temu pa mu svežine, elana in želje po novih izzivih ne manjka. Za to med letom skrbi vodstvo orkestra, dirigent in njegovi pomočniki pa orkester pripravljajo na krajše oziroma daljše nastope in koncerte ter tekmovanja doma in v tujini.

Avstrijski umetniki v Kranju

Kranj – V Mali galeriji bo danes, v petek, 30. maja, ob 19. uri odprtje razstave umetnikov iz avstrijskega mesta Gmünd, drugi del razstave pa bodo uro kasneje odprli še v Galeriji dr. Ceneta Avguština v kranjski enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Predstavljajo se umetniki Wolfgang Daborer, Klaus Zlattinger, Frank Tomassetti, Fritz Rathke in Larissa Tomassetti. Naj dodamo, da so v sredo v Gmündu odprli razstavo članov Likovnega društva Kranj: Klavdija Tutte, Klementine Golija, Nejča Slaparja, Bogeta Dimovskega, Cveta Zlateta, Andreje Eržen in Mihe Perčiča.

Kranjski in avstrijski slikarji so svoje likovne izkušnje izmenjali že v sredo na odprtju razstave Kranjčanov v Gmündu. / Foto: Igor Kavčič

Matej ima dobre naslednike

V kranjskem Kolesarskem klubu Sava v tej sezoni nimajo več udarne članske ekipe, imajo pa mlade, ki vztrajno stopajo po poti šampiona Mateja Mohoriča.

Vilma Stanovnik

Stražišče – »Glede na krizo in pomanjkanje denarja, smo se v klubu odločili, da bomo vso pozornost posvetili mladim kolesarjem. Tako nimamo več članskega moštva, imamo pa dobro ekipo mlajših članov do 23 let. Ekipa je perspektivna, sestavljena izključno iz domačih fantov in zelo mlada, morda celo najmlajša v tej kategoriji v Evropi, saj so fantje v povprečju stari dobrih devetnajst let. Štirje so maturantje, tako da se je treba prilagajati tudi temu. Kljub temu smo letos startali že na štirinajstih dirkah. Udeležujemo se zlasti dirk v Italiji, Avstriji in tudi drugje po Evropi. Rezultati sicer niso posebno odmevni, vendar smo se v klubu zavestno odločili, da bomo delali z mlado ekipo, ki ji bomo dali nekaj časa, saj fantje morajo dobiti izkušnje pri dirkanju v močni konkurenci. Tako si želim, da se letos predvsem učijo dirkati ter v dveh ali treh letih postanejo pravi kolesarji. Takrat upam, da bomo znova imeli močno člansko ekipo, ki se bo lahko udeleževala tudi večjih dirk. Tisti, ki bodo našli klube, kot ga je na primer Matej Mohorič, pa bodo imeli prosto pot,« pravi trener in športni direktor Kolesarskega kluba Sava Matjaž Zevnik, ki je prepričan, da bodo za klub znova prišli boljši časi in da jim bo znova uspelo dobiti večjega sponzorja.

Jaka Primožič ter brata Matic in Gašper Katrašnik uspešno nastopajo tudi v mladih slovenskih reprezentancah.

Pri KK Sava bodo imeli danes ob 19. uri v Šmartinskem domu skupščino, na njej bodo izbrali novo vodstvo, od dela v klubu pa se bo poslovil predsednik kluba Franci Hvasti.

»Zelo smo zadovoljni, ker nam z opremo pomaga Proloco Trade, prav tako pa tudi nekaj ostalih, ki nam dajejo manjše zneske. Nekaj dobimo tudi še od Savatecha in za zdaj po Savi tudi še nosimo ime,« pravi Matjaž Zevnik in dodaja, da vsi kolesarji tekmujejo popolnoma brez denarnih nagrad oziroma štipendij. »Kljub vsemu imamo zelo zagnano in homogeno ekipo, imamo tudi reprezentante, med katerimi v ekipi do 23 let izstopa Gašper Katrašnik,« še pravi Zevnik.

Gašper, ki se je že izkazal tudi v reprezentanci, si obeta, da bo letos nastopil v slovenski ekipi na svetovnem prvenstvu do 23 let v Španiji. »Veliko se moram še naučiti, moj cilj pa je, da bi vozil v reprezentanci, zmagal kakšno dirko in seveda, da grem čez nekaj let med profesionalce, kar je želja vsakega kolesarja,« pravi še ne 19-letni Gašper Katrašnik iz Podblice, sicer maturant Gimnazije Franceta Prešerna, ki dostikrat, če je Matej Mohorič le doma, trenira s svojim prijateljem in sosedom. Pridruži se jima tudi mlajši Gašperjev brat Matic Katrašnik, ki je tako kot Jaka Primožič iz Bitenj član slovenske reprezentance mlajših mladincev, za reprezentanco pa med starejšimi mladinci iz kluba nastopa še Miha Tomažin.

Zlasti Jaka in Matic sta letos dosegla lep rezultat na dirki na Češkem, ko je naša reprezentanca ekipno zmagala, posamično pa je Jaka Primožič skupno osvojil 6., Matic pa 41. mesto.

Tesno na prvih tekmah

Jože Marinček

Kranj, Koper – V sredo so vaterpolisti odigrali prvi tekmi končnice članskega državnega prvenstva. Zanimivo je bilo na obeh tekmah, tako na tekmi za naslov prvaka, kjer se igra na tri zmage, kot na tekmi za končno tretje mesto, kjer se igra na dve zmagi. V pokritem olimpijskem bazenu v Kranju se je moral Triglav kar dobro potruditi, da je z 8 : 7 (2 : 2, 3 : 3, 2 : 1, 1 : 1) v tekmi za končno tretje mesto premagal Kamnik Slovan in v zmagah povedel z 1 : 0. Tri zadetke za zmago je dosegel Benjamin Popovič, dva je prispeval Primož Troppan, po enega pa še Jaka Štirn, Marko Gostič in Matic Smolej. Za Kamnik Slovan sta po dvakrat zadela Tilen Leskovec in Gašper Šenica, po enkrat pa še Martin Stele, Nik Nikolič in Elvir Bečič.

Še bolj zanimivo pa je bilo v Kopru, kjer sta za naslov prvaka igrala domača Žusterna in mariborski Branik. V rednem delu se je srečanje končalo neodločeno 7 : 7 (1 : 1, 2 : 2, 2 : 4, 2 : 0) in o zmagovalcu so odločali kazenski streli, v katerih pa so bili boljši vaterpolisti Žusterne in na koncu slavili zmago z 10 : 7.

Povratni tekmi bosta že jutri. Triglav bo ob 16.30 igral s Kamnik Slovanom v Ljubljani na bazenu Kodeljevo, v mariborskemu pokritemu bazenu Pristan pa se bo srečanje med Branikom in Žusterno začelo ob 20. uri.

Na zelenicah je še živahno

Kranj – Nogometaši v prvi in drugi slovenski nogometni ligi so končali tekmovanja, so pa aktivni še nogometaši v tretji slovenski nogometni ligi in v obeh ligah Gorenjske. V tretji slovenski nogometni ligi bodo jutri igrali 25. krog, vse tekme pa se bodo začele ob 18. uri. Sava Kranj bo na svojem nogometnem igrišču v Stražišču gostila vodilni TKK Tolmin, Zarica Kranj in Jezero Medvode pa odhajata na gostovanje. Zarica Kranj bo gostovala v Ivančni Gorici, Jezero Medvode pa v Trbovljah pri Rudarju. Preostali pari so še Tabor Sežana – Zagorje, Brda – Adria in Jadran Dekani – MNT Izola. V prvi gorenjski nogometni ligi bo na sporedu 21. krog in tekme se bodo tako kot v tretji ligi začele ob 18. uri. Obeta se nekaj zanimivih srečanj, saj se bodo pomerili JuRentA Bitnje – Velesovo, Naklo – Bohinj, Ločan Škofja Loka – Žiri, Bled Hirter – Niko Železniki, Visoko – Šobec Lesce in Brifof – Jesenice. Nogometaši v drugi gorenjski nogometni ligi so bili aktivni v sredo, ko so v 21. krogu na dveh tekmah dosegli kar 12 zadetkov, največ, kar osem, pa je bilo doseženih v Podbrezjah, kjer je FC Podbrezje s 6 : 2 premagal Kondor Godešič, Polet pa je s 4 : 0 ugnal Preddvor. V vodstvu ostaja FC Podbrezje z 29 točkami, kolikor jih ima na drugem mestu tudi Polet, Preddvor pa je s 23 točkami tretji.

Odlični mladi domžalski nogometaši

Domžale – Ta teden so Domžalčani v 1. SML s 3 : 0 premagali Celje in osvojili prvi naslov državnih prvakov med mladinci v zgodovini kluba, saj imajo varovanci Darka Birjukova tekmo pred koncem pred drugim Koprom neulovljivih pet točk prednosti. Prav tako so prvaki že prejšnji teden postali nogometaši ekipe kadetov, naslov prvaka pa je osvojila tudi selekcija do 14 let, ki je prvenstvene tekme igrala v 2. ligi MNZ Ljubljana za starejše dečke. Na odlični poti do naslova državnega prvaka je selekcija do 15 let, ki je vodilna v ligi U15 – zahod. Tako je mladinski nogometni center Nogometnega kluba Domžale v letošnji sezoni znova upravičil sloves ene najboljših nogometnih šol v Sloveniji.

Za Pokal Žirov v smučarskih skokih

Žiri – V tem letu pri SSK Alpina Žiri praznujejo 40. obletnico delovanja, v okviru praznovanja pa danes zvečer z začetkom ob 19. uri v nordijskem centru organizirajo sicer tradicionalno večerno tekmo v smučarskih skokih na veliki skakalnici. »Veselimo se udeležbe številnih tekmovalcev, ki se bodo pomerili na veliki skakalnici v kategoriji članov in članic absolutno. Prav tako vabimo vse prijatelje smučarskih skokov, da doživijo še en skakalni praznik. Naj spomnim, da so na preteklih tekmovanjih na stopničkah pokala Žirov že stali Jernej Damjan, Jurij Tepež, Tomaž Naglič in drugi. Pod skakalnicami bo z nami tudi naša Ema, ki uspešno okreva po zimski poškodbi. Zadišalo bo po palačinkah po receptu članov podjetniškega krožka OŠ Žiri,« vabi predsednica kluba Judita Oblak.

Želijo si štiristezno kegljišče

Kegljači kegljaškega kluba Železniki so se to sezono prvič v zgodovini kluba uvrstili v 2. slovensko ligo, saj so med desetimi ekipami v 3. slovenski ligi osvojili prvo mesto.

Vilma Stanovnik

Železniki – Vse od ustanovitve kluba leta 2000 so si železnikarski kegljači želeli uvrstitve v 2. slovensko ligo. Pred desetimi leti jim je za las spodletelo, prav tako kot lani, ko so sezono končali na drugem mestu. Vmes so izpadli tudi že iz 3. slovenske lige in pristali v gorenjski ligi. Vendar pa se jim je vztrajno in načrtno delo letos obrestovalo.

V klubu se vse od ustanovitve število članov povečuje, predvsem mladih, tako da zadnjih osem sezon nastopajo z dvema ekipama. V letošnji sezoni je druga ekipa nastopala v regijski Primorsko-gorenjski ligi in med osmimi ekipami prav tako osvojila odlično drugo mesto.

»Treniramo trikrat na teden, in sicer dvakrat na teden na štiristeznem kegljišču v Škofji Loki na kegljišču na Podnu in enkrat na teden na dvosteznem kegljišču Pri Meru v Železnikih. Za treninge so po potrebi dogovorjeni tudi v Medvodah, saj je aktivnih kegljačev okoli petindvajset, kar je za klub, ki nima lastnega štiristeznega kegljišča, izjemno,« pravi predsednik Anže Pegam in dodaja, da k uspehu železnikarskih kegljačev veliko pripomore veliko prijateljstvo med tekmovalci in strokovno delo trenerja kegljanja Roka Šmida.

Za prvo ekipo, ki se je prebila v 2. ligo, so nastopali: Rok Trojar, Lojze Demšar, Edo Gajgar, Anže Pegam, Jaka Mohorič, Marjan Fujs, David Demšar, Jure Šmid, Egon Jelenc in Igor Bevk.

Ciljev imajo v klubu še kar nekaj, saj želijo v slovenskih ligah nastopati z dvema ekipama. Prav tako si v klub želijo pridobiti nove, mlade tekmovalce. Njihova največja želja pa je, da bi v Železnikih dobili štiristezno kegljišče, kar je pogoj za tekmovanja pod okriljem Kegljaške zveze Slovenije. Tako se jim ne bi bilo treba več voziti na domače tekme in treninge v Škofjo Loko.

Učiteljica zanika surovo ravnanje s prvošolčkom

Simon Šubic

Kranj – Na okrožnem sodišču v Kranju je ta teden stekla glavna obravnava zoper 56-letno učiteljico Lilijano Skubic iz OŠ Davorina Jenka v Cerkljah, ki ji tožilstvo očita, da naj bi 10. februarja 2012 v podaljšanem bivanju surovo ravnala s prvošolčkom. Skubiceva je znova zanikala, da bi tedaj šestletnega dečka butnila v steno ter s tem prizadela otrokove pravice in ogrozila njegov razvoj.

Obdolžena učiteljica je v zagovoru, ki ga je prebrala, navedla, da je imel deček težave s prilagajanjem, tudi obravnavanega dne pa da je morala dečka umirjati že pred šolsko stavbo, ko se je spravljal na sošolke in sošolca, nazadnje pa je morala prvošolčka razdvojiti tudi v šolski garderobi. Dečka je pri tem zadržala ob steni, dopušča pa možnost, da je tedaj prišlo do stika s steno. Otrokova mati je priznala, da je otrok res nagajal, a da nima nihče pravice z njim ravnati surovo ... Kot je zatrdila, ji je sin šele zvečer tega dne zaupal, da ga je učiteljica večkrat butnila ob steno.

Pred sodnico Marjeto Dvornik so nato pričale sodelavke Lilijane Skubic, ki o obtoženi niso vedele povedati ničesar slabega. V nadaljevanju sojenja v začetku julija bodo zaslišali tudi ravnateljico cerkljanske šole in dečkovo zdajšnjo razredničarko (vmes so ga namreč prešolali).

Fiktivno sta se poročila

Kranj – Kriminalisti iz sektorja kriminalistične policije v Kranju so zaradi overitve lažne vsebine kazensko ovadili 23-letno Rusinjo in 43-letnega Kranjčana, ki naj bi z uporabo lažnih podatkov pri državnih organih uveljavljala pravice z naslova prebivanja tujca in porodniškega nadomestila. Kranjčana so poleg overitve lažne vsebine osumili tudi goljufije in ponarejanja poslovnih listin, s čimer si naj bi pridobil protipravno korist. Kriminalisti so preiskavo začeli po anonimni prijavi o sumu fiktivne poroke med osumljencema, ki sta lani v Sloveniji sklenila zakonsko zvezo, potem pa naj bi iz koristoljubnosti in z navajanjem lažnih okoliščin dosegla, da je upravna enota Rusinji izdala dovoljenje za prebivanje, center za socialno delo pa ji je odobril pravico do porodniškega nadomestila, pri čemer pa je bilo ugotovljeno, da je Kranjčan sredstva za preživljanje pridobival iz kaznivih dejanj, s katerimi je goljufal starejšega podjetnika, so razložili na Policijski upravi Kranj. Z goljufijami in ponarejanjem listin si naj bi v slabem letu pridobil okoli 55 tisoč evrov protipravne koristi.

Neznani par ukradel zlatnino

Kranj – Neznana storilca sta v sredo popoldne iz zlatarne v Kranju odnesla zlatnino. Policijska uprava Kranj sporoča, da gre za moškega in žensko, ki sta v trgovini kupovala darilo, med zavijanjem izdelka pa sta izkoristila nepazljivost prodajalke in odtujila več kosov nakita. Storilca sta stara med 40 in 50 let ter visoka okoli 170 centimetrov. Ženska je imela svetle lase, oblečena je bila v krilo in majico s tigrastim vzorcem, moški pa je imel temnejšo polt in črne lase do ramen. Bil je zelo suh, nosil je očala, oblečen pa je bil v bež suknjič in temno sive hlače. Policija zlatarjem in drugim prodajalcem svetuje veliko previdnost pri strankah, ki pridejo v paru in si na veliko ogledujejo stvari ter veliko govorijo, da bi pritegnili pozornost in si tako pripravili priložnost za tatvino.

Ovaden zaradi požara

Kranj – Gorenjski kriminalisti so zaradi povzročitve splošne nevarnosti kazensko ovadili 61-letnega Kranjčana, ker naj bi v Zgornji Besnici konec aprila pozno zvečer s požarom v stanovanjskem objektu povzročil veliko nevarnost za življenje ljudi in premoženje velike vrednosti. Storilec naj bi požar, v katerem je nastalo za okoli 50 tisoč evrov gmotne škode, povzročil iz malomarnosti. Med pripravljanjem obroka je namreč zaspal, vmes je zagorelo, ogenj pa se je iz kuhinje nenadzorovano razširil še v preostale prostore stanovanjskega objekta. V požaru sicer ni bil nihče poškodovan, ogenj pa tudi ni preskočil na druge objekte.

Regijsko tekmovanje v Železnikih

Železniki – Jutri dopoldne bo v Železnikih potekalo 19. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči. Svoje znanje bo na štirih realistično prikazanih delovnih mestih preizkusilo šestnajst ekip prve pomoči. Na 13 točkah se bodo predstavile tudi različne službe in enote za zaščito, reševanje in pomoč.

Kepic spet zanikal krivdo

Upokojeni Milan Kepic tudi v drugem kazenskem postopku zavrača očitke tožilstva, da je pri gradnji hotelskega in medicinskega centra Drnča v Dvorski vasi ogoljufal dobavitelje in izvajalce del.

Simon Šubic

Kranj – Upokojeni krovec Milan Kepic iz Vopovelj, ki je bil letos že oproščen krivde storitve kaznivega dejanja poslovne goljufije v višini slabih šest tisoč evrov, se mora na kranjskem okrožnem sodišču braniti še dveh očitkov kranjskega tožilstva, da naj bi pri gradnji hotelskega in medicinskega centra Drnča v Dvorski vasi za skoraj 900 tisoč evrov ogoljufal dobavitelje in izvajalce del. Tudi tokrat je lastnik propadlega podjetja Izolacije Kepic, ki je imelo v lasti podjetje Predence, ki je v Dvorski vasi zgradilo turistični kompleks, nato pa končalo v postopku prisilne poravnave, na torkovem predobravnavnem naroku krivdo zanikal, zato bodo v nadaljevanju izvedli klasičen kazenski postopek.

Kranjsko tožilstvo po pojasnilih okrožne državne tožilke Helge Dobrin upokojenemu podjetniku, ki po lastnih besedah nima osebnega premoženja, očita dve poslovni goljufiji. Tako naj bi takratni direktorici podjetja Predence Marjani Novak lažno zagotavljal, da bo kljub slabemu finančnemu stanju podjetja v njegovi lasti zagotovil denar (tudi evropska sredstva) za poravnavo obveznosti, zato je Novakova z novomeškim podjetjem Stil Commerce sklenila kupoprodajno pogodbo za drobni gostinski inventar. Ker Predence kasneje ni plačal niti centa, je Stil Commerceu nastalo za okroglih 95 tisoč evrov poslovne škode. Drugo kaznivo dejanje pa naj bi storil na škodo novomeškega podjetja Neo Dom, ki je dobavilo material in izvedlo dela v Dvorski vasi v vrednosti skoraj 800 tisoč evrov, ki tudi nikdar niso bila plačana.

Odvetnik Boštjan Pavec (spredaj) in obdolženi Milan Kepic (na stopnicah) bosta kranjsko sodišče znova skušala prepričati, da je bila za neplačane račune podjetja Predence odgovorna njegova tedanja direktorica Marjana Novak.

Podobno kot v že končanem kazenskem postopku, v katerem je bil Kepic na prvi stopnji oproščen krivde, se bo obramba najbrž tudi tokrat sklicevala, da naj bi bila tako za likvidnost propadlega Predenca kot tudi za (neuspelo) pridobitev evropskih sredstev odgovorna njegova tedanja direktorica Marjana Novak. Kepičev zagovornik Boštjan Pavec je namreč v obrazložitvi predlaganih dokazov že drugič izpostavil, da je imel Predence vse pripravljeno, da pridobi nepovratna evropska sredstva, na katerih se je gradilo tudi poplačilo upnikov, vendar pa bi morali za dokončno pridobitev evropskega denarja gospodarskemu ministrstvu predložiti še nekaj dokumentacije, česar pa Novakova ni storila. Kot je znano, je gospodarsko ministrstvo odtegnilo 2,7 milijona evrov nepovratnih evropskih sredstev zaradi naknadnih sprememb projekta.

Zaradi finančnih težav Predenca so julija 2011 njegovi upniki izglasovali uvedbo postopka prisilne poravnave. Prijavili so za 16,8 milijona evrov terjatev, od katerih je upraviteljica prisilne poravnave Marija Zimšek priznala 8,58 milijona evrov. Upniki so tedaj tudi prevzeli lastništvo nad podjetjem. Hotelski kompleks Lambergh, kakor so ga vmes preimenovali, so jeseni 2012 zaprli, kasneje ga je kupil dolenjski podjetnik Tomaž Hočevar, znova pa so ga odprli šele letos spomladi. V Dvorski vasi sedaj deluje medicinski center za zdravljenje predvsem glavobolov in lymske borelioze.

Streli končali bolestno ljubosumje

Za streli, s katerimi je Janez Žnidar minuli petek v Radomljah končal življenje 37-letne Marjete, naj bi bilo več kot dvajset let ljubosumja.

Andraž Sodja

Bohinj – Po večdnevnem izogibanju prijetju so v noči na torek policisti v gozdu pri vasi Rova pri Radomljah prijeli 39-letnega Janeza Žnidarja, osumljenega, da je v petek zjutraj z več streli pred vhodom v družinsko podjetje ubil 37-letno Marjeto B. Motiv za tragedijo naj bi bilo več kot dvajset let ljubosumja in zalezovanja, ki je po informacijah vaščanov iz Žnidarjevega rojstnega kraja Polje v Bohinju popolnoma prevzelo njegovo življenje.

Kot so povedali krajani, se Žnidarja spominjajo kot povsem običajnega najstnika nekje do 18. leta starosti, po tem pa se je drastično spremenil, postal samotar, zadnja leta pa ga nihče ni videl.

Zgodba s tragičnim koncem naj bi se po besedah ene izmed krajank pričela že v zadnjih razredih osnovne šole, ko se je žrtev priselila v sosednjo vas Žlan, kjer je njen oče podedoval hišo. Spominjajo se je kot povsem običajnega otroka: »Vsaj zadnje razrede osnovne šole je obiskovala tukaj, verjetno sta se skozi šolo in sosednje kraje tudi spoznala.« Kot dodajajo krajani, ni jasno, ali je bila ljubezen enostranska ali v nekem trenutku obojestranska. Spominjajo se le, da se je okoli 18. leta starosti, ko naj bi se končala romanca, Žnidar zaprl vase, ni imel več nobenih prijateljev, nobenega dekleta, kasneje pa ga po leta in leta niso videli. »Vrnil se je pred očetovo smrtjo pred nekaj leti. Mamo je prepričal, da se je odpovedala vsej zapuščini, ki jo je nato razprodal. Od takrat ga spet ni bilo videti,« še vedo povedati krajani. Žnidarjeva obsedenost z Marjeto B. naj bi bila celo tako velika, da naj bi ji grozilna in druga pisma puščal kar na grobu njenega očeta na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

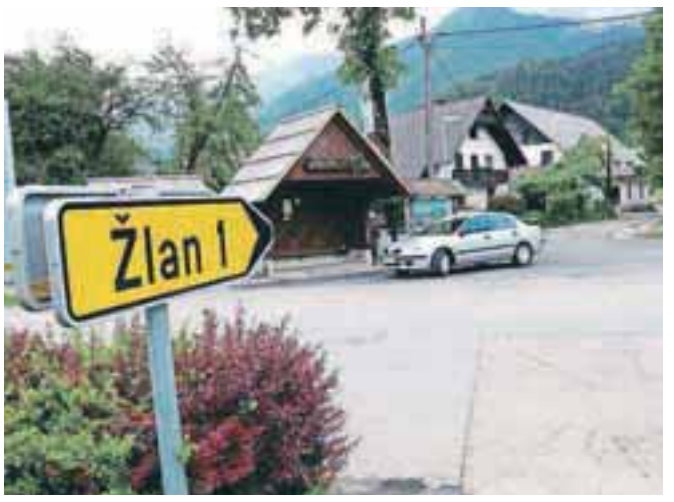

Tragična zgodba, ki se je končala v preddverju nekdanjega podjetja Induplati, se je začela pred dvajsetimi leti v idilični vasi Polje v Bohinju.

Mama domnevnega storilca, ki je sedaj v priporu, nas je ob obisku vljudno odslovila, ob misli na sina pa so se ji po obrazu ulile solze. Med vrati je dejala, da jo je pustil brez vsega: »Prodal je vse. Njive, hišo.« Kot je še dodala, se je Žnidar začel spreminjati, ko ga je pustila punca – domnevno žrtev: »Zaprl se je vase, ni kazal več nobenega interesa. Zadnji dve leti sploh vedela nisem, kje je. Naslov naj bi imel na Kotnikovi v Ljubljani, vendar zdaj pravijo, da ga tam nikoli ni bilo.«

Ali je pokojnica Žnidarjeve grožnje kdaj prijavila policiji oziroma ali je vedela za nevarno obsedenost, ni znano.

Poslovni glas

Gorenjsko gospodarstvo še naprej nazaduje

Delež Gorenjske v slovenskem izvozu se je lani še zmanjšal. Čista izguba se je v primerjavi s predlani povečala za 63 odstotkov, dobiček pa le za deset odstotkov.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Kranjska izpostava Agencije za javnopravne evidence in storitve (Ajpes) je predstavila informacijo o lanskem poslovanju gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov na Gorenjskem. Informacija, ki ne vključuje podatkov o bankah, zavarovalnicah, družbah za upravljanje ter nekaterih drugih finančnih in investicijskih družbah, pa tudi ne podatkov o družbah, ki so v stečajnem ali likvidacijskem postopku, kaže na to, da gorenjsko gospodarstvo še naprej nazaduje. Medtem ko sta na državni ravni tako izvoz in uvoz lani porasla, je gorenjsko gospodarstvo v primerjavi z letom prej izvozilo za 1,3 odstotka in uvozilo za 1,4 odstotka manj blaga, delež gorenjskega izvoza v slovenskem, ki pada že od leta 2004 dalje, pa se je še zmanjšal in je znašal 8,5 odstotka.

Gorenjska je v letu 2004 prispevala k slovenskemu izvozu še 14,3 odstotka, lani samo še 8,5 odstotka. / Foto: Tina Dokl

Na Gorenjskem je bilo ob koncu lanskega leta registriranih 5736 gospodarskih družb. V sodno poslovni register je bilo na novo vpisanih 493 družb, izbrisanih jih je bilo 362, od tega 25 zaradi končanih stečajnih postopkov. Lani je bilo sicer začetih 43 stečajnih postopkov in dva postopka prisilne poravnave.

Izguba večja od dobička

Čiste izgube je bilo lani skoraj za 96 milijonov evrov več kot čistega dobička. Od 5352 gospodarskih družb, ki so Ajpesu predložile letna poročila za namen državne statistike, jih je 1764 poslovalo negativno in ustvarilo skoraj 298 milijonov evrov čiste izgube, od tega več kot polovico ena velika gospodarska družba. Pozitivno je poslovalo 3292 družb, poslovno leto so končale s čistim dobičkom v skupnem znesku nekaj več kot 202 milijona evrov. Čisto izgubo so v primerjavi z letom prej povečale kar za 63 odstotkov, čisti dobiček pa le za deset odstotkov. Končni izid poslovanja so tudi lani krojile velike in srednje družbe, enajst velikih družb je »pridelalo« več kot štiri petine celotne izgube. Največ neto čistega dobička so ustvarile družbe s predelovalno dejavnostjo, največ neto čiste izgube pa družbe s področja trgovine ter vzdrževanja in popravila motornih vozil. Kar zadeva poslovanje družb po občinah, so največ neto čiste izgube »pridelale« družbe v občini Naklo, največ neto čistega dobička pa v občini Škofja Loka.

Gorenjske gospodarske družbe so imele ob koncu lanskega leta za dobrih devet odstotkov manj kapitala kot leto prej. Neto dodana vrednost na zaposlenega je bila pod državnim povprečjem, a je bila za 1,7 odstotka večja kot predlani. Povprečna mesečna plača je znašala 1489 evrov in je bila nekoliko višja od povprečja gospodarskih družb v Sloveniji.

Primerjava z drugimi regijami

Zanimiva je tudi primerjava Gorenjske z drugim regijami in delež Gorenjske v državi. Po številu gospodarskih družb, številu zaposlenih, skupnih prihodkih in dodani vrednosti je bila Gorenjska lani na četrtem mestu v državi in po doseženih prihodkih od prodaje na tujem trgu na petem mestu, bila pa je tudi med šestimi regijami, v katerih so gospodarske družbe izkazale neto izgubo. Na (slabo) gospodarsko moč gorenjske regije kaže tudi njen delež v državnem merilu. Po številu gospodarskih družb je njen delež v Sloveniji znašal 8,7 odstotka, po številu zaposlenih 8,8 odstotka, po prihodkih 7,1 odstotka, po neto dodani vrednosti 8,5 odstotka, po čistem dobičku 7,1 odstotka in po čisti izgubi 11,2 odstotka.

Podjetnikov dohodek za četrtino višji

Poglejmo še, kako so lani na Gorenjskem poslovali majhni samostojni podjetniki (velikih in srednje velikih v regiji ni)! Po podatkih Ajpesa je letno poročilo predložilo 7329 podjetnikov oz. 98 odstotkov vseh, ki so zavezani k predložitvi poročila. Na novo je bilo lani vpisanih 1535 podjetnikov, izbrisanih je bilo 1128, zoper tri so bili uvedeni stečajni postopki. Dosegli so za desetino več prihodkov kot leto prej, zaposlovali so 3746 delavcev ali 3,9 odstotka več kot predlani (v podatek niso zajeti nosilci dejavnosti oz. lastniki), neto dodano vrednost na zaposlenega pa so v primerjavi z letom prej povečali za 5,4 odstotka. Štiri petine podjetnikov je ustvarilo 40,3 milijona evrov podjetnikovega dohodka – četrtino več kot leto prej, približno petina pa 5,7 milijona evrov izgube.

Na Gorenjskem je lani poslovalo tudi 33 zadrug, ki so po podatkih Ajpesa zaposlovale 274 delavcev. Šestnajst zadrug je ustvarilo čisti dobiček v znesku 171 tisoč evrov, štirinajst pa 333 tisoč evrov čiste izgube. Dobiček je bil v primerjavi z letom prej nižji za šest odstotkov, izguba pa za 15 odstotkov.

Nagrada CIO leta Antonu Kavčiču

Cveto Zaplotnik

Anton Kavčič

Kranj – Na Brdu pri Kranju so v sredo že osmič zapored podelili nagrado CIO leta (CIO – Chief information Officer), to je nagrado za najboljšega menedžerja na področju informacijsko komunikacijskih tehnologij (IKT). Tokrat je nagrado prejel Anton Kavčič, vodja informacijsko komunikacijskega centra v Razvojnem centru za informacijske in komunikacijske tehnologije - RC IKT, ki je hčerinska družba kranjskega Iskratela. »Živimo v zelo zahtevnem času, ko vodstva podjetij zahtevajo in pričakujejo, da v informatiki naredimo vedno več z manj stroški in viri; dostop do informacijskih storitev pa mora biti omogočen s poljubne lokacije ali naprave,« je ob prejemu nagrade dejal Anton Kavčič, ki je ponosen na to, da so v skupini podjetij Iskratel lani uspešno zaključili številne zelo zahtevne informacijske projekte, med njimi projekte, ki prinašajo izboljšave na področju informacijske podpore proizvodnji, izboljšujejo podporo prodaji z uvedbo novih funkcionalnosti, omogočajo razvoj in uvedbo lastne aplikacije za avtomatizacijo nekaterih postopkov v nabavi ... »Vse naše informacijske storitve smo začeli intenzivno tržiti tudi na globalnem trgu,« je dejal Kavčič in poudaril: »Informatika v našem podjetju oz. skupini podjetij ne predstavlja več samo stroška, ampak mu omogoča konkurenčno prednost na trgu.«

Nagrada CIO leta je strokovno priznanje s področja informacijsko komunikacijskih tehnologij, ki je namenjeno spodbujanju ter krepitvi pomena IKT v gospodarskih družbah, napredku znanja, razvoju tehnološko razvite družbe ter promociji panoge. Nagrado podeljuje odbor, ki ga sestavljajo domači in tuji strokovnjaki ter menedžerji.

Nasprotujejo prodaji Mercatorja

Cveto Zaplotnik

Kranj – Predstavniki zveze svobodnih sindikatov, sindikata delavcev trgovine, sindikata kmetijstva in živilske industrije, sindikata kmetov in Slovenske kmečke zveze so prejšnji petek ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo Metodu Dragonji in ministru za kmetijstvo in okolje Dejanu Židanu izročili protestno zahtevo, naj vlada poseže v postopek in ustavi prodajo Mercatorja. Ministra sta jim obljubila, da bosta njihove zahteve posredovala vladi. Minister Dragonja je ob tem dejal, da bo po informacijah, s katerimi razpolaga, velik del financiranja nakupa padel na prevzeto družbo in da tudi dogovorjena cena delnice ne »materializira vseh pozitivnih premikov, ki so bili v zadnjem obdobju v Mercatorju«. Minister Židan je skeptičen do sedanjega kupca, predvsem pa ga skrbi, da gre za kupca, ki je na hrvaški strani umaknil slovensko hrano s trgovskih polic.

Skupina Mercator je v prvem letošnjem četrtletju s prodajo ustvarila 625 milijonov evrov čistih prihodkov oz. pet odstotkov manj kot v primerljivem lanskem obdobju, znižanje prihodkov pa je med drugim posledica umika z bolgarskega trga, zaprtja nekaterih nedobičkonosnih trgovin, trinajstih enot Modiane in Tehnike ter nadaljnjega zmanjševanja kupne moči prebivalstva. Poslovni izid iz poslovanja je bil pozitiven (5 milijonov evrov), sicer pa je bil zaradi časovnega zamika pri finančnem prestrukturiranju in negativnih tečajnih razlik še vedno negativen (8,5 milijona). V okviru spremenjene cenovne politike so marca deset tisoč izdelkom znižali redno ceno, za osemsto izdelkov pa garantirajo najnižjo ceno.

Predlagajo 1,3 evra dividende na delnico

Kranj – Družba Alpetour Potovalna agencija Kranj je imela ob koncu lanskega leta nekaj več kot dva milijona evrov bilančnega dobička. Po predlogu uprave in nadzornega sveta naj bi ga dobrih 584 tisoč oz. 1,3 evra (bruto) na delnico namenili za dividende. Skupščina bo o tem odločala 30. junija.

Luka Grilc marketinški direktor leta

Begunje – Na 19. Slovenski marketinški konferenci, ki sta jo v torek in v sredo v Portorožu pripravila Društvo za marketing Slovenije in Časnik Finance, so izbrali tudi marketinškega direktorja leta. Priznanje je prejel Luka Grilc, direktor blagovne znamke in produktov v begunjskem Elanu.

Odkupna cena mleka se je še malo znižala

Cveto Zaplotnik

Kranj – Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne aprila za mleko, dostavljeno v mlekarno, s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačale v povprečju 36,85 evra za sto kilogramov, kar je bilo za en cent ali za 0,03 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,19 odstotka maščobe in 3,34 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 38,77 evra in je bila za 19 centov ali za 0,49 odstotka nižja kot marca. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 32,65 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 36,56 evra.

Odkupna cena (v EUR/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standard) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarn:		Cena odkupovalcev:	
	*standard	*dejanska	*standard	*dejanska
Januar 2013	30,82	32,48	26,71	30,76
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
Januar 2014	36,75	38,87	32,61	37,22
Februar 2014	36,99	39,20	32,69	37,29
Marec 2014	36,84	38,96	32,75	36,99
April 2014	36,85	38,77	32,65	36,56

Skrbi jih za kostanj in kostanjev med

Cveto Zaplotnik

Brdo pri Lukovici – Zadnji teden v maju je že po tradiciji Teden gozdov, ki letos poteka pod geslom Skupaj za gozd, s katerim v Zavodu za gozdove Slovenije opozarjajo na pomen sodelovanja pri gospodarjenju z gozdovi. Ker se je kostanjeva šiškarica razširila tudi v Sloveniji, čebelarje vse bolj skrbi za kostanj in s tem tudi za kostanjev med. Čebelarska zveza Slovenije zato ob Tednu gozdov javno sprašuje ministrstvo za kmetijstvo in okolje, kako bo ukrepalo, da bo zaščitilo kostanj pred propadanjem.

O zaposlovanju na kmetiji in izdajanju računov

Šenčur – Javna služba kmetijskega svetovanja pri Kmetijsko gozdarskem zavodu (KGZ) Kranj bo v sredo, 4. junija, z začetkom ob 10. uri pripravila v Domu krajanov v Šenčurju predavanji o zaposlovanju na kmetijah ter o obliki in izdajanju računov v osnovni kmetijski in dopolnilni dejavnosti. O zaposlovanju bo predavala Lidija Šnut, specialistka za razvoj podeželja v KGZ Kranj, o izdajanju računov pa Ana Demšar - Benedičič, ki je v zavodu specialistka za ekonomiko. Predavanji sofinancira Občina Šenčur.

Zakaj bakreno vrtno orodje

Zbilje – Društvo Sorško polje, približajmo se naravi, bo v ponedeljek, 9. junija, z začetkom ob pol petih popoldne pripravilo v delavnicah skupnosti Barka v Zbiljah predavanje z naslovom Zakaj bakreno vrtno orodje?. Tomaž Kvasnik, avtor celostnega projekta zdravega bivanja Osti Jarej, bo predstavil koristi uporabe bakrenega orodja za zdravje in vitalnost ljudi in pozitivne učinke na zemljo. Po predavanju bo še praktični prikaz uporabe bakrenega orodja na ekološkem permakulturnem vrtu za delavnicami Barke.

Katastrski dohodek zadržali na lanski ravni

Ljubljana – Državni zbor je v torek na izredni seji soglasno sprejel spremembo zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, s katerim naj bi tudi letos in še v naslednjih dveh letih ugotavljali katastrski dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč na enak način kot lani. Vlada naj bi dotlej pripravila novo metodologijo za izračun katastrskega dohodka.

Na Gorenjskem se zadržuje sedem rjavih medvedov

V zavodu za gozdove ocenjujejo, da se na Gorenjskem zadržuje sedem rjavih medvedov. Letos so doslej zakrivili šest škodnih dogodkov, več pa jih pričakujejo z začetkom paše na planinah. Za enega od medvedov je agencija za okolje že izdala dovoljenje za izredni odstrel.

Cveto Zaplotnik

Kranj, Bled – V kranjski in blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije vsako leto dvakrat ali trikrat v sodelovanju z upravljavci lovišč ocenijo število rjavih medvedov v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju (LUO). Prvo letošnjo oceno so izdelali na osnovi opažanj in drugih znakov v času od 10. aprila do 9. maja. »V tem obdobju ocenjujemo v Gorenjskem LUO prisotnost sedmih različnih medvedov, od tega naj bi bili najmanj trije na območju Jelovice, Pokljuke in Spodnjih Bohinjskih gora, eden na območju Radovne in Mežakle, eden na območju Zahodnih Karavank in dva na območju Vzhodnih Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp (Logarska dolina, Kokra, Jelendol),« je dejal Miran Hafner, vodja odseka

Miran Hafner

za gozdne živali in lovstvo v kranjski enoti zavoda za gozdove, in dodal, da so se medvedje v tem času pojavljali v dvanajstih loviščih in lovišč s posebnim namenom.

Nekateri na Gorenjskem tudi prezimijo

Kaj pomeni sedem medvedov za Gorenjsko? »Številka ni presenečenje, v zadnjih desetih letih se na Gorenjskem zadržuje od štiri do osem medvedov, zaznati pa je tendenco blagega naraščanja števila in drugačno prostorsko razporeditev. Pred leti so bili bolj prisotni tudi v Poljanski dolini in v Polhograjskih Dolomitih, zadnja leta jih je tam manj, ugotavljamo pa njihovo večjo navzočnost v Karavankah in Kamniško-Savinjskih Alpah,« je dejal Hafner in poudaril: »Če so bile v preteklosti sledi medveda v zgodnje spomladanskem snegu bolj redke, jih zadnja leta opazimo večkrat. Iz tega bi lahko sklepali, da zdaj več medvedov kot v preteklosti na Gorenjskem tudi prezimi. Kako se dejansko gibljejo, ne vemo. To bi lahko ugotovili le na podlagi večjega števila DNK analize vzorcev blata ali sline ali z namestitvijo telemetrijskih ovratnic, sklepamo pa lahko, da se nekateri gibljejo na širšem območju, tudi sosednje Avstrije in Italije. Medved namreč lahko samo v eni noči prehodi več kot dvajset kilometrov.«

Takole je medved na Spodnjem Jezerskem razmetal Malovrhove nakladalne panje.

Dobili dovoljenje za odstrel

In kje so se »gorenjski« medvedje letos doslej zadrževali oz. se še nahajajo? Srednje velikega medveda so skoraj ves april sledili na območju lovišča Jelovica - Ribno, podatke o sledeh imajo z Ribenske in Selske planine, Ricmana, Vršane in Lancovega. Medveda s širino šape trinajst centimetrov so sledili na območju Uskovnice, v Vojah ter na območju Fužinskih planin. Medved s petnajst centimetrov široko šapo je verjetno tudi prenočil na območju Spodnjih Bohinjskih gora, od koder naj bi se v začetku aprila pomaknil na obronke Pokljuke, med drugim je bil na Gorjušah in v lovišču Bled na Belski planini. »Verjetno je to problematični medved, ki je predvsem v zadnjih dveh letih povzročil večjo škodo na živini in na čebelnjakih,« je dejal Blaž Černe, vodja odseka za gozdne živali in lovstvo v blejski območni enoti zavoda za gozdove, in dodal: »Za tega problematičnega medveda je agencija za okolje že izdala odločbo za izredni odstrel. Če ne bo pritožbe na odločbo, bo postala pravnomočna sredi junija in bo do 31. oktobra letos veljala za lovišča Stara Fužina, Bohinjska Bistrica in Nomenj - Gorjuše.«

Eden od sedmerice »gorenjskih« medvedov, s trinajst centimetrov široko šapo, se zadržuje na širšem območju Mežakle in Radovne, pred dobrim tednom so ga videli v dolini Vrata. Medved s širino šape od trinajst do štirinajst centimetrov se je aprila nahajal na območju Planice in Rateč, kjer se je spravil tudi nad čebelnjak, pred dnevi pa so ga sledili na

Blaž Černe

grebenu Karavank zahodno od Korenskega sedla. Srednje velik medved s štirinajst centimetrov široko šapo se zadržuje v Vzhodnih Karavankah in Kamniško-Savinjskih Alpah, marca so ga sledili v Jelendolu, pojavljal se je v dolini Kokre in na območju Storžiča. »Domnevamo, da gre za istega medveda, ki je lani napadel drobnico na Zgornjem Jezerskem in ki je letos poškodoval čebelnjak na Spodnjem Jezerskem. Sklepamo tudi, da je ta medved poškodoval čebelnjak v gozdu Dobrava pri Naklem, možno pa je tudi, da se je tu pojavil kateri od medvedov z območja Jelovice,« je dejal Miran Hafner in dodal, da se manjši medved nahaja tudi na območju lovišča s posebnim namenom Kozorog Kamnik v Logarski dolini.

Na Gorenjskem so letos medvedje doslej v šestih primerih povzročili škodo, ki so jo oškodovani tudi prijavili zavodu za gozdove. Medved je aprila poškodoval čebelnjake v Ratečah, na platoju Jelovice in na Uskovnici, maja je pokončal kozo v Radovni in povzročil škodo na čebelnjakih na Spodnjem Jezerskem in v gozdu Dobrava pri Naklem.

Čebelar Ludvik Malovrh iz Potoč čebelari že dvanajst let in je za med prejel že vrsto priznanj. Sedemindvajset družin ima na Ankovem na Zgornjem Jezerskem, tri družine pa na kmetiji Damjana Močnika na Spodnjem Jezerskem. »Zgodilo se je sredi maja, prav v tistih dneh, ko je vlekel močan veter. Ko je Damjan zjutraj zagledal razmetane nakladalne panje, je najprej pomislil na veter, a se je kasneje izkazalo, da je bil na delu medved,« so pripovedovali Malovrhovi in dejali, da so škodo prijavili, panje popravili in nabavili nove čebelje družine. O tem, da bi čebelarjenje opustili, ne razmišljajo, a vendarle jih je, tako kot tudi rejce drobnice in goved, strah, da medved ne bi spet »udaril«.

V krizi je zavarovanje še pomembnejše

Zavarovalnica Adriatic Slovenica s svojim delom in predlogi skuša aktivno sodelovati tako na področju pokojninskih zavarovanj kot pri reformi slovenskega zdravstvenega sistema.

Vilma Stanovnik

Kranj – Zavarovalnica Adriatic Slovenica je druga največja slovenska zavarovalnica, ob predstavitvi poslovanja v Kranju pa je predsednik uprave Gabrijel Škof spregovoril tudi o tem, kako se vključujejo v novo pokojninsko zakonodajo in predvsem zakaj želijo sodelovati pri reformi našega zdravstvenega sistema.

Ste zadovoljni s trenutnim položajem zavarovalnice?

»Utrdili smo si položaj druge največje slovenske zavarovalnice v državi, radi pa se pohvalimo, da smo edina zavarovalnica, ki pod eno streho ponuja celovit nabor zavarovalne zaščite. To pa zato, ker določene konkurenčne hiše ali so ozko specializirane ali pa določene segmente zavarovanj sklepajo v okviru kakšne hčerinske družbe. Mi pa dejansko izvajamo vsa v Sloveniji znana možna zavarovanja. S tem mislimo, da najbolj optimalno izrabljamo kapital, ki ga imamo.«

Z združitvijo s KD Življenje ste postali še večji?

»Za našo zavarovalnico je bil najpomembnejši poslovni dogodek 1. oktobra lani, ko smo se združili z do takrat sestrsko zavarovalnico KD Življenje. Večja zavarovalnica za zavarovance pomeni tudi večjo varnost, naša zavarovalnica pa je s to spremembo bistveno povečala svojo prisotnost na področju življenjskih zavarovanj, kajti KD Življenje je bila znana kot ena najmočnejših na tem področju.«

Kakšen je sedaj vaš tržni delež?

»V lanskem letu smo prišli na 15,5-odstoten tržni delež, kar je bistveno več kot prej. Naši najbližji zasledovalci so sedaj nekoliko bolj zaostali za nami, tako da smo sedaj po zbrani premiji trdno druga zavarovalnica v Sloveniji. Je pa res, da je največja zavarovalnica po svojem tržnem deležu še vedno precej dominantna in upam, da se ji bomo zmogli približati. Ni pa to naš cilj. Naš cilj je biti čim boljši v storitvah, ki jih ponujamo.«

Kako ste delali lani?

»Prvič v zgodovini smo zbrali prek tristo milijonov evrov premije, natančneje tristo šest. Izplačali smo 216 milijonov zavarovalnin in odškodnin. Rezultati poslovanja za letošnje prve tri mesece kažejo, da smo izplačali za 50 milijonov evrov zavarovalnin in odškodnin in zbrali za 77 milijonov evrov premij. Kot ugotavljamo, smo na področju zdravstvenih zavarovanj na isti ravni kot lani, nekoliko pa zaostajajo življenjska in premoženjska zavarovanja. Razlog je v tem, da zavarovalni trg po zbrani premiji sedaj že kar nekaj let vztrajno pada. To je predvsem posledica ekonomske krize, pa tudi konkurenčnega boja med zavarovalnicami.«

Predsednik uprave zavarovalnice Adriatic Slovenica Gabrijel Škof / Foto: Gorazd Kavčič

Kakšne načrte imate v tem in naslednjih letih?

»Glede na krizo, v kateri smo, želimo zavarovance ozaveščati, da je zavarovanje koristno ravno v takšnih razmerah. Če smo lahko pred leti manjše škode poravnali iz lastnega žepa brez zavarovanja oziroma najeli kredit, če je bila škoda večja, pa je to danes bistveno teže. Zato je toliko bolj pomembno, da poskrbimo za optimalno sklenjena zavarovanja, ne pa, da ob škodi ugotoviš, da zavarovanja ali nisi imel ali si ga imel za prenizko zavarovalno vsoto.«

Glede na nove potrebe, ko se nam obetajo vedno nižje pokojnine in ko je treba vedno več plačevati za zdravstvene storitve, ste aktivni tudi pri zavarovalnicah?

»Zelo velik poudarek v zadnjem času dajemo razvoju osebnih zavarovanj: penzijskih, zdravstvenih in življenjskih ter z njimi povezanih asistenc. Kot vemo, smo lani doživeli pokojninsko reformo in čedalje bolj se pojavlja potreba po tem, da imaš še dodatno pokojninsko zavarovanje v okviru vsaj drugega stebra. Staramo se, zato smo čedalje bolj odvisni od samih sebe, od tistega, kar smo ustvarili in varno shranili za poznejše čase, ko bomo upokojeni. Zato je pametno imeti dolgoročno penzijsko zavarovanje. Prav tako želimo biti aktivni sooblikovalci slovenskega zdravstvenega sistema. Tisti, ki govorijo, da je treba imeti vse v okviru javnih sredstev, zaradi javnega interesa, živijo v zablodi, kot da jim ni jasno, v kakšnih gospodarskih razmerah živimo in kako te stvari potekajo po svetu. Ne mislim, da je treba javno ukiniti, javno naj ima še naprej največjo težo. Toda brez zasebnih sredstev ne bo šlo. Zbirati pa jih je treba tako, da se bo največja dodana vrednost lahko ustvarjala tudi za nas, prebivalce. Zagotovo bi bilo treba na novo določiti košarico pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, kjer naj bodo tiste pravice, ki so nujno potrebne. Druge pa naj bodo predmet zavarovanja s strani prostovoljnih zdravstvenih zavarovalnic.«

Pri tem lahko precej pripomorete pri nadzoru poslovanja izvajalcev zdravstvenih storitev, saj ste si v dobrih dvajsetih letih nabrali veliko izkušenj?

»Zavarovalni sistem je tak, da imamo pogodbene odnose z vsemi, ki izvajajo storitve za odpravo škod. Če spomnim na avtomobilska zavarovanja: točno vemo, koliko stane posamezni del, koliko stane vsak vijak, ki ga prodajajo v servisnih delavnicah, koliko je cena ure. To, kar se v naši državi dogaja na področju zdravstva, pa je nesprejemljivo. Preplačujejo se mnoge storitve, dobave, in to je posledica sistema, ki ni v stanju kontrolirati dejanske stroške. To nam požre veliko denarja in ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, kot nekateri predlagajo, je po svoje strel v koleno. Morda bi res prihranili del stroškov, ki jih porabimo za svoje delovanje, vendar je treba vedeti, da večji delež tega denarja porabimo za funkcioniranje zdravstvenega sistema. Vse tri zavarovalnice plačujemo sistem zdravstvene kartice v sorazmernem deležu, plačujemo informacijsko tehnologijo, ki jo uporablja Zavod za zdravstveno varovanje, prav tako moramo sami poskrbeti za fakturiranje in izterjavo premij. Smo tudi v bistveno slabšem položaju kot zavod, saj nam zakon ne dovoljuje, da bi storitve lahko kontrolirali po vsebini.«

Kakšno reformo v zdravstvu torej predlagate?

»Izjemno pomembno se mi zdi, da kakršnakoli reforma že bo, mora biti takšna, da bo prihajalo do solidarizacije rizika med mladimi in starimi, med zdravimi in bolnimi. Kajti če bo narejen sistem, ki bo pomagal samo na ta način, da bo plačano tisto, kar bo krito iz obveznega zavarovanja, preostalo pa ne bo, marsikdo stroškov storitev ne bo zmogel.«

Pri posojilih so velike razlike

Pri najetju sedem tisoč evrov posojila je med najbolj in najmanj ugodno ponudbo lahko skoraj tisoč evrov razlike.

Cveto Zaplotnik

Ljubljana – V Zvezi potrošnikov Slovenije so na konkretnem primeru potrošnice, ki bi za prenovo kuhinje najela sedem tisoč evrov posojila z odplačilno dobo štiri leta, na spletnih mestih bank in neposredno v njihovih poslovalnicah preverjali kreditne ponudbe, pri tem pa so ugotovili, da se primerjava splača, saj je bilo med najbolj in najmanj ugodno ponudbo skoraj tisoč evrov razlike. »Še pred odločitvijo o najemu kredita ocenite, koliko kredita mesečno boste lahko odplačevali. Za oceno kreditne sposobnosti potrebujete dober pregled nad svojimi mesečnimi prihodki in vsemi nujnimi izdatki. Če še ne vodite domačega knjigovodstva, je pred najetjem kredita skrajni čas, da ga začnete,« pravi Boštjan Krisper iz zveze potrošnikov, kjer potrošnikom svetujejo, naj najprej zgolj za orientacijo s pomočjo informativnih izračunov na spletnih straneh bank ali primerjalnika na spletni strani zveze potrošnikov preverijo ponudbe in izberejo banke, nato pa te banke zaprosijo za konkretno ponudbo. Prav to je storila tudi potrošnica in iz večine bank prejela konkretne ponudbe, pri tem pa kar tretjina ponudb ni vsebovala vseh podatkov, ki bi jih potrebovala za presojo, ali je kredit ugoden ali ne. Ko je izmed bank, ki so ji poslale dovolj podatkov za primerjavo ponudb, izbrala najugodnejše in se napotila v bančne poslovalnice, jo je zmotilo, da so bile končne ponudbe za posojilo večinoma slabše od tistih, ki jih je prejela po elektronski pošti, in da so nekatere banke že za informacijo o dejanski ponudbi zahtevale veliko dokazil.

»Pri načrtovanju kredita ne pozabite, da se obrestna mera kredita mogoče lahko spremeni, kredit pa postane dražji. Banke to tveganje pogosto pozabijo omeniti. Kredite z enakim zneskom in obdobjem odplačila boste najlažje primerjali med seboj s pomočjo efektivne obrestne mere (EOM),« svetujejo v zvezi potrošnikov, kjer opozarjajo potrošnike še zlasti na previdnost pri najemanju posojil pri nebančnih ponudnikih, ki pogosto zaračunavajo oderuške stroške ali kršijo druge pravice potrošnikov.

Eta Kamnik z dobičkom

Jasna Paladin

Kamnik – V Eti Kamnik, kjer so v preteklem letu praznovali devetdesetletnico delovanja, so leto 2013 zaključili z dobičkom, dolg v višini 6,1 milijona evrov s konca leta 2012 pa so do konca letošnjega aprila uspeli razdolžiti na 3,7 milijona evrov. »V prvem četrtletju letošnjega leta poslujemo po pričakovanjih. Prodaja Naturete na domačem trgu se je povečala, stabilne tržne deleže pa smo obdržali v vseh ključnih blagovnih skupinah. Letos smo v ospredje postavili razvoj novih izdelkov, načrti za prihodnost pa vključujejo tudi agresivnejši nastop na tujih trgih,« je poslovanje povzela Ksenija Jankovič Banovšek, ena od dveh izvršnih direktorjev Ete Kamnik. Več kot 330 izdelkom so že ali pa še bodo v Eti letos dodali deset novih, med drugim čičeriko v slanici, ekstra pekoč hren, omako iz svežega paradižnika, še posebej pa so ponosni na naravne gotove jedi, ki jih pripravljajo skupaj s prof. dr. Janezom Bogatajem. Kot še poudarjajo, v strategiji Ete ostaja močna zavezanost h kakovostnim domačim surovinam. Rdeča pesa, zelje in repa tako v celoti zrastejo v Sloveniji, paprike, kumare in ostale ključne surovine pa večinoma uvozijo z Balkana.

Drugi sveženj informativnih izračunov dohodnine

Kranj – Davčna uprava je danes, v petek, na naslove davčnih zavezancev odposlala drugi sveženj informativnih izračunov dohodnine za leto 2013. Izračun bodo tokrat prejeli tudi zavezanci, ki so uveljavljali olajšave za vzdrževane družinske člane, zavezanci s katastrskim dohodkom in tisti, ki opravljajo dejavnost. Če zavezanci, ki so lani imeli obdavčljive dohodke, tudi tokrat ne bodo prejeli informativnega izračuna, bodo napoved morali vložiti sami v času od 15. junija do 31. julija.

Mrtve živali, mine in komarji

»Pri svojem delu smo res videli že marsikaj, a te poplave so gotovo nekaj najhujšega,« je le eden od vtisov, ki so ga iz poplavljene Bosne te dni prinesli kranjski poklicni gasilci. V vasi, kjer so pomagali, je uničenje popolno, razmere za reševanje zelo zahtevne, hvaležnost tamkajšnjih ljudi pa neizmerna.

Jasna Paladin

Kranj – Ekipa poklicnih gasilcev iz Kranja se je skupaj z nekaterimi prostovoljci in drugimi reševalci v poplavljeno Bosno podala prejšnjo sredo, vse do minule sobote pa so pomagali v vasi Prud v občini Odžak na severu države prav na sotočju rek Bosne in Save.

Narasla voda je vas potopila v trenutku, saj naselje leži nižje od nasipov, ki so popustili pod količino narasle vode. Človeških žrtev k sreči ni bilo, a katastrofa je velika, saj so se vaščani ukvarjali s kmetijstvom in ni je bilo hiše, kjer ne bi imeli prašičev, govedi in druge živine. Ljudje so se še pravočasno umaknili, a za reševanje živali časa preprosto ni bilo. »Ko smo prišli na pomoč, je bila večina ljudi že na varnem, zato je bila naša naloga dostava hrane in goriva za agregate, predvsem pa odstranjevanje poginulih živali. Prašiči, goveda, psi, divjad vse to je plavalo po vasi in že trohnelo. Temperature so se povzpele do trideset stopinj Celzija, voda je onesnažena z nafto in fekalijami, zato je bil smrad neznosen, okoli nas pa roji komarjev, ki so nam še oteževali delo. S čolnom smo se vozili med hišami ter zbirali poginule živali. Zvezali smo jih in jih s čolnom odvlekli na zbirno mesto, od koder so jih vozili v zažigalnico. Skupno smo odstranili vsaj štiristo mrtvih živali,« nam je delo opisal Andrej Roblek, ki so ga prizori precej pretresli. »To je res katastrofa. Že vojna jim je povzročila toliko gorja, zdaj pa so mnogi spet ostali brez vsega. Ne bi bil rad v njihovi koži. Poseben problem so tudi mine. Zelo neprijetno se je bilo voziti med poplavljenimi minskimi polji. Ne veš, kako visoka je voda, kaj je pod tabo, kaj lahko naredi propeler «

Foto: Andrej Roblek

Pri svojem delu so uporabljali posebne vodoodporne obleke, ki so jih ščitile tudi pred soncem in roji komarjev.

Nič manj se katastrofa ni dotaknila izkušenega gasilca Miran Štularja. »V 32 letih svojega dela sem videl že marsikaj, a te poplave so gotovo nekaj najhujšega. Ko smo prišli, so bile hiše poplavljene že osmi dan, a še vedno je bilo vode za dva, tri metre. Nekatere živali so se sicer uspele zateči na suha mesta, a ljudje preprosto niso mogli do njih. Civilna zaščita tam ne deluje tako kot pri nas. Niso imeli niti škornjev, kaj šele opreme za reševanje. Organizacija je res slaba in gre za nekakšno »nikogaršnjo zemljo«, kjer skupaj živijo muslimani, Hrvati in Srbi, a so pozabljeni od Boga in od države. Naš lokalni vodnik, ki nas je vodil po poplavljeni vasi, nam je zadnji dan priznal, da ne zna plavati. Tvegal je svoje življenje, da je pomagal drugim, po drugi strani pa v vseh dneh nismo videli nobenega župana, politika Organizacija celotne države je na neprimerno slabšem nivoju kot pri nas,« nam je povedal Štular.

Delo reševalcev je končano, začenja pa se dolgotrajno obdobje sanacije. »Praktično nihče svojega premoženja ni imel zavarovanega in ti ljudje so zdaj odvisni od naše pomoči, ki pa – tako smo prepričani – pride v prave roke. Mi smo se lahko vrnili domov, oni pa so ostali tam. Pomagajmo jim še naprej. Zelo so nam hvaležni za to,« še pravijo gasilci.

Posebno težavo predstavljajo mine, saj so poplave povsem premaknile minska polja, ki jih bo treba na novo označiti. / Foto: Andrej Roblek

Voda je v poplavljeni bosanski vasi Prud minuli teden ponekod še vedno segala do balkonov stanovanjskih hiš. / Foto: Andrej Roblek

Njihova glavna naloga je bilo odstranjevanje poginulih živali; v štirih dneh so jih odstranili vsaj štiristo. / Foto: Andrej Roblek

Domačini so bili hvaležni za vsakršno pomoč, predvsem za vodo in hrano, ki so jim jo razdeljevali kar iz čolna. / Foto: Andrej Roblek

Škofjeloški rokometaši za prijatelje

Člani ekipe loških rokometnih veteranov so prijateljem rokometašem v poplavljenem Prijedoru odpeljali pomoč.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Tudi športniki te dni po svojih močeh skušajo pomagati prijateljem na poplavljenih območjih, loški rokometaši, ki imajo trdne vezi z rokometaši veterani Prijedora, pa so se odločili, da zberejo zlasti pomoč, ki jo potrebujejo v tamkajšnji bolnišnici.

»S soigralcem Gorazdom Bajičem sva se na pot odpravila s kombijem, že na meji pa so naju pričakali prijatelji rokometaši in uredili vse potrebno, da je pomoč prišla v prave roke. V Prijedoru sva ob navzočnosti predstavnikov Rdečega križa najprej razdelila del pomoči, nato pa smo se odpeljali v bolnišnico, kjer sva jim predala maske, rokavice, klor, škornje in drugo, za kar so nas prosili prijatelji iz veteranskega rokometnega društva Prijedor. Takrat je bil tam na sestanku minister za zdravstvo BiH Dragan Bogdanić. Vsi so bili presrečni, celo minister je v izjavi za nacionalno televizijo omenil lepo gesto škofjeloških rokometnih veteranov in se nam v imenu vlade in vseh prizadetih družin zahvalil za nesebično pomoč,« je povedal Jernej Stanonik, ki se je, pretresen od vsega, kar je videl na poti, s prijatelji rokometaši odločil za dodatno pomoč, ki so jo ta teden s kombijem znova odpeljali v Prijedor. Pomoč, zlasti sredstva za čiščenje, osebno higieno in zaščitna sredstva, še vedno zbirajo, saj naj bi prihodnji teden znova napolnili kombi in se odpeljali v Prijedor.

V Prijedorju so se razveselili pomoči prijateljev rokometašev iz Škofje Loke.

V enem tednu zbrali osemnajst ton pomoči

Kamnik – Člani Kulturnega društva Sandžak Kamnik, pobudniki vzpostavitve centra za zbiranje pomoči prizadetim v poplavah na Balkanu v kamniški občini, so sporočili, da so v enem tednu zbrali osemnajst ton hrane, pijače, sanitetne opreme, oblek in druge pomoči, ki so jo v minulih dneh že dostavili na prizadeta območja. A zbiranje pomoči se nadaljuje, zato bo zbirni center v stavbi na Usnjarski ulici, ki jo imajo v brezplačnem najemu in kjer donacije ureja deset prostovoljcev, odprt še do nedelje, 1. junija, in sicer med tednom med 8. in 21. uro, med vikendom pa med 8. in 18. uro.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Rokoval se je z Dalajlamo

Jeseničan Miro Koder, ki že vrsto let zimske mesece preživlja na potovanju po Indiji, je letos imel neverjetno srečo, da je srečal Dalajlamo.

URŠA PETERNEL

Tudi letos se nam je, z značilnim Namaste! pozdravom in lepimi fotografijami, oglasil Miro Koder, ki se je konec aprila vrnil s svojega "zimovanja" v toplih krajih. Miro je namreč tisti Jeseničan, ki že vrsto let v novembru spakira kovčke in se za šest mesecev odpravi v tople kraje, v Indijo. Ker, kot vedno poudarja, ne mara zime in snega in kidanja ... Tudi letos je večino časa v Indiji preživel na jugu, v Gokarni, teden dni je preživel v Amritsarju, kjer ga je že na prejšnjih potovanjih navdušil sikhovski Zlati tempelj, ponovno, že tretjič, pa je obiskal tudi letno rezidenco Dalajlame, McLeod Ganj v Dharamsali. In zgodilo se je neverjetno – Dalajlamo je tudi srečal. Dalajlama je namreč imel predavanje v tamkajšnjem templju, v neznosni gneči pa je njegova svetost izbrala prav Mira, da se je rokoval z njim, spremljevalec pa je Miru podaril šal – kato, mandalo in dve knjižici. To je bilo za Mira res nepozabno doživetje, ki pa ga žal ni mogel ovekovečiti s fotoaparatom, ker je fotografiranje v templju prepovedano. Zatem je preživel nekaj časa na severu Indije, v indijski Himalaji, kjer je tri tedne bival v samostanu v kraju Rewalsar Lake, stran od turističnega vrveža. Zatem se je odpravil še bolj na sever, v Paravati valley, kjer je v vasi Mateura preživel teden dni. Obiskal je prijatelje v okoliških vaseh in se udeležil lokalnega festivala v vasi Buhar. Pot ga je za teden dni vodila še do kraja Manikaran, ki leži na višini 1800 m in je poznan po toplicah, kjer priteče na več mestih izpod skal 95 stopinj Celzija vroča voda, tako da v njej lahko kuhaš riž in krompir.

Poleg tega pa je bilo Mirovo letošnje potovanje posebno tudi v tem, da ga je del namenil "zdravstvenemu turizmu". Dal si je namreč popraviti zobe pri tamkajšnjem zobozdravniku in kot pravi, je za dvajset novih zob odštel 1200 evrov, pri nas pa bi ga to stalo krepko prek deset tisočakov.

Že tretjič je obiskal tudi letno rezidenco Dalajlame, McLeod Ganj v Dharamsali. In zgodilo se je neverjetno – Dalajlamo je tudi srečal. Dalajlama je namreč imel predavanje v tamkajšnjem templju, v neznosni gneči pa je njegova svetost izbrala prav Mira, da se je rokoval z njim, spremljevalec pa je Miru podaril šal – kato, mandalo in dve knjižici.

Poleg tega je opravil tudi več ayurvedskih terapij, saj ima že dalj časa težave s kostmi. Kot je povedal, se je podvrgel ayurvedskemu čiščenju telesa s posebnimi tableti, olji in tekočino, ki ga nadaljuje tudi zdaj, ko je že doma. Sicer pa je, kot pravi, užival v lepem vremenu, v štirih mesecih je deževalo vse skupaj tri minute, ob kopanju v toplem morju, vegeterijanski hrani, pretežno sadju, brez alkohola, kave in kakšnih drugih drog. Tudi brez računalnika, televizije, telefona, le enkrat na mesec se je priklopil na internet in se povezal s svetom in Slovenijo. Na potovanju je srečal ogromno ljudi z vsega sveta. Kot opaža, je turistov v Indiji iz leta v leto več, prevladujejo Rusi, ogromno je zahodnjakov, med katerimi je budizem zelo priljubljen. Tako med turisti kot med domačini je veliko drog, kriminala, prostitucije, kar kaže na to, da je globalizacija segla globoko v Indijo. Kljub temu, da se dežela spreminja, Miro že načrtuje novo potovanje, na pot se bo znova odpravil novembra. Letos še v Indijo, potem pa bo morda lokacijo zamenjal, zdaj ga vabi Indonezija ...

Miro z zobozdravnikom in novim nasmehom

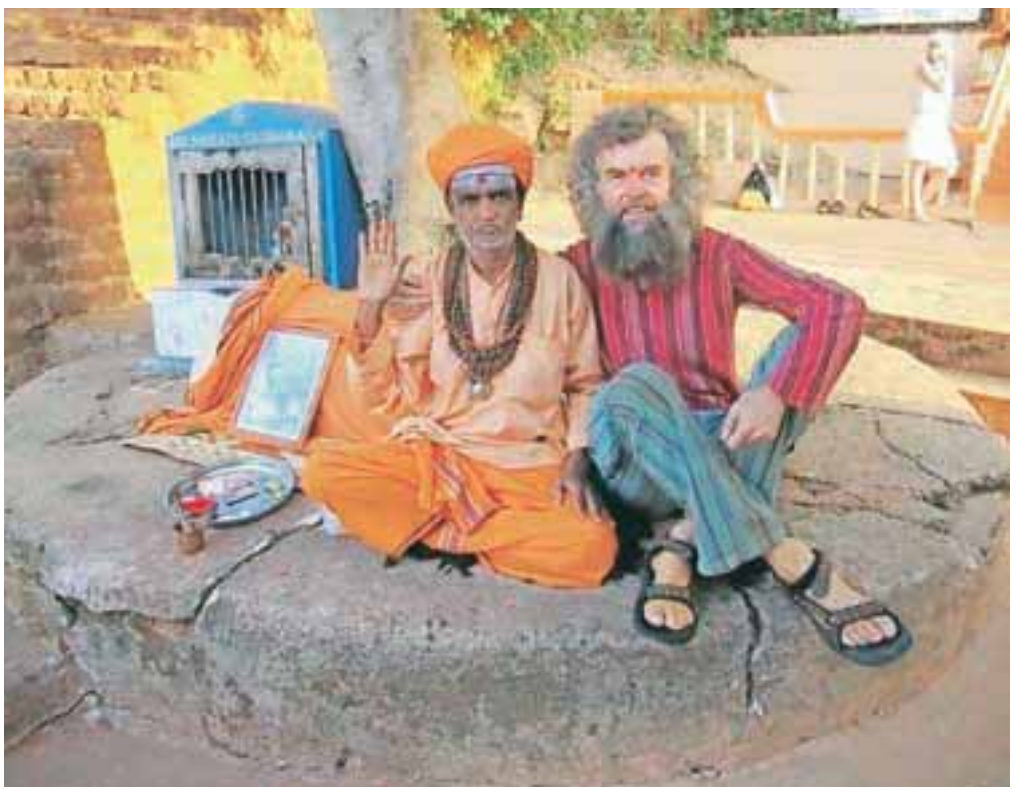

S Hubli babo

Aktualno

Stoletnica začetka prve svetovne vojne obuja številne zgodbe tedanjih vojakov. **Stran 20**

Zgodbe

Stanovanjska skupina Vzgojnega zavoda Kranj je praznovala dvajsetletnico. **Stran 21**

Zgodbe

Skoraj 86-letni Rado Kočevar z Jesenic – starosta alpinizma, ki živi kot mladenič ... **Stran 21**

Od petka do petka

Foto: T. K.

Dušan Radonjič je pripravljen postati nov mandatar.

Foto: Tina Dokl

Krajani Senožeč so se na posvetovalnem referendumu izjasnili proti načrtovani postavitvi vetrnih elektrarn.

Foto: Tina Dokl

Novi pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil naj bi omogočil delitev viškov hrane socialno ogroženim, srednjeročno pa zmanjšal količino zavržene hrane.

Radonjič za mandatarja

Nepovezani poslanec Ivan Vogrin je tik pred zdajci za mandatarja ponudil ekonomista Dušana Radonjiča. Kandidaturo je moral vložiti do včeraj opolnoči. V prometu odslej dovoljena tudi živila, ki imajo pretečen datum minimalne trajnosti.

Simon Šubic

Dušan Radonjič za mandatarja

Nepovezani poslanec Ivan Vogrin je ta teden presenetil z napovedjo, da bo za novega mandatarja predlagal doktorja ekonomskih znanosti in rednega profesorja na Ekonomsko-poslovni fakulteti Maribor Dušana Radonjiča. Ali gre le za slepilni manever ali pa bo njegovo pobudo s podpisi podprlo tudi minimalno deset poslancev, je bilo znano včeraj do polnoči, ko se je iztekel rok za vložitev kandidature za novega mandatarja. Vogrin je prepričeval, da mu je podporo zagotovilo dovolj poslancev, medtem ko je bil o zbranih podpisih skrivnosten. Včeraj dopoldne se je vedelo le, da je podpis k njegovi kandidaturi že prispeval nepovezani poslanec Borut Ambrožič, medtem ko je večina poslanskih skupin predlogu nenaklonjena. Z Radonjičem se je tako sestala le poslanska skupina PS, iz ostalih strank pa že sporočili, da kandidature ne bodo podprli, medtem ko se skupina nepovezanih poslancev do podpore še ni opredelila. Vogrin je svoj predlog obrazložil, da si je skupina samostojnih poslancev zadala strategijo, po kateri bi bilo treba postaviti ekspertno vlado, ministre pa bi predlagale poslanske skupine glede na število poslanskih mandatov. Radonjič pa je pojasnil, da je kandidaturo sprejel, ker želi pomagati državi in strniti določene sile, ki so na razpolago, da se pospeši gospodarski razvoj. Oba sta še poudarila, da le sledita kritikam možnosti, da bi lahko predčasne volitve izvedli julija, v času počitnic.

Na levici bi se povezovali

Izidi evropskih volitev že vplivajo tudi delovanje levih in levosredinskih strank v Sloveniji, ki so zaradi prevelike razdrobljenosti kljub veliki podpori dobile samo tri od osmih evroposlancev. Tako je premierka v odstopu Alenka Bratušek, ki jutri ustanavlja svojo stranko, že v sredo z željo po povezovanju pred državnozborskimi volitvami na pogovor povabila predstavnike društva Verjamem, stranke Mira Cerarja, ki bo ustanovljena v ponedeljek, Združene levice, Solidarnosti, Zares, Piratske stranke in Stranke mladih. Po znanih informacijah se povabilu iz različnih razlogov niso odzvali v Združeni levici, Piratski stranki in Cerarjevi stranki. Pogovore o možnem sodelovanju z DeSUS-om so že napovedali tudi v SD. Zaradi poraznega volilnega rezultata so sicer s predsedniškega mesta v stranki že odstopili Gregor Virant (DL), Pavel Gantar (Zares) in Igor Lukšič (SD).

Proti vetrnim elektrarnam

V Krajevni skupnosti Senožeče pa v nedeljo niso volili le novih evroposlancev, saj je tam potekal tudi posvetovalni referendum glede vetrnih elektrarn na njihovem območju. Postaviti jih želijo okoli petdeset, od tega do štirideset v vetrnem parku Senožeška brda. Krajani so s šestdeset odstotki glasov zavrnili te načrte, v kakšni meri pa bodo njihovo voljo upoštevali, pa bo pokazala prihodnost.

Viški hrane socialno ogroženim

Od sobote je v veljavi pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil, po katerem so lahko v prometu še vedno živila, ki imajo pretečen datum minimalne trajnosti (ne pa tudi datuma uporabe). To bo po besedah ministra za kmetijstvo in okolje, ki opravlja tekoče posle, Dejana Židana omogočilo delitev viškov hrane socialno ogroženim, srednjeročno pa zmanjšalo količino zavržene hrane. Slovenci namreč v povprečju zavržemo kar preko osemdeset kilogramov hrane na prebivalca letno, v svetu pa se zavrže celo tretjina vse hrane. Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki opravlja tekoče posle, Anja Kopač Mrak je opozorila, da je delitev viškov hrane izjemnega pomena za skupine socialno ogroženih, izvajale pa jo bodo lahko tudi socialne trgovine. Kot je razložila generalna direktorica uprave za varno hrano Vida Čadonič Špelič, imajo hitreje pokvarljiva živila, kot so meso in mesni izdelki ter mleko in mlečni izdelki, največkrat rok trajanja označen s »porabiti do«, izdelki, ki pa imajo rok uporabnosti »najmanj do« in jim bo ta rok potekel, pa bodo po spremembi pravilnika na posebnih policah v trgovinah, ločeni od ostalih izdelkov še vedno na voljo kupcem. Trgovec bo pri tem odgovarjal, da je tudi to živilo še vedno varno. V Zvezi potrošnikov Slovenije se s tako rešitvijo ne strinjajo, saj bi lahko imela »resne posledice tudi za zdravje potrošnikov«.

Slovenci v zamejstvu (405)

Od Nadiških dolin do Denverja

Jože Košnjek

med sosedi

Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je lani razpisal že 12. nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela na temo Slovencev v zamejstvu in po svetu. Odziv je bil zadovoljiv, saj je strokovna komisija lahko izbirala med devetimi nalogami na temo zamejstva in šestimi nalogami na temo izseljenstva. Še posebej pa razveseljuje podatek, da se na natečaj ne prijavljajo samo raziskovalci iz Slovenije, ampak tudi slovenski diplomanti iz zamejstva. V dvanajstih letih je bilo na natečaje prijavljenih skupaj nad 200 diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog.

Zaključek natečaja s podelitvijo priznanj in denarnih nagrad je bil v torek v Ljubljani. Strokovna komisija, ki jo je vodil dr. Matjaž Klemenčič, je nagrade podelila štirim nalogam za področje zamejstva in dve za področje izseljenstva. Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, ki je nagrade podeljeval, je povedal, da je namen natečaja spodbujati raziskovanje življenja Slovencev, živečih zunaj meja matične države. Brez medsebojnega poznavanja ne more biti uspešnega sodelovanja, je dejal minister.

Nagrajene raziskave obravnavajo različna področja. Zaira Vidau iz Doline pri Trstu v svoji disertaciji analizira uresničevanje etnično-jezikovne različnosti v italijanski deželi Furlaniji in Julijski krajini in ugotavlja, da koncepta italijanske nacije in javne uprave

Nagrajeni udeleženci natečaja z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazdom Žmavcem

ne podpirata jezikovne in etnične različnosti. Gaetano Dato iz Občin pri Trstu v doktorski disertaciji o uporabi spomina v primeru Trsta ugotavlja, da je tu potekala kulturna in ideološka meja v srcu Evrope. Na nov način analizira štiri ključne kraje spomina v deželi Furlaniji in Julijski krajini. Ti so spomenik bazoviškim junakom, spomenik padlim v prvi svetovni vojni v Sredipolju nad Tržičem, fojba (Šoht) pri Bazovici in tržaška Rižarna. Ines Beguš v disertaciji raziskuje avtonomijo in ekonomijo Nadiških dolin, diplomant Gleb Verč iz Trsta pa piše o otroški poeziji v Italiji in Sloveniji. Za področje izseljenstva sta bili podeljeni dve nagradi. Prvo je prejela dr. Maruša Verbič - Koprivšek za raziskavo o slovenski skupnosti v Denverju v Koloradu v Združenih državah Amerike. Denver je tretja največja slovenska naselbina v tej zvezni državi, ki jo definirajo pomembne organizacije, osebnosti in dogodki. Nagrajena raziskava prva obravnava Slovence v tem delu Amerike. Lidija Podlesnik - Tomašikova pa je v magistrski nalogi osvežila spomin na slovenskega glasbenika Jožeta Osano, ki je živel v Argentini, od leta 1971 do smrti leta 1996 pa je bil organist v slovenski župniji v Torontu v Kanadi.

Po svetu

Kako Zahod vidi Ruse

V minulem tednu je bila naša pozornost osredotočena na evropske volitve. Volitve novega predsednika Ukrajine so bile v senci, a zdaj bomo pozorno spremljali, ali se bo uspelo Petru Porošenku pomiriti z Rusi ...

Miha Naglič

Razlaga ruskih posebnosti

Slovenci si domišljamo, da Ruse kar dobro poznamo. To najbrž ni res, gotovo pa je, da jih poznamo bolje kot zahodnjaki zahodno od nas, zlasti Američani. Ne nazadnje smo Slovenci in Rusi oboji Slovani in dolgo smo živeli v podobni socialistični družbeni ureditvi. Zahodnjakom je ruske posebnosti že večkrat razložil rusko-ameriški novinar in komentator Vladimir Pozner (rojen 1934 v Parizu). Povzemimo nekaj poudarkov iz intervjuja, ki ga je z njim opravila novinarka Polona Balantič. O Rusih v očeh zahodnjakov: »Neki prijatelj mi je rekel: če bi bili videti kot Kitajci, če bi torej imeli poševne oči, ali pa če bi bili zeleni ali pikčasti, bi bil odnos Zahoda do nas precej boljši. Zahodnjaki bi lahko rekli – seveda so drugačni, drugega niti ne moremo pričakovati od njih. Ker pa so v resnici videti kot mi, bi se morali tudi obnašati kot mi, torej je nekaj narobe z njimi.« Zahodnjaki se ne zavedajo nekaterih ruskih posebnosti. »In niti se ne zavedajo, da je Rusija dežela, v kateri so oblastniki lastne ljudi spreminjali v sužnje. Mi nismo uvažali sužnjev iz Afrike, mi smo zasužnjili lastno ljudstvo. /.../ Torej, Rusija je država, ki nikoli ni poznala demokracije in ki ni uživala prednosti političnega razvoja in politične misli od renesanse naprej, kar je zaznamovalo Zahod.« Na Zahodu ima svoboda veliko večji pomen kot v Rusiji. »Svoboda pomeni, da se zavedam, kaj moram narediti kot svobodna oseba in za kaj moram prevzeti odgovornost. In odsotnost te svobode je tisto, kar najbolj pogrešam v Rusiji. Ta občutek svobode, odgovorne svobode, v Rusiji preprosto ne obstaja.« Zanimiva je tudi Poznerjeva razlaga razmerja med ruskim in ameriškim predsednikom. »Prvo, kar je očitno, je to, da se Putin in Obama ne marata. Če ste ju kdaj videli skupaj, ste morda opazili njuno telesno govorico ... Res se ne marata in to je zelo pomembno. Če voditelja dveh velesil ne razvijeta niti dobrega delovnega odnosa, je to zelo slabo za odnose med njunima državama.« Rusi, zlasti njihova cerkev, si tudi sami radi domišljajo, da so nekaj posebnega. »Seveda nekaj krivde nosi tudi Ruska pravoslavna cerkev. Prepričuje Ruse, da je pravoslavna cerkev nekaj posebnega; da je Rusija posebna; da gre za posebno civilizacijo. Ruska pravoslavna cerkev je tudi danes zelo aktivna v tej smeri. In vsi ruski tradicionalisti poudarjajo, da je Rusija prav posebna dežela; dežela s posebnim merilom. Ne moreš je izmeriti z običajnim metrom.« Se vse te posebnosti kljub vsemu spreminjajo? »Rusija se sicer danes spreminja, ampak spreminja se počasi, čeprav gre po mojem mnenju še vedno za sovjetsko Rusijo oziroma za deželo sovjetske miselnosti.« (Vir: MMC RTV SLO)

Vzpon nacionalistov v EU

Kaj poreči na evropske volitve? Če bi njihov izid povzeli v enem stavku in poudarili bistveno, bi morali omeniti predvsem krepitev obeh ekstremov, zlasti desno nacionalističnega in temu primerno nižji odstotek obeh vodilnih skupin v Evropskem parlamentu, ljudske in socialdemokratske. Francija je bila ena od soustanoviteljic prvotne EU, ta pa je bila zasnovana kot preseganje bojevitih nacionalizmov z gospodarskim sodelovanjem. Zdaj pa je ironija zgodovine hotela, da je na evropskih volitvah v Franciji zmagala Nacionalna fronta, ki jo vodi Marine Le Pen (ustanovil jo je njen oče Jean-Marie). Dobila je kar četrtino vseh glasov, glavna stranka francoske desnice dvajset in vladajoči socialisti le petnajst odstotkov. Ob dejstvu krepitve ekstremov na račun sredine povzemimo še nekaj volilnih poudarkov. Udeležba je v primerjavi s prejšnjimi volitvami (2009) padla v 15, poskočila pa v 12 državah; najmanj volivcev je prišlo na volišča na Slovaškem (13 odstotkov), Češkem (19,50 odstotkov) in v Sloveniji (24 odstotkov); najvišja udeležba je bila kot zmeraj v Belgiji in v Luksemburgu, kjer so volitve obvezne (90 odstotkov); največji padec udeležbe so zabeležili v Latviji (s 53 na 30 odstotkov); največji skok pa v Litvi (z 20 na 37 odstotkov); države, ki so v krizi potrebovale pomoč (PIGS: Portugalska, Irska, Grčija, Španija), so doživele le rahel padec volilne udeležbe, v Grčiji je ta celo narasla

Top deset avtomobilskih znamk

Katere so največ vredne avtomobilske znamke na svetu? Naštejmo jih »top ten« (v oklepaju je vrednost v milijardah evrov): 1. Toyota (21,5), BMW (18,7), Mercedes-Benz (15,6), Honda (10,2), Ford (8,6), Nissan (8,1), Volkswagen (6,1), Audi (5,1), Chevrolet (3,5), Hyundai (3,3). Največjo rast je v letu 2013 dosegel Ford (+56 odstotkov), največji padec pa Volkswagen (-4 odstotke). (Vir: analitična hiša Millward Brown.)

Vladimir Vladimirovič Pozner, legenda rusko-ameriškega žurnalizma / Foto: Wikipedija

Marine Le Pen (levo), zmagovalka evropskih volitev v Franciji, v sredini njen oče in mentor Jean-Marie / Foto: Wikipedija

Uslužbenka muzeja Toyota razlaga razvoj njenega imena in blagovne znamke / Foto: Wikipedija

Nove knjige (227)

Po sledeh Erwina Rommla

Miha Naglič

»Naslednje jutro je Rommel pustil del čet v Jevščku, da bi se spopadle s tamkajšnjo italijansko posadko v rovih nad Jevščkom, medtem ko se je sam z napadalno skupino odpravil proti Kraguvenci. Vendar ni šlo vse po njegovem načrtu. Zdanilo se je prej, kot je pričakoval, in sovražnik je njegove čete opazil, ko so bile še daleč od obrambnih položajev, ter začel streljati nanje. Rommel je spoznal, da bi napad ali celo že samo vztrajanje na trenutnih položajih povzročil velike izgube. Hkrati je po zvoku spoznal, da se je del sil, ki jih je pustil v Jevščku, skladno z njegovimi navodili zapletel v boj s tamkajšnjimi Italijani in jim s tem preprečil, da bi Rommlu udarili v hrbet. Zdaj, ko se je znašel v zelo težkem položaju, je prišel do izraza Rommlov izjemen vojaški um. Poteza, ki jo je napravil, ni imela nikakršne zveze s takratnimi vojaškimi doktrinami in je bila vsekakor zadnje, kar so Italijani pričakovali. Na hitro je sestavil nekaj napadalnih skupin, se vrnil proti Jevščku in z višine v hrbet napadel Italijane, ki so oblegali njegov oddelek v vasi. Rezultat je bil presenetljiv. Ni se vdala le posadka, ki jo je stisnil med dva ognja, ampak vse italijanske enote med Jevščkom in matajursko cesto. Vdal se je celoten dobro oborožen polk s 37 častniki in 1600 možmi.«

Gornji odlomek je iz nove knjige utrdboslovca Aleksandra Jankoviča Potočnika, avtorja prve monografije o Rupnikovi liniji. Zadnja leta raziskuje izbrana poglavja iz prve svetovne vojne. Že 2009 je presenetil s knjigo Po sledeh Ernesta Hemingwaya (in njegovega romana Zbogom orožje), v novi knjigi pa izvemo, kako se je že na soški fronti izkazal mladi Rommel, eden najvidnejših poveljnikov v drugi svetovni vojni. S takrat nepričakovano, a izjemno učinkovito »taktiko infiltracije« je oktobra 1917 na grebenih Kolovrata in Matajurja omogočil hitro osvojitev teh vrhov in nadaljevanje preboja v zaledje italijanskih položajev. To so bili prvi primeri »Blitzkriega«, izvedeni na taktični ravni; med naslednjo vojno so Rommel in njegovi sobojevniki enak način prodiranja demonstrirali na strateški ravni, z uporabo udarnih tankovskih enot in letalstva. Bistvo taktike infiltracije je v tem, da nasprotnika ne napadaš čelno in ne glede na žrtve, ampak poiščeš v njegovi obrambi šibko točko, skoznjo prodreš v njegovo zaledje in tako razsuješ njegovo obrambo. Knjiga AJP je odličen prispevek k boljšemu poznavanju prve svetovne vojne ob letošnji stoletnici njenega začetka.

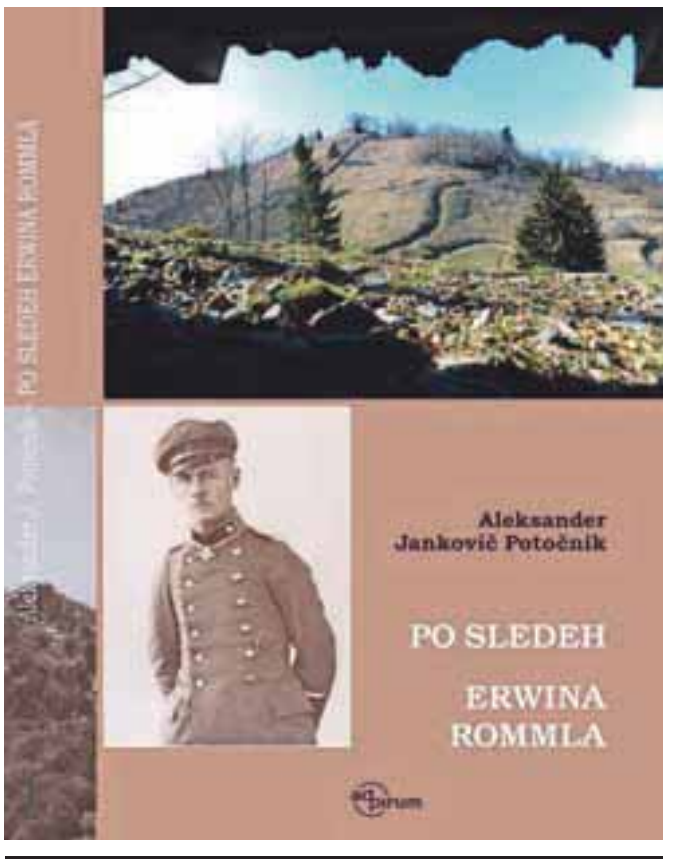

A. J. Potočnik, Po sledeh Erwina Rommla, Ad Pirum, Logatec, 2014, 200 strani, 25 evrov, zavod@adpirum.si

Aktualno

Povej mi, kaj ješ, in povem ti, kdo si

Nikaragovski pisatelj Sergio Ramírez na obisku Bleda

Marko Jenšterle

»No, to je pa res pravo presenečenje,« je dejal nikaragovski pisatelj Sergio Ramírez, ko ga je na vhodu blejskega gradu župan Janez Fajfar pričakal v srednjeveških oblačilih in nagovoril v izvrstni španščini.

Župan se je nato s pisateljem zadržal v krajšem pogovoru, v katerem mu je med drugim povedal, da je pred leti že turistično obiskal Nikaragvo. Sergio Ramírez si je Bled ogledal v okviru svojega obiska Slovenije in promocije romana Margarita, lepo je morje, ki je v teh dneh izšel pri Cankarjevi založbi. Zanj je leta 1998 prejel prestižno nagrado založbe Alfaguara, roman pa že sodi med klasike latinskoameriške literature. Na Bled je prišel z ženo Tulito ter dolgoletnima prijateljema Williamom Grahamom ter njegovo soprogo Mercedes Estrada, ki ji je roman Margarita, lepo je morje tudi posvečen. Sergio Ramírez in njegova žena sta namreč ravno v Sloveniji praznovala petdesetletnico poroke. Ko sem mu začel razlagati, da se na Bledu vsako leto v okviru centra PEN srečujejo pisatelji z vseh koncev sveta, je nadaljeval: »Vem za srečanja in tudi za to, da je bil leta 1965 na Bledu zgodovinski kongres PEN, prvi, ki je bil po vojni organiziran v neki vzhodni državi. Iz Latinske Amerike so nas zastopali Pablo Neruda, Miguel Ángel Asturias in moj veliki prijatelj Mario Vargas Llosa, ki je malo kasneje postal predsednik PEN-a.«

Sergio Ramirez in župan Janez Fajfar /Foto: Marko Jenšterle

Nikaragovskega pisatelja je Bled s svojo lepoto popolnoma prevzel. Po ogledu gradu je šel še do jezera in na eni od klopic kar nekaj časa počival s pogledom na jezero. Še istega dne je fotografijo, na kateri počiva na klopi in gleda jezero, objavil na Twitterju in Facebooku. Čeprav ima že 72 let, namreč za komunikacijo z mladimi s pridom uporablja sodobne medije.

Ker je bilo še dovolj časa do kosila, sem ga skupaj z družino na predlog župana popeljal še do Titove vile. Pisatelj je bil namreč v času sandinistične vlade podpredsednik Nikaragve in se je s pokojnim jugoslovanskim predsednikom tudi osebno spoznal. Takole je dejal: »S Titom sva se spoznala septembra leta 1979 na konferenci neuvrščenih v Havani. Mislim, da je bilo to celo eno njegovih zadnjih potovanj v tujino. V Nikaragvi je ravno zmagala revolucija in z Danielom Ortegom sem predstavljal novo vlado. Tedaj so nas tudi sprejeli v neuvrščene. Kasneje sem v osemdesetih letih, ko ste že imeli kolektivno predsedstvo, dvakrat obiskal Beograd. Namestili so me v luksuzno rezidenco za uradne obiskovalce sredi parka, pri drugem obisku pa so me do meje z Bolgarijo, kamor sem se nato odpravil, odpeljali kar z znamenitim Titovim modrim vlakom.« Pisatelj si je s posebnim zanimanjem ogledal revolucionarno fresko Slavka Pengova in nemudoma prepoznal socialni realizem. Kolegom je nato poznavalsko razlagal zgodovino Jugoslavije in predvsem Titov spopad s Stalinom. Na koncu se je vpisal še v knjigo gostov. Obisk Gorenjske se je zaključil v gostilni Tulipan v Lescah, kjer so s hrano navdušili Williama Grahama in njegovo ženo Mercedes. Slednja se je odločila za kranjsko klobaso, William pa nikakor ni mogel prehvaliti njihovih vampov s tartufi. Sergio Ramírez je imel odgovor tudi na to. Njegova zadnja knjiga namreč govori ravno o kulinariki Nikaragve. »Hrana in literatura sta močno povezani, saj je tudi kultura prepletena z našim življenjem. Jemo in govorimo z usti, za oboje uporabljamo isti jezik, in z isto roko, s katero jemo, tudi pišemo. Povej mi, kaj ješ, in povem ti, kdo si,« je dejal.

Z ruske fronte se je vrnil brez noge

Stoletnica začetka prve svetovne vojne, ki jo obeležujemo letos, obuja številne zgodbe tedanjih vojakov. Eno takšnih o svojem očetu Valentinu Balantiču iz Kamnika nam je zaupala tudi bralka Štefka Mihelčič.

Jasna Paladin

Njen oče Valentin Balantič je bil rojen leta 1885 v Zduši pri Kamniku, pri devetindvajsetih letih pa je bil mobiliziran v avstro-ogrsko vojsko.

»Redno vojsko je odslužil že prej, zato so ga verjetno tudi vpoklicali med prvimi. Kmalu so ga poslali v Galicijo na rusko fronto. Tam je doživel več spopadov. Nekega dne so na neki planoti v snegu padli v rusko zasedo. Vnela se je bitka za preživetje. Moj oče je bil v njej dvakrat ranjen v nogo in enkrat v prsi. Bil je nezavesten in ni videl, da so Rusi vse zajete vojake, tudi ranjence, odpeljali. Ko je prišel k zavesti, je klical na pomoč, a ni bilo odziva. Ostal je sam, ranjen med številnimi mrtvimi avstrijskimi in ruskimi vojaki. Ker je bila zima ostra, ga je začelo mraziti. Začel je premišljevati, da mora nekako priti na vrh hriba, kjer ga bodo mogoče našli. Začel se je plaziti proti vrhu, vmes je pogosto počival, a ko je skoraj dosegel vrh, je omagal. Bil je še pri zavesti in k sreči je zaslišal nekakšen hrup. Kljub bolečinam in izčrpanosti se je potrudil in začel mahati s kapo. Hrup so povzročali Rusi, ki so peljali ujetnike in ranjence v ujetništvo. Zagledali so očeta in prišli ponj. Peljali so ga proti jugu v Samaro, kjer so mu v ujetništvu očistili rane in jih zdravili. Kasneje je pripovedoval, da bi še imel nogo, če bi ga še kakšen mesec obdržali na zdravljenju. A v Samaro je prišel ukaz o izmenjavi ranjencev. Odpeljali so jih v Kijev, kjer so očetu nogo nad kolenom odrezali. Z vlakom so nadaljevali pot na Švedsko, ki je bila v 1. svetovni vojni nevtralna država, in jih tam zamenjali s svojimi ujetniki. Oče je tako prišel na Dunaj, kjer so ga še naprej zdravili v vojaški bolnišnici, hkrati pa se je izučil za krojača. Na Dunaju so mu naredili umetno nogo, s katero se je ob koncu vojne vrnil domov,« se očetove zgodbe spominja 88-letna hči Štefka Mihelčič, ki se ji je očetovo pripovedovanje vtisnilo globoko v spomin in srce. Kot pravi, je neverjetno, kako so v 1. svetovni vojni skrbeli za ranjence, četudi so prihajali iz sovražnega tabora. »Danes bi takšne pustili umreti ali pa bi jih ustrelili, takrat pa so ga odpeljali in oskrbeli. Ljudje sami niso hudobni, ne eni ne drugi «

osebni arhiv družine

Valentin Balantič proti koncu 1. svetovne vojne na Dunaju, kjer so mu v vojaški bolnišnici izdelali leseno nogo

Štefka Mihelčič pred hišo v središču Kamnika, kjer je imel njen oče Valentin Balantič nekdaj znano kamniško trafiko.

Ko se je oče vrnil domov, se je poročil in družina se je preselila v Kamnik, kjer je oče nasproti današnje občinske stavbe odprl trafiko s časopisi, pozamentarijo in oblačili. »Čeprav sem bila takrat majhna deklica, se dobro spominjam, kako sem očetu pomagala nositi leseno nogo na vlak, s katerim se je vozil v Ljubljano. Noga je bila zelo lahka, a čeprav je bila okorna, si je oče pri hoji pomagal le s palico, doma pa niti te ni potreboval. Nikoli ni potarnal, ker ga je doletela taka usoda. Dejal je celo, da jo je še dobro odnesel.« Ker je bil invalid iz 1. svetovne vojne, je skupaj z družino 2. svetovno vojno mirno preživel v domačem Kamniku.

»Prav je, da se takšne zgodbe zapišejo in tako ohranijo,« še zaključi Štefka Mihelčič.

Zgodbe

Pri 86 letih živi kot mladenič

Starosta slovenskega alpinizma, skoraj 86-letni Rado Kočevar z Jesenic je obujal spomine na alpinistične dosežke v prvih povojnih letih. Čeprav je že krepko zakorakal v deveto desetletje življenja, pa sam še vedno redno smuča in kolesari, tako v Sloveniji kot tujini.

Urša Peternel

»Ima pogoje, da se razvije v odličnega plezalca ...« Tako so ocenili Rada Kočevarja na njegovem prvem plezalnem tečaju v Kamniškem sedlu leta 1947. In niso se zmotili v oceni, saj je ta starosta slovenskega alpinizma, ki bo letos dopolnil že 86 let, v naslednjih letih splezal pomembne smeri v naših gorah, tudi prvenstvene. Leta 1949 se je v zgodovino slovenskega alpinizma zapisal z zlatimi črkami, saj sta s Cirilom Debeljakom - Cicem preplezala centralni steber v Kamniškem Dedcu in s tem premagala prvo smer 6+ pri nas. Leta 1950 je stal na vrhu Mont Blanca, sledilo je veliko vzponov in odprav v Centralne Alpe, skupaj je Rado Kočevar nanizal kar 242 vzponov. Bil je alpinistični inštruktor, predavatelj, pisec člankov za Planinski vestnik ... In danes je prava zakladnica spominov na prva povojna leta in generacijo alpinistov, ki je temeljito spremenila pristop do alpinizma. Kot gost domoznanskega večera v sredo zvečer v Občinski knjižnici Jesenice je prek 160 zvečine izvirnih fotografij – po vojni je bil namreč eden redkih, ki je že imel svoj fotoaparat na meh – prikazal svojo alpinistično pot od prvih vzponov v Kamniških Alpah naprej. »S Kamničanom (vlakom, op. a.) smo šli do Kamnika, potem pa peš v Kamniško Bistrico. Oprema je bila revna, plezali smo s konopljinimi vrvmi, ki so čisto otrdele, če jih je zmočilo. Na čevlje smo našili filc ...« Spomini so bogati, zlasti na številne soplezalce, kot so bili Ciril Debeljak, Sandi Blažina, Ivan Arnšek, Marjan Keršič - Belač ... Večine od njih danes ni več. Rado Kočevar se podrobno spominja vsakega vzpona, marsikaterega do datuma natančno, vsake posebnosti, težavnih in nevarnih odsekov. Posebej zanimivi so njegovi opisi prvih povojnih reševalnih akcij v slovenskih gorah, ki so mnogokrat trajale tudi po več dni, ponesrečence pa so nosili na improviziranih nosilih, narejenih iz smuči. Rado Kočevar je zadnji evidentirani vzpon opravil leta 1972, po končani alpinistični poti pa je postal učitelj geografije, a ostal dejaven kot gorski reševalec, gorski vodnik in planinski predavatelj. Tudi danes, ko je že krepko zakorakal v deveto desetletje življenja, ostaja vitalen, redno se ukvarja s športom, kolesari in smuča. Po smrti soproge živi sam v stanovanju na Jesenicah, v rednih stikih s hčerko in njeno družino. »Sem stalno v gibanju, vsak dan eno uro telovadim, vedno zajtrkujem, delam še vedno vse sam. Če je lepo vreme, grem na kolo, ko je sneg, grem smučat,« je povedal. Skoraj vsak dan se poda po kolesarski poti od Mojstrane proti Trbižu in s pogledom na gore obuja spomine na čudovita leta, ki jih je preživel v gorah. Pozimi je še vedno zagrizen smučar, rad se odpelje zlasti v Dolomite, največkrat kar z vlakom, kjer je po vojni plezal lepe smeri in so urejena čudovita smučišča. V letošnji zimi je denimo naštel kar 35 smučarskih dni! »Letos bom star 86 let, a se še vedno držim vodila: čim več gibanja! In to bom počel, dokler bom lahko!«

Življenjska zgodba Rada Kočevarja je prikazana tudi v gorniškem dokumentarnem filmu Tista lepa leta, ki je na mednarodnem festivalu gorniškega filma Domžale leta 2010 prejel posebno nagrado mednarodne žirije.

Legendarni alpinist Rado Kočevar z Natašo Kokošinek iz Občinske knjižnice Jesenice

Naučijo jih samostojnosti

Stanovanjska skupina Vzgojnega zavoda Kranj je praznovala dvajsetletnico. Sobivanje mladostnikov in njihovih vzgojiteljev je pravzaprav podobno življenju velike družine, le spoznali so se nekoliko kasneje ...

Suzana P. Kovačič

»Hvala za nešteto pogovorov, hvala, ker ste mi pokazali, da obstaja dobro na svetu, ker ste mi postavljali meje, ker niste obupali nad nami.« Tole je zapisala Barbara ob nedavnem praznovanju dvajsetletnice stanovanjske skupine na Zlatem polju v Kranju, tudi nekdanja stanovalka. »Leta 1994 se je v sklopu prenove vzgojnih zavodov v Sloveniji iz takratnega Vzgojnega zavoda Preddvor odprla stanovanjska skupina Kranj, ki še vedno domuje na istem naslovu. Prejšnji veliki zavod, v katerem je bilo prostora za skoraj sto osnovnošolskih otrok, se je s tem začel preoblikovati v manjše stanovanjske skupine. Naša je bila že v začetku mišljena kot srednješolska skupina, zaradi takratnih potreb, pa tudi zaradi lokacije, saj smo v bližini šol srednjih šol in avtobusne postaje,« je povedal vzgojitelj Andrej Gregorač.

V dvajsetih letih je v stanovanju v bloku na Zlatem polju bivalo 94 mladostnikov. Obravnava je običajno določena z odločbo centra za socialno delo in traja tri leta. Lahko se konča predčasno, če mladostniku znotraj njihovih okvirov ne morejo ustrezno pomagati in ga obravnavati. Lahko pa se obravnava podaljša, običajno do konca srednješolskega programa. »V stanovanjski skupini na Zlatem polju je prostora za osem mladostnikov, mešano deklet in fantov, z njimi pa delamo štirje vzgojitelji, ki pokrivamo delo 24 ur dnevno. Večinoma obiskujejo srednje šole v bližini, v stanovanju pa vse opravljajo sami: pospravljajo sobe in skupne prostore, kuhajo, perejo, likajo ... Popoldne se učijo, izvajamo pa tudi razne delavnice, od socialnih veščin, likovnih, slaščičarskih, športnih, šahovskih do izdelave različnih drobnih izdelkov. Usmerjamo jih v aktivnosti na ravni Vzgojnega zavoda Kranj, kot so tečaji smučanja in rolanja, ali zunaj njega, kot so obiski gledališča, kina, koncertov ... Veliko časa namenjamo individualnim pogovorom glede težav, ki jih imajo, vsaj enkrat tedensko pa se na skupinskem sestanku dogovorimo o aktivnostih za naprej,« je razložil Gregorač in izpostavil pomen vključevanja staršev mladostnikov.

Prijatelji za vedno / Foto: Tina Dokl

Jerca obiskuje drugi letnik frizerske šole in zase pravi, da se še išče, da veliko razmišlja o tem, kaj si želi, kaj lahko pričakuje od sebe. Lenart obiskuje prvi letnik medijske šole, na splošno pravi, da mu je dobro v stanovanjski skupini. Na praznovanje je prišla tudi njegova razredničarka Maja Osterman, ki je za Lenarta povedala, da zna biti priden v šoli. Martin obiskuje drugi letnik Biotehniškega centra Naklo. Pravi, da bo kmetoval. »Radi imajo debate, še posebej na aktualne teme za mladostnike,« je dejala vzgojiteljica Dejana Todorovič. Vzgojitelja sta še Tatjana Škrokov in Janez Lašič, ki je v tej stanovanjski skupini najdlje, skoraj od njenega odprtja. Slovo ob bližnji upokojitvi bo menda zelo čustveno.

Program financira pristojno ministrstvo, dobro sodelujejo s Humanitarnim zavodom VID, nekateri mladostniki, ki so v slabših finančnih razmerah, imajo botre ali štipendije. Ravnateljica Vzgojnega zavoda Kranj, ki združuje pet stanovanjskih skupin na različnih lokacijah, Staša Sitar je strnila: »Kranj je praznoval Teden mladih in ni naključje, da smo izbrali za praznovanje ravno ta čas. Koliko otrok je z nami delilo usodo za določen čas v obdobju odraščanja. Zmorejo pa prav vse, če imajo pred seboj vizijo.« Zmogli so tudi lani in lepo prenovili sobe mladostnikov, v katerih je dovoljeno tudi sanjati.

Na robu

Kamni iz preteklosti, 5. del

Ne bom umrl sam

Milena Miklavčič

usode

»Kadar sva bila skupaj, sem bil zadirčen, piker, nekaj me je sililo, da sem jo žalil. Ko sem bil doma, sem se sekiral, hrepenel po njej, jo klical, se ji opravičeval in počel vse, da sem slišal od nje, da bo za veke vekov moja «

Ni bilo dolgo, ko so ga prijatelji pričeli klicati »zbiratelj«. Pa s to ironično besedo niso opisovali zgolj njegove etnološko-zbirateljske žilice, bolj odnos do žensk. Leta so tekla, kandidatke za poroko so prihajale in odhajale. Vsaka naslednja je bila mlajša od prejšnje.

»V moji generaciji smo bili tisti, ki smo imeli visoko izobrazbo redki kot bele vrane. Še v bivši Jugi sem občasno potoval tudi v tujino, se tam družil z ljudmi, ki so se znali obnašati, učil sem se njihovega sloga. Včasih hote, drugič nezavedno. Očitno so ženske opazile, da sem za spoznanje drugačen od drugih, bolj okorelih moških, pa so se zato lepile name,« razlaga Janez, a brez kančka oholosti in domišljavosti.

Na Bledu je nekoč spoznal Dito, ki je bila doma iz Milana, tam je imela kozmetični salon, zaslužek pa je zapravljala v kazinojih.

»Zaradi mene se je pričela učiti slovensko, da sva se lahko sporazumevala. Še potem, ko je vroča romanca minila, je rada prihajala v vas. Zmeraj je vzbujala občudovanje, zlasti v socialističnih časih, saj je vozila športne avtomobile, sploh pa je bila lepa ženska. A nisva bila za skupaj, saj je bila en dan polna denarja, naslednjega pa sem ji moral posoditi nekaj tisoč dinarjev, da je imela za bencin, ko se je vračala domov. Je pa zanimivo, da sva še zmeraj v stiku, a le prek interneta. Ima težko obliko sladkorne, zanjo skrbi nečakinja, katero nenehno maltretira, vendar ne toliko, da bi ji ušla. Veste, obljuba, da bo nekoč podedovala veliko premoženje, pripomore, da stisne zobe in potrpi.«

Na vsako od žensk, s katero se je družil, ga vežejo tudi konkretni spomini. Uredil si je prav posebno sobo, kjer jih ima razstavljene. Ne mine dan, da si jih ne bi ogledal pobliže, kajti le na tak način ne pozablja.

Odkrito mu povem, da še nisem slišala o čem podobnega. Gromko se je zasmejal in me podražil, da lahko že iz te malenkosti sklepam, da je še zmeraj vreden pozornosti.

Roko na srce: ob takšnih očitnih namigovanjih je včasih za žensko bolje, da jih presliši.

Nekaj časa se je družil tudi z operno pevko. Na videz je bila nežna umetniška duša, v resnici pa zelo strastna ženska, ki je imela – poleg svojega kužka – še najraje Janeza.

»Z njo mi je bilo zelo prijetno, s seboj me je vzela, kadar je odšla na kakšno turnejo. A sem se kmalu naveličal sedenja v prvi vrsti pa tudi nenehnega čakanja. Pogosto so vaje trajale ure in ure. Zdelo se mi je škoda dopusta. Pa sva se razšla, za njo pa je ostala ročno stkana odeja, ki sva jo kupila v Nepalu.«

Za Janeza je bil eden najbolj stresnih trenutkov, ko se je upokojil. Takrat se je šele pričel zavedati, da mu je življenje spolzelo med prsti, da je sicer veliko užival, nič življenjsko »otipljivega« pa ni ostalo, na kar bi se lahko naslonil. Prijatelji so pestovali že vnuke, sorodniki so živeli vsak svoje življenje, v njegovi hiši je bilo sicer zmeraj živahno, žal pa so obiskovalci prej ali slej odšli domov in je ostal sam.

»Pogosto sem se sprehodil po hiši, a mi je delovala kot muzej, sebe pa sem v njej videl kot vratarja,« nadaljuje svojo pripoved.

Ker je imel veliko časa, se je lotil pisanja spominov, a ni imel obstanka. Ko je malo kasneje kupil prvi računalnik, je bilo laže.

»Še sreča, da sem začel obiskovati računalniški tečaj. Žal sem padel med same starce, s katerimi si nisem imel kaj pogovarjati. Čeprav sem bil takrat star okoli šestdeset let, morda tudi malo več, so tisti, s katerimi sem osvajal internetno znanje, živeli v povsem drugem svetu. Kmalu sem odkril forume, kjer sem klepetal in spoznaval predvsem vedno nove in nove ženske. Bilo je res noro! Ponujale so se mi kot zrele hruške, vsak dan bi lahko imel dve ali tri, pa mi jih ne bi zmanjkalo. Prihajale so k meni domov, bile so izobražene, pomembne, a nepotešene, hkrati pa željne pozornosti in nežnosti. Bil sem še v zelo dobri kondiciji, z lahkoto sem jim dal, kar so potrebovale, a sem se kmalu naveličal. Ni mi bilo všeč, da sem kakšno od njih kdaj pozneje srečal na cesti, pa se nisem več spomnil niti njenega imena. Odločil sem se, da se srečujem le s tremi: ena je bila zdravnica, druga učiteljica, tretja pa računovodkinja. Le ena od njih je bila vdova, drugi dve pa poročeni, kar me ni motilo, saj sem laže usklajeval urnike našega srečanja. Ko sem že mislil, da sem na konju, da sem si uredil življenje, pa poseže vmes usoda. V sosednji vasi je pogorela hiša in potem pridejo župan in še nekateri k meni, češ da imam dve hiši, da bodo oni spravili pogorišče nazaj na noge, jaz pa naj vzamem na stanovanje žensko in njene tri otroke. Niti oporekati nisem mogel, kajti ni hujšega, kot če sočloveku, ki je v stiski, zapahneš duri pred nosom! Vdal sem se v usodo, da bom malo bolj »pod kontrolo«, a nič hudega. Prostori, kjer sta živela starša, so itak samevali, s tem ko bom naredil dobro delo, pa si bom lahko v nebesih izprosil malo nižjo pokoro za svoje morebitne grehe, sem si rekel. Še isti dan so prišli. Otroci so bili že na pol odrasli, nič se jim ni poznalo, da bi doživeli kaj hudega. Ženska pa je bila povsem na tleh. Povožena. A to še ni bilo vse. Požar je podtaknil njen bivši, sledili so še mučni obiski na sodišču, znašla pa se je tudi v časopisih, kar jo je sploh dotolklo. Nič me ni presenetilo, ko me nekega zgodnjega jutra pokliče njena hči, naj pridem, da z mamo nekaj ni v redu. Ženska je v obupu požrla neke tablete, odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je ostala teden dni, nakar je šla še na psihiatrijo. Ne vprašajte, kdo je v tem času, ko je ni bilo, skrbel za otroke: Janez, seveda. Česa podobnega še nikoli nisem počel, otroci so mi bili tuji, pojma nisem imel, kaj bi z njimi, a smo se kar dobro ujeli. Bili so zelo vedoželjni, jaz pa sem imel čas, da sem jim odgovarjal na vprašanja. Počasi sem pričel spoznavati, da mi trenutki, ki jih preživljam z njimi, pomenijo več, kot pa vse ženske tega sveta! Pa sploh nisem bil kakšen očetovski tip! Vse bi bilo lepo in prav, če bi bil všeč tudi njihovi materi, a se to ni zgodilo. Po dobrem letu in pol so se poslovili in se preselili nazaj domov. Na srečo so vsi trije otroci vztrajali, da me obiskujejo, česar sem bil neizmerno vesel. Še zjokal bi se, če mi ne bi bilo nerodno. Klicali so me stric, ena od deklet mi je pogosto spekla pehtranko, ki sem jo oboževal, k meni so prihajali na obisk, ko sem moral iti na operacijo. Ob njih sem se pričel zavedati, da nisem več star dvajset let, da je lepo, ker imam ob sebi nekaj takšnih, ki me imajo iskreno radi. V življenju sem veliko doživel, lahko bi bil psihoterapevt tako dobro poznam ljudi, a nisem nič od tega. Da le ne bom sam umrl sam «

Konec

Na mladih svet stoji

Damjana Šmid

moj pogled

Za nami je petindvajseti maj, dan, ki za mnoge ostaja dan mladosti. Lahko bi ga še vedno praznovali, kajti mladost ima mnogo razlogov za praznovanje. Ime praznika bi ohranili, saj ustreza mladim in starim. Vsi dobimo mladost. Nekaterim jo uspe v duši obdržati za vedno, drugi jo samo preživijo, tretji se sredi najlepših let počutijo kot starci.

Namen praznika bi bil lahko medgeneracijsko povezovanje in izmenjava najboljšega, kar imajo različne generacije. Mladi imajo odlično opremo za preživetje. Dobijo več znanja, več izkušenj, več samozavesti, več priložnosti kot generacije pred njimi. Imajo širši pogled in svet jim tako rekoč leži pred nogami. Mladi so vzgojeni za danes. Upajo si več kot mi, ki smo jih rodili. Tudi vzamejo več in to jim je samoumevno. Da jim pripada. Današnji mladi so nekakšni svobodni plenilci, ki so navajeni dobiti. Pogosto dobijo brez truda. Ne bi smeli pozabiti, da so zelo dobro opremljeni in da oprema pogosto ostane neuporabljena. Mogoče je zgodovina zato poskrbela za to oropano in osiromašeno okolje, v katerem ni več veliko plena. Mogoče je v tem priložnost, da mladi uporabijo to svojo opremo in nastopijo kot zmagovalci sredi ničesar. Če so borci, bodo to storili. Izborili si bodo svoj košček, ne glede na teritorij. Ne bodo se ozirali, kako »diši zemlja domača«, ampak bodo odšli v svet. Oprema in cilj sta pomembna. Mogoče bolj kot vse domoljubne pesmi, ob katerih smo zrasli mi in nas še danes vežejo, da ne odidemo drugam. Mladi se selijo. Mladi iščejo. Mladi se zlepa ne bodo predali. Zato verjamem vanje in v mladost.

Za mnoge je skoraj greh, ker mladi ne hodijo na volitve. Pozabljamo pa, da to niso več ovčke. Rodili smo jih za bolj vredne stvari. Prav je, da so tudi vzgojeni za več. Ne kot pridni, poslušni otročiči, ki utihnejo ob avtoriteti samo zato, ker obstaja. To so generacije, ki jih moramo prepričati, da smo vredni njihove pozornosti. Ali smo? Ne more biti zadosti razlog, da smo starejši. Za medsebojno povezovanje bo potrebno več, kot biti star ali mlad. Mladi so pripravljeni, kaj pa starejši? Smo še vedno zakopani v svoja prepričanja ali bi se lahko od mlajših kaj naučili? To rivalstvo se kar prenaša iz roda v rod. Pa se mi zdi, da je večji problem v ogroženosti starejših kot v pripravljenosti mlajših. Vsaj tako je videti v kolektivih, ko pride mlada moč z novimi idejami in svežo energijo. Marsikje bi bilo treba narediti prepih.

Ne navadimo mladih na stare, postane vonje in navade. Stoječa voda se usmradi. Če imate v svojem delovnem okolju mlade in zagnane ljudi, imate veliko srečo. Vzemite njihovo zdravo tekmovalnost, moderne ideje, pogum za tveganje in jih zmešajte z izkušnjami starejših. Uporabimo, kar nam ponuja mlada moč. Ne bojmo se jih, kajti nimajo več veliko vzeti. Lahko kvečjemu zgradijo nove sisteme, ki ne bodo sloneli na preštevanju mrtvih junakov. Treba je živeti. Mlade smo to učili od prvega dne. Dali smo jim vse, kar jim bo koristilo. Dajmo jim še prostor, da to pokažejo. Malce se postavimo ob stran in se učimo od njih. Mogoče pa njihove moderne tehnike niso le zapravljanje časa, ampak koristne in dobičkonosne dejavnosti. Prepričana sem, da jih bomo nekega dne vsi koristili: ko bomo povezani z gumbom, s katerim bomo nekomu na drugem koncu sporočili, da nas boli pri srcu; ko bomo deležni njihove prostovoljne pomoči v zadnjih urah. Mogoče to ne bodo naši sinovi in hčere. Bodo pa mladi. Zato se ne zmrdujmo nad njimi. Niso polni sebe. Polni so tistega, kar smo jim dali. So vse, kar bi radi nekateri bili, pa si ne upajo. Delajo tisto, o čemer smo mi sanjali. Potujejo in odkrivajo sebe in svet in tako premikajo meje mogočega. Opremljeni so za nemogoče stvari. Mi smo bili opremljeni za varnost. In kaj imamo od tega?

Zanimivosti

Planinski izlet: **Španov vrh (1334 m)**

Pravljično število

Pred sedmimi gorami in ob sedmih vodah je bilo sedem grabnov. Neokrnjena narava v urbanem središču.

Jelena Justin

Vsi se še spominjamo pravljic, ki so se začele z besedami »za sedmimi gorami in sedmimi vodami«. Spominjam se, da sem že kot otrok doma poslušala o sedmih grabnih, ki te pripeljejo na Španov vrh. In res je! Skoraj v središču urbanega dela Jesenic je pot, ki nas popelje do Španovega vrha/Črnega vrha, imenovana Čez 7 grabnov. V zadnjih letih je bila obnovljena in del nje tudi na novo markiran. Trenutno je na poti še precej podrtega drevja, ki je posledica februarskega žledoloma, a kljub temu me je pot navdušila. Gremo? Pa pojdimo!

Z gorenjske avtoceste zavijemo na izvozu Lipce, kjer nadaljujemo proti Jesenicam. Peljemo skozi krožišče proti centru mestu in pri gimnaziji, v semaforiziranem križišču, zavijemo desno. Peljemo mimo osnovne šole in vrtca, ki sta na levi strani, nato pa zavijemo v ozko ulico na levi. Cesta se ozko in strmo vzpne, na desni pa zagledamo označeno parkirišče. Peš nadaljujemo po asfaltirani cesti desno, na levi je letni bazen Ukova. Strm vzpon nas pripelje do vodnega zajetja, gremo mimo in zavijemo na kolovoz, ki je naravnost pred nami. Opazimo markacije, ki označujejo pot proti Pristavi. Kratek vzpon nas pripelje na makadamsko cesto. Pred nami je smerokaz: desno Pristava/Jelenkamen, na skali pa naravnost 7 grabnov.

Nadaljujemo naravnost po grabnu, ki bi mu lahko rekli tudi vlaka. Pot se začne strmo vzpenjati v okljukih, skozi bukov gozd. Hitro pridobivamo na višini. Na naši desni strani je struga potoka Ukova. Višje stopimo na širšo kolovozno pot. Smerokaz nam daje vedeti, da gremo lahko levo ali desno. Zavijemo desno in začnemo z vzponom še po eni vlaki. Struga potoka nam je vedno bližje. Pridemo do skal, prečimo potok in se s pomočjo skob in klinov povzpnemo čez skalno pregrado. Čez nekaj deset metrov je na naši desni lesena hiška. Nadaljujemo ob potoku, ter ga nekajkrat prečimo. Trenutno je v tem delu poti še nekaj podrtega drevja. Ko potok prečimo zadnjič, se poženemo po kamniti poti strmo navzgor. Strmina se položi in nas pripelje do Skavarjevega Rovta na naši desni strani, kjer je tudi vikend. Tukaj pa pozor. Markacij praktično ni oz. je le ena, komaj vidna. Gremo mimo rovta do makadamske ceste, ki povezuje vas Prihodi in Križovec. Zavijemo desno in po nekaj deset metrih na levi strani na smreki opazimo komaj vidno markacijo s puščico. Na tem mestu je manjše parkirišče, za dva avtomobila, za njim je steza. Nadaljujemo po njej, zavija desno in kmalu hodimo nad makadamsko cesto. Steza se izteče na makadamski cesti, mi pa jo sto metrov višje opazimo na levi strani. Pripelje nas do velikega travnika, kjer sta dva vikenda.

Foto: Jelena Justin

Nekaj skob in klinov čez skalno pregrado nam olajša vzpon.

Vzpnemo so po travniku na desni strani. Stopimo v gozd in smo na markirani poti, ki pelje proti Španovemu in Črnemu vrhu. Steza se strmo vzpenja po gozdnem slemenu. Dosežemo manjši travnik sredi gozda, kjer je ličen vikend. Obhodimo ga po levi strani in nadaljujemo spet desno navzgor. Dosežemo travnike v bližini Smučarskega doma na Španovem vrhu, v daljavi vidimo tudi sedežnico. V tem delu poti se lahko držimo markacij, ali pa si vzpon na Španov vrh otežimo s strmino po smučišču.

S Španovega vrha je čudovit razgled na Golico, na Mežaklo in triglavsko kraljestvo. Problem je le, če se vzpona lotimo popoldne, ko gledamo proti zahodu in so fotografije prežgane in neuporabne. V dolino se vrnemo po poti vzpona, lahko pa s Španovega vrha sestopimo do Pristave, od tam pa čez Jelenkamen nazaj do Jesenic, do Ukove.

Nadmorska višina: 1334 m
Višinska razlika: 735 m
Trajanje: 4 ure
Zahtevnost: ★★★★★

Posledice februarskega požleda

Razgled s Španovega vrha

»Hudobna lizika«

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Sliši se kot ime pravljice. Ampak tale »hudobna Lizika« ni bila prav nič pravljična, bila pa je ena najbolj razvpitih ženskih osebnosti 17. stoletja v vsem cesarstvu. Nanjo in na njene izreke, vklesane v kamen, naletimo, če obiščemo Riegersburg, mogočen grad, oddaljen štirideset kilometrov jugovzhodno od Gradca, v zdaj tako imenovani »vulkanski deželi Avstrije«. To je bil nekoč zelo zaostal predel, kjer je vidnih štirideset ostankov nekdanjih vulkanov, zdaj pa se spreminja v turistično privlačnost in cveti.

»Hudobna Lizika« je bila po starših bogatinka, doma v avstrijski Radgoni. Njeno pravo ime je bilo Elizabeta Katarina baronica Galler (1608–1672). Tako se je pisal njen prvi mož, predsednik dvornega vojnega sveta, ki ga je izplačala s 15.000 goldinarji, da je lahko sama vladala na utrjeni posesti od 1637 do 1672. Grad Riegersburg, ki se košati na več kot 200 metrov visokem bazaltnem stožcu, prvič omenjen v 12. st., je veljal za najbolj »mogočno trdnjavo krščanskega sveta«, ki je Turki res niso nikoli zavzeli. Elizabetin drugi mož je padel v monoštrski bitki 1664. Od tretjega, precej mlajšega, je izposlovala ločitev, kar je bilo za tisti čas nezaslišano. Pot do gradu je dolga 1,8 km in zelo strma. Za tiste, ki je ne zmorejo, vozi žičnica. Od vznožja do vrha je sedem vrat in dvanajst bastijonov, obrambni zid, ki ga je dala do konca zgraditi »Gallerica«, pa je dolg tri kilometre. Nad Vencljevimi vrati je ponosen napis: Kar sem dala v šestnajstih letih zgraditi, je moč videti in si ogledati. Ali pa: Graditi je lep užitek, ob zavesti, da veš, koliko stane! Skrbela je za nasade trt, ki se danes razprostirajo na desetih hektarih na ploščadi pod najvišjim delom gradu. Zelo spretno se je pravdala s posvetno in cerkveno gosposko Grad si je res vredno ogledati posebno sta lepi bela dvorana s freskami štirih delov sveta in viteška dvorana poseben muzejček je namenjen čarovniških procesom a o tem drugič. Pošteno lačna sva se z Izbranim odpeljala v dolino na malico

Mozzarella po avstrijsko štajersko

Za 4 osebe potrebujemo: *125 g mozzarele, 6 češnjevih paradižnikov, 2 žlici balzamičnega kisa, 2 žlici bučnega olja, 1 žlica narezane bazilike, pol žlice sesekljanega origana, za pest rukvice, sol, poper po okusu.*

Operemo in osušimo rukvico. Mozarello zrežemo na ploščke, opran paradižnik na polovičke. Iz olja, kisa in zelišč naredimo preliv, ga solimo in popramo. Na sredo servirnega krožnika damo rukvico, naložimo okrog mozzarello in obrobimo s paradižnikom. Enakomerno pokapamo s prelivom in ponudimo s kruhom z bučnimi semeni.

Piščančja jetra v panadi bučnih semen in sezama

Za 4 osebe potrebujemo: *500 g piščančjih jeter, sol, 2 jajci, pest bele moke, 1 do 1 pesti in pol drobtin, 50 g sesekljanih bučnih semen, 20 g sezamovih semen, olje za cvrtje.*

Jetrca očistimo, umijemo in dobro osušimo. Bučna semena sesekljamo. Jajca stepemo. Drobtine zmešamo s semeni. Jetrca oprašimo z moko, povaljamo v jajcu in drobtinah in ocvremo na ne prevročem olju. Vendar pozor: ponev moramo pokriti z mrežico za cvrtje, da nas ne opečejo kapljice olja, saj panada rada »poka«.

Ponudimo s hrustljavo solato.

Pa dober tek!

Smo ali nismo (v EU)

Miha Naglič

mihovanja

Rezultat evropskih volitev v Sloveniji je pričakovan: zmaga desnice, poraz razdrobljene levice. Nad tem se morajo zamisliti politiki, zlasti tisti z leve. Je pa še nekaj, nad čemer se moramo zamisliti vsi državljani z volilno pravico. To je vprašanje, zakaj nas je šlo na volitve le 24 odstotkov. V EU je zdaj 28 držav, nižjo volilno udeležbo so imeli le na Češkem (19 odstotkov) in Slovaškem (13 odstotkov). Ko smo leta 2003 glasovali za vstop v EU, je bila udeležba visoka (60-odstotna) in skoraj devetdeset odstotkov nas je bilo za. Na vsakih od prvih dveh evropskih volitev je bila udeležba nižja, letos je padla na raven, ki ni le nizka, je zaskrbljujoča.

Razlag nizke udeležbe je več. Ena pravi, da so ljudje siti te naše politike in politikov, ki ne uživajo skoraj nobenega zaupanja več. To seveda ne velja za ožji krog članov in pristašev strank, zlasti desnih, ki svojim pastirjem disciplinirano sledijo. Zanimajo nas volilni abstinenti, ki so bili to pot v izraziti večini. Druga od razlag govori o tem, da mnogi volivci v tej evropski Sloveniji živijo vse slabše, od politike pa ne pričakujejo ničesar več, ne od evropske ne od domače. Tretja razlaga trdi, da se naši ljudje ne zavedajo dejanskega pomena našega članstva v Evropi. Nič čudnega, tega zavedanja ne premorejo niti kandidati za evropske poslance! Nekateri od njih so se širokoustili, da si bodo prizadevali za »več Slovenije v Bruslju«. To je neumno. Slovenci tam nikoli ne bomo imeli prav velike teže, ker je naš delež v veliki evropski družini majhen in bo tak tudi ostal. Slovensko dojemanje Evrope bi moralo biti ravno obratno – vprašati bi se morali, kako posredovati »več Evrope v Slovenijo«, od evropskega denarja do evropske drže in miselnosti. Znano je, da pri »črpanju« evropskih sredstev nismo dovolj uspešni. Še manj smo učinkoviti pri črpanju evropske miselnosti; svojih političnih in duhovnih obzorij si v desetih letih članstva v EU nismo kaj dosti razširili. Slovenska optika v teh rečeh je še vedno črno-rdeča; oboji, črni in rdeči, bi bili Evropejci le v besedah, sicer pa bi še najraje videli, da bi Slovenija ostala črna oziroma rdeča provinca, oni pa njeni prvaki

Načelno smo gotovo še vedno za Evropo, zatakne pa se pri »umazanih« podrobnostih. V začetku nas je fasciniralo dejstvo, da lahko iz Slovenije brez mejnih procedur potujemo do irskih in portugalskih obal na zahodu, do laponskih polarnih pokrajin na severu, do Estonije in Črnega morja na vzhodu, do Cipra in Malte na jugu. Povsod smo državljani EU in plačujemo z evri. Na drugi strani pa je dejstvo, da gre večini vse slabše. Je za to kriva EU? Najbrž ne, glavne krivce moramo iskati doma. Dejstvo pa je, da se EU vse bolj razpolavlja na »Evropi dveh hitrosti«, na tiste, ki kredite dajejo in z njimi dobro služijo, in na tiste, ki so jih prisiljeni jemati in zanje drago plačevati. In med te se vse bolj uvrščamo tudi Slovenci, postajamo Evropejci drugega razreda. Bomo naposled postali le najemniki svoje lastne dežele, spet le vazali tujih gospodarjev?

Vloga naših osmih od 766 poslancev je v reševanju gornjih vprašanj le malo pomembna, naj bodo iz teh ali onih strank. Mi vsi bi si morali prizadevati za »več Evrope v Sloveniji«. Morali bi več in bolje delati, se bolje organizirati, se še več učiti, predvsem pa ne obupavati. Od naših politikov vsega tega ne kaže pričakovati, za to bi si morali prizadevati državljani sami v svojih podjetjih in v organizacijah civilne družbe. Svojo evropskost moramo izkazovati doma, bolj kot v Bruslju.

Vaš razgled

Kot kaže pričujoča fotografija, je v hribih lahko zelo lepo, a se moramo hkrati zavedati svojih zmogljivosti in razmer okoli nas, da ne zaidemo v nevarnost. V poletnih mesecih bo sicer v pomoč vsakemu ponesrečenemu gorniku lahko priletela dežurna ekipa gorskih reševalcev in zdravnika z Brnika, a želimo si, da bi bila njihova pomoč čim manjkrat potrebna. S. Š. / Foto: Tina Dokl

Na Glavnem trgu v starem Kranju so člani društva arhitektov KRARH prejšnji teden odprli svoje prostore, pred njimi pa so postavili zanimivo klop, ki ima več funkcij. Poleg tega, da je lepa in primerna za počitek, je v njej zasajeno tudi avtohtono rastlinje, očitno pa so novi, sicer začasni objekt za svojega takoj vzeli tudi najmlajši. V. S. / Foto: Tina Dokl

Hudič in zgodovinski spomin

Marko Jenšterle

Resno, a sproščeno

Z zgodovino in še bolj z zgodovinskim spominom je hudič. Nekoč, ko sem še kot študent začel brskati po neuradni zgodovini, me je pisatelj Drago Šega podučil, da je treba spomin neprestano gojiti. Pogovarjala sva se o njegovem študentskem delovanju pred drugo svetovno vojno, ko so se nekateri levi študenti in intelektualci že začeli spraševati, ali je s socializmom v Sovjetski zvezi res vse v redu. Komunistična partija je vsako tako razmišljanje takoj razglasila za oportunizem in skeptike razglašala za »trockiste«. Po Titovem sporu s Stalinom, ko so vsi obsojali stalinizem, pa se nenadoma ni več vedelo, kdo je zlo prepoznal že takrat, ko je bilo že samo razmišljanje o njem na levici strogo prepovedano.

Pogosto se nam dogaja, da že za nekaj mesecev nazaj ne vemo, kdo je bil prisoten na določenem srečanju, kaj šele za dolga leta nazaj. Nevarnost je toliko večja, ko v naše spomine ljudje začenjajo vstopati zaradi svoje trenutne politične ali družbene moči. Eden najbolj svežih primerov je znamenita Majniška deklaracija, ki jo je leta 1989 na Kongresnem trgu prebral Tone Pavček. Nastajala je v pisarni Dimitrija Rupla, to pa je tudi edina točka, o kateri se strinjajo njeni avtorji. Kdo je bil pri pisanju zraven, je že nova uganka. Rupel recimo trdi, da je bil prisoten tudi Janez Janša. France Bučar, Veno Taufer, Hubert Požarnik in Ivan Urbančič pa se današnjega prvaka desnice ne spominjajo. Rupel se sicer spomni Janše, ne pa Urbančiča, ki je zaradi tega že protestiral. France Bučar se zagotovo spomni le Rupla in Tauferja. Zapisnika seveda niso pisali, saj so imeli dovolj dela z deklaracijo, predvsem pa niso razmišljali o tem, da bodo že čez nekaj desetletij na različnih političnih bregovih.

Ob tem primeru sem se spomnil svojega srečanja z Zdravko Kocbek, vdovo Edvarda Kocbeka. Spet v želji srkanja zgodovinskih informacij iz prve roke sem jo obiskal v njihovem stanovanju v bloku pri Cankarjevem domu in poslušal njena pripovedovanja o prisluškovanjih ter maltretiranju družine s strani partije. V nekem trenutku sva prišla do ustanavljanja Osvobodilne fronte in tedaj se je še posebej razburila. Govorila je o tem, da so se ustanovitelji vedno zbirali pri njih doma, le tistega usodnega dne naj bi se zaradi dežja zatekli v Vidmarjevo vilo, kar pa je bilo dovolj, da je partija po vojni vilo v Rožni dolini razglasila za eno ključnih točk revolucije. Ampak zgodovina je neusmiljena tudi pri tem. Na hiši, pred katero stoji zapis, da je bila v njej 27. aprila 1941 ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda, se pravi fronte, ki je organizirala oboroženi odpor proti nemškim in italijanskim okupatorjem, danes vihra nemška zastava. V njej je namreč rezidenca nemškega veleposlaništva. Na Kocbekovem bloku pa ob praznikih vihra slovenska zastava.

Pregovor pravi, da bodo tisti, ki se iz zgodovine niso nič naučili, obsojeni na njeno ponavljanje. Dober nasvet današnjim politikom, da začnejo pisati svoje dnevnike in spomine. V spominih njihovih političnih konkurentov jih namreč že zdaj ni.

REBOLJADE

Letos se je v Šmartnem v Tuhinju odvila že triindvajseta Reboljada, srečanje rodbine Rebolj iz Kranja. Njihova 96-letna Lidija Rebolj, ki bi jo lahko poimenovali kar mama Reboljad, se srečanj in sploh rodbinskih zgodb iz preteklosti še dobro spominja. Pred leti je spisala in izdala tudi rodbinsko kroniko.

Alenka Brun

Kranjčanka Lidija Rebolj se je rodila daljnega leta 1918. »V hiši na vrhu Jelenovega klanca v Kranju, ki jo je oče potem prodal in smo se preselili na Blejsko cesto. Tam sem živela do vojne in po vojni. Potem sem odšla za nekaj let v Beograd službovat kot računovodkinja in se kasneje vrnila v Ljubljano.«

V Lidijini družini se je rodilo dvanajst otrok, štirje so umrli kot dojenčki, preživelo jih je osem. Bila je najmlajši otrok, rodila se je kot dvanajsta. Izhaja iz tretjega rodu Reboljevih. Njena mama je bila Marija Rebolj, rojena Kokalj iz Žabnice, iz družine Kuralt v Žabnici; oče pa Lovro Rebolj iz Besnice. Bil je trgovec, izučen sicer za krojaškega mojstra, tako da je imel v tistih časih neke vrste konfekcijsko šiviljstvo. »Recimo, ko so prišli kmetje v ponedeljek popoldne na semenj, so kupili blago in zvečer so se vračali domov z že narejeno obleko,« razlaga Lidija. »Samo to je bilo še pred prvo svetovno vojno. Po vojni je obrt zamrla. Kasneje je prodajal šivalne stroje in kolesa. Mama je bila pa gospodinja.«

Že od nekdaj je imela Lidija talent za zbirateljstvo. Kot mlada je rada zbirala fotografije, delala sezname prebranih knjig ... Oče ji je umrl, ko je bil stara dvajset let, še prej pa je povedal svojo zgodbo, ki je dobila tudi pisno podobo. »Tako sem prišla na idejo, da bi zbrala in zapisala še naše zgodbe.« In leta 1999 je izšla Lidijina kronika rodbine Rebolj, kjer poleg zgodb najdemo tudi družinska drevesa. Sicer je mislila, da bo kronika izšla za njen osemdeseti rojstni dan, a se je potem to zgodilo leto dni kasneje.

V bistvu je ona začela organizirati Reboljade. »Že prej smo se Rebolji družili ob raznih dogodkih, vendar ko se je poročila moja hči, sem se odločila, da povabim prav vse sorodstvo.« Prva Reboljada je bila tako aprila 1976 v Ljubljani, potem je nekaj let minilo, naslednje srečanje družine Rebolj in njenih potomcev je bilo spet leta 1992, od tega leta naprej pa se srečujejo vsako leto in vedno drugje. Lani so se srečali v Ravnem Lazu nad Bovcem, letos sta Reboljado v obliki piknika organizirala v Šmartnem v Tuhinju Rajko Noč in Milena Srabočan, ki je Reboljeva in je vesela, da se tradicija nadaljuje. Tudi Rebolji tradicijo Reboljad kar spoštujejo in se jih pridno udeležujejo. Letos je bila tako odvila že triindvajseta, udeležilo pa se je je okoli štirideset Reboljev.

Lidija še vedno deluje mladostno, čeprav je stara že 96 let, in ko jo vprašamo, če ji je starost prizanesla, odgovori preprosto z j a. Zdaj živi v Ljubljani. Dokler je bil še soprog živ, sta živela na Prulah, potem pa se je preselila na Poljane, v dom upokojencev. Tam je sedaj že dvanajst let. Ima hčer Tatjano, dva vnuka, dva pravnuka in kar 26 prapranečakov. Na otroštvo ima lepe spomine. Imajo pa Reboljevi v svojih vrstah kar nekaj znanih slovenskih imen. Med njimi je verjetno najbolj znana ilustratorka Marjanc Jemec Božič. »Hči od Mimice, najstarejše sestre,« doda Lidija. Pa na primer Dušan Rebolj, dolgoletni urednik revije Kras, ki spet živi v Kranju. Najmlajši letošnji udeleženec Reboljade pa je bil Anže Cvetko, ki šteje komaj dve leti.

Fotografija družine Rebolj, ki je nastala leta 1920. Lidija je bila takrat stara dve leti.

Lidija Rebolj

Letošnja Reboljada je bila v Šmartnem v Tuhinju. / Foto: B

Marjanca Jemec Božič in Dušan Rebolj

Lidija s hčerko Tatjano

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

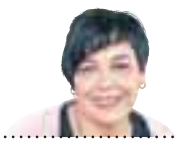

Oven (21. 3.–21. 4.)
V naslednjih dneh se vam obetata finančni vzpon in napredek. Vse to bo plod vaših preteklih ambicij. V sebi že nekaj časa skrivate skrivnost in odločili se boste priti z besedo na dan. Reakcije bodo različne, kar boste tudi pričakovali.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Dosegli boste veliko več, kot bi si sploh upali pomisliti. Ob nasvetu prijatelja boste najprej užaljeni, a kasneje mu boste hvaležni. Vsake oči imajo svoj pogled, zato drugače vidijo dogajanja. Pri denarju si boste delali skrbi, a ne bo potrebno.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Zunanji svet niti vaša bližnja okolica vas ne bosta zanimala. Ves prosti čas, ki ga boste imeli, boste posvetili sebi. Umik v samoto vas bo pripeljal do spominov in zopet bodo prišle na površje stare želje in hrepenenja.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Poslovno boste iz dneva v dan manj ambiciozni. To bodo opazili tudi sodelavci in bodite pripravljeni, saj ne bodo hoteli prevzeti vašega dela in odgovornosti. V družinskem krogu vas čaka presenečenje.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Le če boste sprejeli dane okoliščine, boste dobili vse tisto, kar si boste zamislili. Na čustvenem področju boste zelo pogumni in končno boste na plan razkrili svoje občutke, ki ste jih dolgo časa skrivali.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Ker boste dobili še dodatne informacije, se vam ne bo težko odločiti, in čakali boste na rezultate, od katerih si veliko obetate. Pred vami so novi poslovni podvigi, katerim se boste kot ponavadi težko uprli.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Velike misli in dvome vam bodo povzročali prijatelji s svojimi idejami. Z nasveti bodo prišli tako daleč, da bodo omajali zaupanje, ki ga imate do njih. Ker ste seveda odločni, nikakor ne boste popustili in boste ravnali po svoji pameti.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Na strpnost nekoga se ne smete zanašati, saj se lahko zato opečete. Že nekaj časa prelagate določeno zadevo in skrajni čas je, da jo dokončate, ne da vas na to kdo opozori. Uspeh bo že v koncu tedna.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Težave boste uspešno rešili šele takrat, ko boste pripravljeni prevzeti del krivde nase. Ker tudi drugi to od vas pričakujejo, ne boste imeli druge možnosti. Na delovnem mestu se vam odpirajo nove ideje.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Na delovnem področju boste v teh dneh pred preizkušnjo. Imeli boste možnost spoznati kako veliko ste v resnici sposobni. Tudi ljudje okoli vas bodo precej ustvarjalni, kar vam bo še v dodatno pomoč. Prijatelj vas bo prijetno presenetil.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Zaradi preobremenjenosti boste začasno izgubili nadzor nad situacijo. Nekaj časa boste zato stali na mrtvi točki in nič se vam ne bo dalo dopovedati. Šele novice ob koncu tedna vas bodo sprostile in spet bo vse v redu.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Ker je to vaše obdobje, boste skoraj vsak dan v novem pričakovanju. Česar ne bo danes, bo jutri. Ni kaj, ne bo vas še izučilo. Dobro pa je to, da ste vztrajni in da znate čakati. Od tistih ljudi, od katerih najmanj pričakujete, boste najbolj presenečeni.

KURJAČI DELAJO ZA DVA

Pred »arhivskim referendumom« v osrednji slovenski kurilnici arhivskih dokumentov v Ljubljani kurijo v treh izmenah.

Mali Brat

Kot smo izvedeli na Zvezi kurjačev Slovenije, oddelek Arhivsko gradivo, v zadnjem mesecu intenzivno poteka kurjenje nekaterih arhivskih dokumentov, ki so »nastali« v polpretekli slovenski zgodovini, predvsem v letih po drugi svetovni vojni. Menda so kurjenje še posebej intenzivirali v zadnjem tednu, saj so dvema izmenama dodali še tretjo, nočno izmeno, ko kurjači v peč mečejo še posebej občutljive dokumente, za katere velja širfa »skur kolkr hoč, sam dav ponoč«. Po nekajurnem trudu smo končno le priklicali kurjača Sama, sicer vodjo nočne izmene. »Težko vam kaj konkretnega povem. Sam sem že izkušen kurjač, ampak v svoji šestnajstletni kurjaški karieri še nikoli nismo v taki naglici kurili arhivskih dokumentov. Prej sem z lahkoto vse delo opravil sam, zdaj pa delamo v treh izmenah in v vsaki izmeni imamo na voljo tudi pomočnika, zaposlenega prek avtorske pogodbe. Medtem ko sam odbiram gradivo, pomočnik v glavnem dela pri peči. Moj je kar priden, ga moram pohvaliti,« je povedal kurjač Samo in dodal, da je nekje slišal, da se je »kurilna sezona« intenzivirala predvsem zaradi prihajajočega arhivskega referenduma.

Ko smo ga povprašali, za kakšne dokumente gre, kako odbira, kaj je za pokurit in kaj ne, nam nikakor ni hotel zaupati, kako se pri tem odloča Po daljšem prigovarjanju nam je nedvoumno namignil, naj se potrudimo sami, ko je dejal: »A lahko malo popazite na te dokumente, ker moram na veliko potrebo, pomočnik pa je šel ven na čik.« Seveda smo hitro preverili, kakšni dokumenti romajo v peč. Našli smo na primer dokumente, kot so: pasji frizer iz Škofje Loke je tega in tega dne in leta na Brdu slabo ostrigel nohte pudlu Jovanke Broz. Naj se frizerja za dva meseca preusmeri na striženje krempljev perutnini. Ali pa tale: gospod F. K., ki je tega in tega datuma predsednika okrajnega komiteja KP iz Gorenjske videl kako urinira pri odprtem oknu weceja, naj javno v časopisu objavi, da ima videni funkcionar velikega, sicer bodo sledile sankcije Tovarišica ta in ta, ki se je poleti 1978 večkrat s fičkom peljala zgoraj brez po Murglah, je to počela v izobraževalne namene mladih Ljubljančanov. Naj se nagradi z redom za hrabrost z zlatim vencem in srebrnimi žarki.

Tudi take in podobne dokumente bodo torej skurili za vedno. Da, za vedno.

V zadnjih dneh je kurjaški kruh dobesedno črn kruh. / Foto: T.A.R. Filc

Od zadaj

Poslanci v slovenskem parlamentu so se ob Vogrinovem predlogu Dušana Radonjiča za predsednika vlade razdelili na dve struji. Na tisto, ki bo izvoljena tudi na prihodnjih volitvah, in tisto, ki zagotovo ne bo.

Država se je končno le odločila, da bo sofinancirala mariborski Festival Lent. Zlobni jeziki znajo povedati, da se je pri ministru v odstopu Urošu Grilcu za Štajerce še posebej zavzemal njegov nekdanji šef iz mestne hiše Zoran Janković.

TA JE DOBRA

Od Murske Sobote do Ljubljane

V časopisu je oglas za pomočnika v ginekološki ordinaciji. Možakar se oglasi na Njegoševi v Ljubljani, da bi se pozanimal, kako in kaj je s to službo.
Uradnik potegne na dan listo delovnih nalog, ki jih to delovno mesto zahteva.
»Pomagati morate ženskam, da si slečejo perilo, pomagati jim morate na pregledovalno mizo, jim umiti intimne dele telesa, ki jih morate potem s kremo za britje na lahko namazati in intimne dele in obriti. Ko je to končano morate v obrite dele na lahko vendar temeljito vmasirati aromatična olja in ko je to končano, so ženske pripravljene za ginekološki pregled. Mesečna plača je blizu 10.000 evrov, in če vas delovno mesto zanima morate iti v Mursko soboto.
»Ti vraga, a delovno mesto je v Murski soboti ...?«
»Ne gospod, tam je konec čakalne vrste ...«

Nogometna tekma

Finale svetovnega prvenstva v nogometu, stadion je popolnima razprodan.
Gledalec se pa čudi, zakaj je sedež zraven njega prazen. Vpraša moškega, ki sedi en sedež naprej, kako je to mogoče.
Ta mu odgovori: »Pravzaprav imam jaz karto za ta sedež. Bil je za mojo ženo, ki je štirideset let vedno hodila z mano na vse tekme, zdaj pa je nenadoma umrla.«
»Oprostite, moje iskreno sožalje. Ampak, ali nimate kakega drugega sorodnika ali prijatelja, ki bi mu lahko dali karto ?«
»Ne. Vsi so na pogrebu.«

LAŽJI SUDOKU

3	4		1	2		8		
8	9				4			6
					7	3	5	4
9		8		7			6	3
		1				7		
7	6			3		2		9
5	1	3	7					
6			4				7	2
		2		8	5		3	

Rešitev:

3	4	5	1	2	6	8	9	7
8	9	7	3	5	4	1	2	6
1	2	6	8	9	7	3	5	4
9	5	8	2	7	1	4	6	3
2	3	1	6	4	9	7	8	5
7	6	4	5	3	8	2	1	9
5	1	3	7	6	2	9	4	8
6	8	9	4	1	3	5	7	2
4	7	2	9	8	5	6	3	1

TEŽJI SUDOKU

2		8	3		5	6		
	4		1		9		8	
5				6				3
	2						4	
8								2
	6						7	
7				3				9
	3		8		4		1	
		2	6		7	4		

Rešitev:

1	5	2	6	9	7	4	3	8
6	3	9	8	5	4	2	1	7
7	8	4	2	3	1	5	6	9
4	6	3	5	8	2	9	7	1
8	7	1	9	4	6	3	5	2
9	2	5	7	1	3	8	4	6
5	9	7	4	6	8	1	2	3
3	4	6	1	2	9	7	8	5
2	1	8	3	7	5	6	9	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

NAGRADNA KRIŽANKA

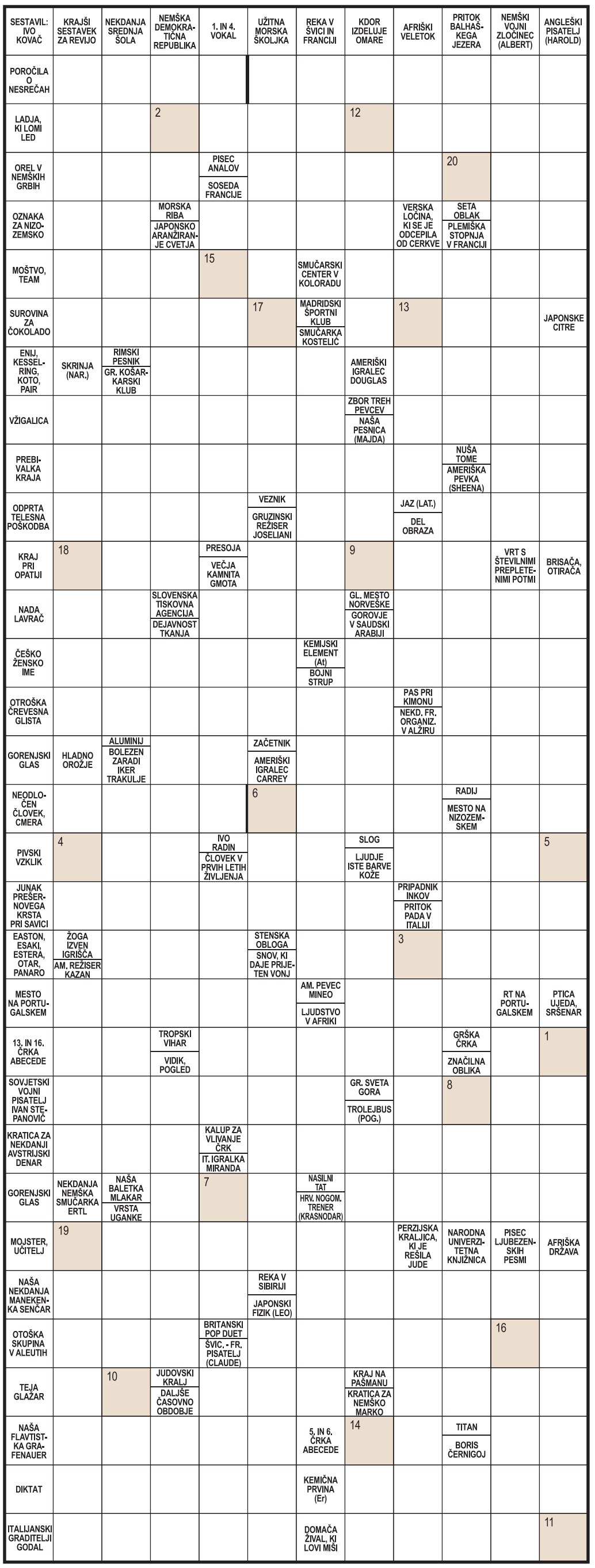

Novi Golf Sportsvan.

Dodatne ugodnosti v času predprodaje.

Na teren prihaja novi Golf Sportsvan. Izkoristite ugodnosti predprodaje! Ob nakupu do 30. 6. 2014 vam podarimo komplet zimskih pnevmatik ali pa lahko kupite navigacijski sistem Discover Media za samo 199 EUR.

Novi Golf Sportsvan. Odpeljite ga med prvimi.

Za več informacij obiščite naš salon z vozili Volkswagen.

Emisije CO_2: 127–101 g/km. Kombinirana poraba goriva: 5,5–3,9 l/100 km. Emisijska stopnja: EU6. Emisije NOx: 0,026–0,07 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,15–0 g/km, število delcev 8,46–1,2. Ogljikov dioksid (CO_2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna, akcija velja do 30. 6. 2014.

Das Auto.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj
Tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222 www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila GOLF SPORTSVAN
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 11. junija 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

DRUŽABNA KRONIKA

ČAROBNA NEDELJA

Boljšega vremena si organizatorji Čarobnega dne na Bledu ne bi mogli želeti. V bistvu je vročina na odrih že kar malce zdelovala nastopajoče, tako da so se ti precej šalili tudi na njen račun.

Alenka Brun

Labod Zaki in številne maskote Čarobnega dne so se sprehajale med obiskovalci, plesale in se fotografirale z najmlajšimi, med njimi delile kremšnite. Pika Nogavička je s svojimi vragolijami na Čarobnem odru poskrbela za salve smeha pod njim, otroci pa so jo morali včasih opomniti ali popraviti njeno razmišljanje, saj Pika včasih pozabi, kako je, če ne živiš v čarobnem svetu njenih dogodivščin. Čarobni oder sta obiskali tudi Rdeča kapica in Kosmata žaba s svojimi prigodami; otroška folklorna skupina Raglce; narodno-zabavni Slovenski pozdravi; pa Denis Chorchyp, ki se ga spominjamo še iz glasbeno-raperskih časov gorenjske skupine Kocka in je v živo prav prijazen fant, čeprav ga zadnje čase lahko spremljamo tudi v vlogi borca v ringih WFC-ja. Plesali so Jydancovci, nastopili še Nuška Drašček, DJ Sylvain in Lara Love, In& Out, Regina, Špela Grošelj, Nuša Derenda, Sopranos, Alya, ansambel Šrangarji, Cover Lover, Muff pa mladi talentirani pevci Glasbenega studia Osminka. V deželi Čebelice Maje, Petra Pana in že omenjene Pike Nogavičke se je veliko dogajalo. Lahko ste risali ali kar izdelovali panjske končnice, pekli čarobne kruhke z Emilijo Pavlič; mamice so se lahko prepustile spretnim rokam izučenih slikark za odrasle in spoznale še kakšno skrivnost o ličenju; zanimivo je bilo v deželi Indijancev, celo za malčke so se našle številne zabavne aktivnosti. V resnejšem, še vedno sicer poljudnem stilu so se predstavljali gasilci, policisti, vojska, potapljači. Zanimiv je bil prikaz varne vožnje z električnimi avtomobilčki, kar je v veliki večini zanimalo fantovsko populacijo; medtem ko se je pri strelu na gol v hokejskem golu znašlo dekle – v popolni opremi, njen talent pa mladim moškim soborcem ni bil ravno všeč. Fantje so bili kar penasti, ker je golmanka skoraj vse strele ubranila.

Seveda je bil tudi tokratni Čarobni dan dobrodelen. Več kot 150 otrokom iz socialno šibkejšega okolja bodo v prihodnjem šolskem letu omogočili obiskovanje obšolskih dejavnosti brezplačno; niso pa niti ustvarjalci niti prijatelji Čarobnega dne pozabili tudi na prizadete v nedavnih poplavah. In če ste tega zamudili, bo naslednji Čarobni dan avgusta v Volčjem Potoku.

Maskote vedno navdušijo.

Pozornosti so bili deležni tudi sprehajalci iz preteklosti.

Pika Nogavička

Katja Mlakar v družbi Domna Mavriča in Špele Grošelj.

Otroke je zanimal tudi hokej.

Alya je nastopala popoldne.

VRTIMO GLOBUS

Charlize živi sanjsko življenje

Igralka **Charlize Theron (38)** se je zaljubila, ko je najmanj pričakovala. »Sploh si nisem želela zveze, potem pa se je kar zgodilo. Moj sin je star skoraj dve leti in kar naenkrat sem imela več časa,« je povedala sveže zaljubljena igralka, ki pravi, da je uživala tako v samskem življenju, kot tudi sedaj uživa v zvezi. In čeprav nikoli ni načrtovala zveze z igralcem Seanom Pennom, je vedno vedela, da bo nekoč posvojila otroka. Sedaj, kot pravi, živi sanjsko življenje.

Končno deklica za Scotta

Igralec **Scott Wolf (45),** ki se ga spomnimo iz serije Miza za pet, je tretjič postal očka. Po dveh sinovih sta se z ženo Kelley Limp razveselila hčerkice. Lucy Marie se je tako pridružila bratoma Millerju Williamu (18 mesecev) in Jacksonu Kayseju (5). Deklica pa je očka ovila okoli prsta, še preden je prijokala na svet. Ko sta zakonca novembra oznanila, da pričakujeta, je Wolf že vnaprej priznal poraz. »Si me že lasti in že sedaj sem jezen na svoja fanta,« se je pošalil.

Velika italijanska poroka Georgea Clooneyja?

Z oskarjem nagrajeni igralec **George Clooney (53),** ki je aprila za roko zaprosil šestintridesetletno odvetnico Amal Alamuddin, se bo poročil septembra v Italiji. Poročne zaobljube pa si ne bosta izmenjala ob priljubljenem jezeru Como, temveč naj bi se zabava odvijala v Libanonu, od koder prihaja bodoča nevesta. Da bo poroka septembra, je potrdila tudi Cindy Crawford.

Evan Rachel Wood se ločuje

Ameriška igralka **Evan Rachel Wood (26)** se po dveh letih ločuje od britanskega igralca Jamieja Bella. »Odločila sta se, da gresta narazen. Še vedno se ljubita in spoštujeta in bosta še naprej skupaj skrbela za sina,« pravijo njuni predstavniki. Igralka je na Twitterju sporočila, da se za nekaj časa umika iz socialnega omrežja, medtem ko je igralec svoj račun izbrisal.

Simpatična Anja Podreka je mlada umetniška ustvarjalka iz Domžal, ki v svojem delu združuje kombinacijo umetnosti, ekologije in duhovnosti ter na ta način opozarja na neločljivo vez med človekom in naravo – to potrjuje tudi njena trenutna razstava v Arboretumu v Volčjem Potoku. / Foto: Primož Pičulin

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
TRST: 11. 6.; **GOLI OTOK:** 2. 6. 8. 6.; **ORLOVO GNEZDO:** 9. 7.; **GROSSGLOCKNER/VELIKI KLEK:** 4. 7.; **DOLOMITI:** 17. 7.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 5.–8. 6.; **PELJEŠAC:** 19.–26. 9.; **DUGI OTOK**, 4 dni: 24.–27. 6.; 15.–18. 8., 8 dni: 27. 6.–4. 7.; 24. 7.–1. 8.; 8.–15. 8.; 18.–25. 8.; 25. 8.–1. 9.
AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Zabava in harmonikarsko tekmovanje v Besnici

Besnica – Turistično društvo Besnica organizira jutri, v soboto, 31. maja, veliko otroško zabavo z delavnicami, kjer se bodo otroci poleg delavnic spoznavali s prijaznimi bernskimi kužki, zabavali s poganjavčki in na napihljivih gradovih. V nedeljo, 1. junija, pa prireja 23. Gorenjsko prvenstvo harmonikarjev, ki je tudi izbirno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubečne in hkrati 6. Tekmovanje za pokal Kranja.

Jubilej Mengeške godbe

Mengeš – Veliki slavnostni jubilej ob 130-letnici Mengeške godbe bo v soboto, 31. maja, in v nedeljo, 1. junija, pod velikim šotorom v centru glasbenega mesta Mengeš. Prisluhnili boste lahko pihalnim orkestrom in godbam, ki bodo prišle iz celotne Slovenije, ter najboljšim slovenskim domačim narodno-zabavnim ansamblom. V soboto bo po 22. uri velika godbarska veselica z Dejanom Vunjakom in Brendijevimi barabami, v nedeljo pa bodo ob 18. uri Mengeški oder zasedel legendarni Alpski kvintet z gosti.

Srečanje veteranov

Kranj – Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Kranj organizira srečanje veteranov in svojcev jutri, v soboto, 31. maja, od 10. ure dalje na Strelišču Crngrob.

IZLETI

Na Tolminski Migovec

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljk vabi na Tolminski Migovec (1868 m). Odhod bo v soboto, 31. maja, ob 6. uri izpred penziona Špik v Gozdu - Martuljku. Čas celotne hoje bo do šest ur. Prijave po tel. Andreja (041 810 493) in Simona (041 358 367).

Na Lovrenca

Preddvor – Skupina pohodnikov Društva upokojencev Preddvor vabi svoje člane in članice na pohod na Lovrenca v ponedeljek, 2. junija, ob 8. uri izpred društvene pisarne. Informacije na tel. 040/821-952 Aco.

Jakobova pot Straža–Frata–Vrhtrebnje

Šenčur – Turistično društvo Šenčur v soboto, 7. junija, organizira pohodniški izlet po Jakobovi poti: Straža–Frata–Globodolska dolina–Šmaver–Gorenji Vrh–Repče–Vrhtrebnje (c. sv. Jakoba)–Grmada (rojstna hiša Alojzija Šuštarja). Skupne zmerne hoje bo za okoli šest ur (možni dve krajši poti). Informacije in prijave zbira do četrtka, 5. junija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Oljčna pot Simona Gregorčiča

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v sredo, 11. junija, pohod po Oljčni poti Simona Gregorčiča na češnje (Branik–Preserje–Sv. Martin–Brje). Skupne zmerne lahke hoje bo za od tri do štiri ure. Ob zaključku pohoda malica in okrepčilo. Možno bo kupiti češnje, ki jih lahko tudi sami oberete. Informacije in prijave zbira do ponedeljka, 9. junija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Pohod po Tovorni poti

Preddvor – TIC Preddvor v soboto, 31. maja, vabi na pohod po Tovorni poti. Start bo ob 9. uri pred okrepčevalnico Rožmarin – Možjanca. Za dobrodošlico in okrepčilo po poti bodo poskrbeli v Okrepčevalnici Rožmarin. Pot je označena, lahke hoje bo za približno štiri ure, izlet je primeren tud za družine in otroke. Za informacije lahko pokličete Mirjam Pavlič, tel.: 031 698 627, za prijave, ki so obvezne, pa pokličite po tel. 05 914 88 46 ali GSM 031 698 627.

Pohod na Cerje in Trstelj

Žirovnica – Pohodna sekcija pri Društvu upokojencev Žirovnica vabi svoje člane v torek, 3. junija, na Cerje in Trstelj. Avtobus bo odpeljal ob 7. uri z AP Moste - Breg do AP Rodine. Zapeljali se boste do vasi Lokvica, od koder se boste povzpeli do Pomnika braniteljem slovenske zemlje na Cerju, pot nadaljevali z vzponom na Fajtji hrib in naprej na 643 m visok razgledni Trstelj. Prijave sprejema in informacije daje do ponedeljka, 2. junija, Drago Kajdiž, tel. 045 801 469 ali GSM 031 535 799.

PREDAVANJA

O Indiji

Žirovnica – Prosvetno kulturna sekcija pri DU Žirovnica vabi svoje člane in simpatizerje v ponedeljek, 2. junija, ob 19. uri v prostore Gostišča Osvald na potopisno predavanje pod naslovom Indija. Predaval bo Miran Dolar.

Kaj lahko naredimo za krepitev zdravja?

Bohinjska Bistrica – V ponedeljek, 2. junija, bo v knjižnici ob 17.30 predavanje z naslovom Kaj lahko naredimo za krepitev zdravja?

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 31. maja, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Dobri Bog in zlo. Pogovor bo povezoval Franci Novak. Vstopnine ni.

Dovolj dobro ... je dovolj dobro

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi v torek, 3. junija, ob 16. uri na brezplačno predavanje z naslovom Dovolj dobro ... je dovolj dobro Katarine Lavš Mejač, prof. psih., ped. Predavanje bi moralo biti že v torek, 27. maja, a je bilo zaradi bolezni predavateljice prestavljeno. Dogodek bo potekal v prostorih društvene pisarne v Kranju, na Oldhamski 14 (pri Vodovodnem stolpu), je brezplačen in namenjen širši javnosti.

OBVESTILA

Srečanje obolelih na ščitnici

Kranj – Društvo Ščitnica – moj dragulj iz Kranja vabi svoje člane in vse tiste, ki bi se nam radi na novo pridružili, na zadnje srečanje skupine pred počitnicami, ki bo v ponedeljek, 2. junija, ob 18. uri v prostorih OŠ Simon Jenko pri Prešernovem gaju – vhod z vrta. Informacije na tel.: 031 689 127 – Tanja.

Preventivne krvne meritve

Kranj – Krajevna organizacija Rdečega križa Vodovodni stolp v sredo, 4. junija, vabi na preventivne meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola, ki bodo potekale od 7. do 9. ure v prostorih KS Vodovodni stolp, Begunjska ul. 10, Kranj.

Krvodajalska akcija

Žiri – Krajevna organizacija Rdečega križa Žiri vabi na prvo letošnjo krvodajalsko akcijo, ki bo v ponedeljek in torek, 2. in 3. junija, v poslovni stavbi IKE na Strojarski ulici. Oba dneva bo odvzem krvi od 7. do 13. ure.

Nadaljevalni tečaj gibanja po feratah

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi člane društva in druge planince v soboto, 14. junija, na nadaljevalni tečaj gibanja po zelo zahtevnih zavarovanih poteh (feratah). Odhod z osebnimi avtomobili s parkirišča pred ŠČ Iskra na Zlatem polju bo ob 6. uri. Skupaj z izvedeno analizo bo tečaj trajal 8 ur. Prijave: SMS na telefon Marjan, 041 350 204 ali na e-naslov: rucigaj.marjan@gmail.com.

KONCERTI

Koncert Mance in Benjamina Izmajlov

Kokrica – Chopinov zlati prstan vabi jutri, v soboto, 29. maja, ob 19. uri v Kulturni dom na Kokrici pri Kranju na 60. srčni koncert Mance Izmajlove in njenega soproga Benjamina Izmajlova.

Letni koncert Voxa Carniole

Slovenski Javornik – Kulturno društvo Vox Carniola Jesenice vabi na letni koncert, ki bo danes, v petek, 30. maja, ob 19. uri v Kulturnem domu na Slovenskem Javorniku. Nastopili bodo ženski, moški in mešani zbor Vox Carniola pod vodstvom Eve Jelenc Drozg. Namesto vstopnine so zaželeni prostovoljni prispevki.

Dobrodelni koncert

Radovljica – Kulturno društvo Vox Carniola vabi na dobrodelni koncert, ki bo v nedeljo, 1. junija, ob 19. uri v Baročni dvorani v Radovljici. Nastopili bodo: mešani, ženski in moški zbor KD Vox Carniola Jesenice, Šaleški akademski zbor iz Velenja ter Mešani pevski zbor Univerze na Primorskem. Vstopnine ni, dobrodelne prispevke bodo namenili prizadetim v poplavah na Balkanu.

Štirje letni časi

Podnart – Pevci Moškega zbora Podnart vabijo na letni koncert z naslovom Štirje letni časi, ki bo v soboto, 31. maja, ob 20. uri v Kulturnem domu Podnart.

33. letni koncert narodnih in umetnih pesmi

Kranj – Društvo Obrtniški pevski zbor Kranj vabi na 33. letni koncert narodnih in umetnih pesmi danes, v petek, 30. maja, ob 19. uri v stolpu Škrlovec. Gostje bodo pevke Ženskega pevskega zbora Milko Škobrne z Jesenic. Po koncertu bo krajše druženje s poslušalci.

Pesem združuje

Kranj – V ponedeljek, 2. junija, bo ob 19. uri v Mestni knjižnici Kranj zborovski koncert Pesem združuje. Nastopil bo Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj z dirigentom Fernandom Mejiasom in Ženski pevski zbor Petrol z dirigentom Lovrom Frelihom.

RAZSTAVE

Fotografska razstava

Jesenice – V Fotogaleriji na Trgu Toneta Čufarja 4 bo v sredo, 11. junija, ob 18. uri odprtje fotografske razstave z naslovom Ladies Inbox Inc člana Društva fotografov Svit Celje Andreja Potrča.

Moja čipka 2014

Stražišče – Klekljarski krožek Ivanjščice pri Društvu upokojencev Bitnje Stražišče vabi na 6. razstavo klekljanih in kvačkanih izdelkov Moja čipka 2014. Razstava bo v prostorih OŠ Stražišče. Odprtje razstave bo danes, v petek, 30. maja, ob 18. uri. Ogled bo možen še 31. maja in 1. junija od 9. do 19. ure.

Razstava klekljarskega krožka

Zasip – Klekljarski krožek iz Most pri Komendi bo razstavljal svoje izdelke v Zasipu v domu krajanov, in sicer v soboto, 31. maja, od 11. do 19. ure in v nedeljo, 1. junija, od 9. do 19. ure.

PREDSTAVE

Klovnesa razgraja

Jesenice – Iz Občinske knjižnice Jesenice ob zaključku rednih dejavnosti za otroke vabijo v torek, 3, junija, ob 17. uri otroke in starše v Kino Železar. Nastopila bo Eva Škofič Maurer s predstavo Klovnesa razgraja. Vstop je prost.

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

LOTO

Rezultati 43. kroga – 28. maja 2014
10, 13, 18, 22, 27, 32, 39 in 15

Loto PLUS **4, 5, 6, 7, 19, 22, 26 in 2**
Lotko: **6 4 5 9 1 5**

Sklad 44. kroga za Sedmico: **1.440.000 EUR**
Sklad 44. kroga za PLUS: **250.000 EUR**
Sklad 44. kroga za Lotka: **900.000 EUR**

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

- **S podjetjem Domplan, d. d.,** od ideje do realizacije na enem mestu – prostorsko načrtovanje, projektiranje, geodetske storitve in strokovni nadzor
- Skupaj z vami do urejenih nepremičnin in stanja v naravi in evidencah.

STANOVANJE – PRODAMO

Kranj - Župančičeva ulica, 4-sobno v pritličju v izmeri 99,47 m2, zgr. l. 1942, v celoti obnovljeno l. 2012 – tlaki, okna, vrata, inštalacije, kopalnica z WC-jem. Stanovanje ima 75 m2 uporabne površine, 2 kleti, balkona ni, lastna CK na olje, prodamo, cena 140.000,00 EUR

Kranj - Planina III, enosobno, II. nadstr. v izmeri 38,66 m2, l. gr. 1985, prenovljeno l. 2011 – okna, kopalnica, inštalacije in tlaki ter l. 2012 – balkon, CK na plin, balkon, klet, dvigala ni, ZK urejeno, prodamo, cena 57.000,00 EUR

Tržič, središče starega mestnega jedra, dvosobno v I. nadstr. izmere 59,70 m2, l. gr. 1957, v celoti prenovljeno v letu 2000 – inštalacije, tlaki, vrata, kopalnica in WC, okna; balkona ni, klet, dvigalo je, CK na olje, ZK urejeno. Stanovanje je vseljivo takoj, prodamo, cena 69.000,00 EUR

Tržič, središče starega mestnega jedra, dvosobno v III. nadstr. izmere 83,00 m2, l. gr. 1957, v celoti prenovljeno leta 2000 – inštalacije, tlaki, vrata, okna, kopalnica in WC, balkona ni, klet, dvigalo je, CK na olje, ZK urejeno, vseljivo takoj, prodamo, cena 89.000,00 EUR

Drulovka, blokovsko naselje, 52,40 m2, 1-sobno v IV. etaži, zgrajeno l. 1990, stanovanje obsega bivalno kuhinjo, dnevno sobo, kopalnico z WC, balkon, CK na plin, klet, dvigala ni, prodamo, cena 62.000,00 EUR

Tržič, bližina avtobusne postaje 53,30 m2, 2-sobno, zgrajeno l. 1967, 7./10 nadstr., stanovanje obsega bivalno kuhinjo, dnevno sobo, spalnico, kopalnico, WC posebej, balkon, klet, dvigalo, CK na olje, obnovljena okna v letu 1997, drugače je stanovanje lepo vzdrževano, vendar potrebno določene obnove, prodamo, cena 55.000,00 EUR

Kranj, Vodovodni stolp, 3-sobno v III. nadstr., izmere 73,80 m2, l. gr. 1965, obnovljeno l. 2005 – kopalnica, WC, instalacije, lastno ogrevanje – plin, kuhinja, okna obnovljena 2013, balkon, klet, dvigala ni, vpisano v ZK, prodamo, cena 110.000,00 EUR

Kranj, Zlato polje v bližini zdravstvenega doma, dvosobno v 4. nadstr. izmere 46,05 m2, l. gr. 1960, obnovljena okna l. 2002 in kopalnica l. 2010, dvigala ni, balkon, klet, CK še ni, možnost priklopa na plin, potrebno obnove, cena 57.000,00 EUR

Kranj, Zlato polje, trisobno, II. nadstr. v izmeri 97,07 m2 (uporabne površine 73 m2), l. gr. 1949, prenovljeno l. 2007 – okna, CK, l. 2008 – kopalnica, WC, ZK urejeno, stanovanje je prazno, cena 95.000,00 EUR

PARKIRNO MESTO – GARAŽA – PRODAMO

Na Planini II **v Kranju** prodamo parkirno mesto v podzemni garaži velikosti 12 m2, l. gr. 2007, cena 9.000,00 EUR

Kranj, Šorlijevo naselje, v garažni hiši prodamo garažo v I. nadstropju, velikosti 12 m2, l. gr. 1971, cena 11.500,00 EUR

PARKIRNA MESTA – ODDAMO V NAJEM

Kranj, na zgornji ploščadi parkirne hiše ob Gogalovi ulici (poleg trgovske šole) oddamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m2, l. gr. 1980. Možnost parkiranja takoj. Cena najema znaša 18,00 EUR/mes + 29,00 EUR za daljinski upravljalnik. Najemniki imajo možnost pranja avtomobila poleg garažne hiše za doplačilo pribl. 1,00 EUR – odvisno od porabe vode.

HIŠE – PRODAMO

Bližina **Škofje Loke**, v naselju, enonadstropna tlorisa 113 m2, dvodružinska – v vsaki etaži 3-sobno stanovanje, parcela velikosti 350 m2, l. gr. 1942, obnovljena l. 1995, CK na olje, cena 200.000,00 EUR

PARCELE – PRODAMO

Kranj - Primskovo, na lepi lokaciji parcela v velikosti 546 m2, na zemljišču že stoji hiša, ki pa je potrebna rušenja, dostop urejen, lastnik ima pridobljeno gradbeno dovoljenje plačano z vsemi prispevki za izdelavo dvojčka; cena 180.000,00 EUR

Britof, parceli v velikosti 928 m2 in 1123 m2, zelo lepa sončna lega, infrastruktura na parcelah ali v neposredni bližini, dostop urejen prek sosednje parcele z vpisano služnostjo, pretežno namenjeno za stanovanjsko, poslovno ali storitveno dejavnost, cena 115,00 EUR/m2

Tržič - Hudo, velikosti 1099 m2, zelo lepa, ravna, vsi priključki, cena 110,00 EUR/m2

Žirovnica, na zelo sončni lokaciji 4 parcele velikosti 689 m2, 828 m2, 627 m2 in 632 m2, dostop urejen, priključki ob parceli, ZK urejeno, cena 80,00 EUR/m2

Bašelj, velikosti 1007 m2, zelo sončna in v mirnem okolju, malo v naklonu, na parceli že elektrika, voda in telefon, cena 65,00 EUR/m2

Preddvor - Tupaliče v izmeri 2184 m2 za poslovni objekt velikosti tlorisa 19,30 m x 13,60 m z gradbenim dovoljenjem, cena 140 EUR/m2

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM ali oddam 1-sobno stanovanje na Bledu ali menjam za večje, tel.: 041/762-617 14002087

PRODAM

KRANJ - Huje, 4-SS, 110 m2, renovirano, opremljeno. Možna menjava za manjše, 103.000 EUR, tel.: 070/917-223 14002068

ODDAM

V KRANJU oddam opremljeno sobo samski osebi, cena po dogovoru, tel.: 041/947-677 14002032

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

UGODNO oddam 1-sobno stanovanje na Planini v Kranju, tel.: 040/887-425 14002080

RADOVLJICA - 4-sobno stanovanje v hiši z vrtom oddam v najem, tel.: 041/774 377 14002102

HIŠE

PRODAM

LUKOVICA - Gorenje nad Blagovico, prodam hišo, 304 m2, v 3 etažah (K + P + M), podaljšana 4. grad. faza, zgrajena leta 2005, 1543 m2 zemljišča, vpisana v ZK, ima lep razgled na dolino, mirna lokacija, cena 125.000 EUR, tel.: 041/442-303 14002074

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Fax: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

VIKENDI, APARTMAJI

ODDAM

PRI Jelsi na Hvaru oddam apartma za 4–6 oseb, ob borovcih, tuš in žar zunaj, tel.: 00385/917-805-414 14002071

POSESTI

PRODAM

ZAZIDLJIVO parcelo, lepa sončna lega, na Gorenjskem, tel.: 040/872-052 14002059

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteks na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 150 do 550 m2. Cena 2,95 EUR/m2 mesečno, tel.: 041/426-898 14001775

GARAŽE

ODDAM

GARAŽO v Kranju za nebotičnikom, v pritličju, z elektriko, tel.: 031/549-008 14002058

MOTORNA VOZILA

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRAN avto ali avto v okvari, od letnika 2000 dalje, tel.: 040/325-128 14000198

STROJI IN ORODJA

PRODAM

NOVI prečni in stranski suport s skalo za prvomajsko stružnico TS 3, tel.: 04/20-11-390, 031/834-460 14002055

NOVI dve mrežici za brivnik Iskra Braun, številka 410, tel.: 04/20-11-390, 031/834-460 14002072

KUPIM

KOSILNICO z vozičkom, samohodno, tel.: 04/59-63-635, 031/282-856 14002077

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

NERABLJENO betonsko, strešno kritino Špičak, tel.: 031/716-499 14002093

KURIVO

PRODAM

DRVA – metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/718-019 14001759

AKCIJA peleti Red Devil - Zugmeister, dostava. Smrekca center, d. o. o., Žabnica 5, tel.: 04/25-51-313 14001600

AKCIJSKA cena – kvalitetna bukova ali hrastova drva, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/639-348 14002044

DRVA suha, bukova in mešana, možna dostava, tel.: 040/668-920 14002069

GOLI kostanja in hrasta, tel.: 051/202-229 14002064

SUHA bukova in mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 14001887

SUHA bukova drva, tel.: 041/767-339 14001917

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

KUHINJO Gorenje, litoželezno tuš kad 80 x 80, cevi za zračnik – dimnik fi 125, tel.: 041/858-149 14002065

MLADINSKO posteljo z predali in jogijem, 190 x 90, 35 EUR, Polajnar – Čirče, tel.: 04/23-24-410, 041/774-443 14002056

ZAKONSKO posteljo z nočnimi omaricami in omaro z ogledalom, ugodno, tel.: 04/59-57-510, 041/320-581 14002099

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

POMIVALNI stroj Bosch SGS 3002 - 12 pogrinjkov, enojno desno pomivalno inox korito, tel.: 041/858-149 14002066

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

50-LITRSKI grelnik vode Ariston, model SG 2-5 R, star 2 leti, malo rabljen, cena 40 EUR, tel.: 040/516-030 14002083

OSTALO

PODARIM

UMIVALNIK, keramika, bele barve, d. 50 x š. 43, tel.: 04/20-27-092, 031/784-071 14002049

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, 051/258-936 14001763

STARINE

PRODAM

BENCINSKI motor na vozu za pogon, vrtalni stroj, večji ročni, ciza, samokolnica, predalnik, tel.: 041/874-181 14002078

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKO kolo – ALU okvir, za starost 10 do 14 let, tel.: 051/787-472 14002067

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

ENOBOBENSKO 4-tonsko vitlo Tajfun, redno vzdrževano, ugodno in bukove goli, tel.: 041/820-487 14002075

NOVO BCS 630 WS Max diesel, tel.: 01/36-12-881 14002100

PUHALNIK, bočni odvzem, 10 ks in predsetvenik z valjem, širine 220 cm, tel.: 041/608-765 14002061

PUHALNIK Tajfun z motorjem, tel.: 04/53-38-259, 031/568-257 14002063

ROTACIJSKO kosilnico Sip BRK 165, na 2 bobna, tel.: 041/754-709 14002098

KUPIM

TRAKTOR, lahko s priključki, tel.: 031/500-933 14001799

TRAKTORJE različnih znamk: Zetor, IMT, Ursus, Deutz, Tomo Vinkovič, Store, Univerzal, letnik ni pomemben, tel.: 041/678-130 14002091

PRIDELKI

SLADKE jagode in dnevno sveži špargli. Markuta, Čadovlje 3, Golnik, tel.: 04/25-60-048 14002052

PRODAM

DOMAČE jagode za kuhanje marmelade, možnost dostave po celi Gorenjski, tel.: 031/604-918 14002089

JEDILNI in krmni krompir, tel.: 040/355-865 14002057

KROMPIR za krmo, tel.: 041/347-243 14002060

PŠENICO ter cvergle - putke in peteline, tel.: 04/25-71-084 14002070

SADIKE zelja, tel.: 031/264-237 14002101

ZGODNJI krompir. Kmetija Matijovc Jeglič, Podbrezje 192, tel.: 04/53-31-144, 041/538-583 14002076

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 OVNA, stara 7 mesecev, za nadaljnjo rejo ali zakol, tel.: 04/53-15-779 14002094

BIKCA simentalca, starega 10 dni, Mošnje 7, tel.: 04/53-38-193 14002062

BIKCA LS/LIM, starega 16 dni, tel.: 051/831-583 14002073

ČB BIKCA, starega 10 dni, tel.: 031/803-521 14002079

ČB BIKCA, starega 1 teden, tel.: 041/386-837 14002097

JENICO v 9. mesecu brejosti, tel.: 04/51-01-860, 041/705-279 14002085

KOKOŠI nesnice - jarkice, rjave, črne in grahaste, tik pred nesnostjo, možna dostava, tel.: 040/130-979 14002045

KRAVO simentalko, molznico, ekološka reja, z 1-mesečno teličko ali brez, tel.: 041/432-875 14002084

MLADO kozo in kozje mleko (Golnik) ter vgradno pečico, tel.: 041/364-504 14002054

NESNICE rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 14000745

TELICO ČB, visoko brejo, tel.: 041/873-887 14002092

ZAJCE za pleme, breje zajklje in zajklje z mladiči, tel.: 040/316-004 14001961

KUPIM

2 MLADI ovci jezersko-solčavske pasme, tel.: 04/51-41-111, 031/866-426 14002095

BIKCA mesne pasme, težkega okoli 200 kg, tel.: 04/25-21-182 14002088

OSTALO

PRODAM

SLAMO v okroglih balah, tel.: 041/962-860 14002096

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO voznika upravljavca gozdarskega dvigala. Mladi z izkušnjami in poznavanjem drevesnih vrst naj pošljejo prijave na Megales, d. o. o. Strahinj, Strahinj 120, Naklo 14002081

IŠČEM

IŠČEM DELO – Duo Kržišnik; obletnice, poroke, praznovanja, tel.: 030/345-570 14002082

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 14001760

OGRAJE KOČEVAR

Proizvodnja in montaža ograj in ograjnih vrat. Na vašo željo opravimo brezplačen ogled, izmere in svetovanje. Montaža na ključ je po **celi Sloveniji**. Pokličite nas, z veseljem smo vam na voljo! OGRAJE KOČEVAR d.o.o., Tovarniška cesta 11c, Prebold, 03/570-12-21, 080-2302, 051/624-207 **www.ograje.com**

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 14001721

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, omete, urejanje dvorišč in asfaltiranje dvorišč, Gradnje Bitići, d.o.o., Zupanova ul. 6, Šenčur, tel.: 051/734-009, remzi.bytyqi@hotmail.com 14001765

ADAPTACIJE, novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 14001807

ASFALTIRANJE, tlakovanje dvorišč, dovoz. poti, parkirišč, polag. robnikov, pralnih plošč, izd. betonskih in kamnitih škarp, Adrovic & Co, d. n. o., Jelovškova 10, Kamnik, 01/83-94-614, tel.: 041/680-751 14001847

BARVANJE napuščev in fasad, beljenje, glajenje sten, barvanje vrat, oken in ostala slikopleskarska dela vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 14001723

EKOCLEAN, d. o. o., Podljubelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, 041/989-987 14001762

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, 041/557-871 14001761

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s.p., Vinharje 14, Poljane nad Šk. Loko, tel.: 031/505-468 14001750

V KERAMIČARSTVU Janez Kleč, s. p., Milje 77, Visoko vam nudimo kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438 14002086

VSA gradbena dela, adaptacije, fasade, notr. ometi. Sopaj Agim, s. p., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/589-597 14001988

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj
Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

ZASEBNI STIKI

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje Leopold Orešnik, s. p., Dolenja vas 85, Prebold, 031/836-378 14001764

ŽENITNA posredovalnica Viktorija vam pomaga poiskati resnega partnerja, obenem sem tudi vedeževalka in jasnovidka. Rodić RM k.d., Kotnikova 5, Ljubljana, tel.: 059/022-949, 031/221-196 14002005

IZGUBLJENO, NAJDENO

NAJDITELJA izgubljenega ključa Opel Corsa (v Kranju) z usnjenim obeskom prosim, da me pokliče po tel.: 041/553-940 14002090

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

ZAHVALE, OSMRTNICE
Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.
Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
RADIO SORA
Radio Sora d.o.o., Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka, tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60, e-mail: info@radio-sora.si

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

ZAHVALA

Tiho je odšel naš dragi mož, ati, dedek, pradedek, stric, tast in svak

Franc Zupan

1916–2014

Od njega smo se poslovili v sredo, 21. maja. Hvala vsem sorodnikom, njegovim prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala tudi g. župniku Eriku Šviglju, pevcem in pogrebni službi Kranj, njegovi zdravnici dr. Tatjani Kitič Jaklič, sestri Mojci in patronažni službi – službi Pomoč na domu Doma upokojencev Kranj. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga spremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Slovenska zemlja te pokrije,
v njej počivaj brez skrbi,
a v duši še ti sonce sije,
sonce večne radosti.

V 85. letu nas je zapustila

Ivana Omers

Pokorinova Ivanka iz Hrastja

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem za pomoč ob težkih trenutkih. Hvala za izrečena sožalja ter podarjeno cvetje, sveče in maše. Hvala osebju Doma upokojencev Preddvor za nesebično pomoč. Hvala gospodu kaplanu Marku Mohorju Stegnarju za tople tolažilne besede in za lep poslovilni obred. Hvala pevcem, pogrebniku, zvonarjem in nosačem. Prisrčna hvala vsem, ki ste drago Ivanko spremljali na njeni zadnji poti in jo ohranili v lepem spominu. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni
Hrastje, 15. maja 2014

ZAHVALA

Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke ni zase poželo,
odšel si sam, na pot neznano.
Tvoje ljubeče srce mirno zdaj spi,
nam pa rosijo se naše oči.

V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ata, tast, brat, stric in bratranec

Anton Brenkuš

iz Zg. Besnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu župniku, osebju oddelka 300 Bolnišnice Golnik, dr. Trčonu, pogrebni službi Navček, pevcem, čebelarjem, TD Besnica ter sodelavcem in sindikatu Iskra Strojegradnje. Posebna zahvala Lovski družini Jošt, za tako lep pogrebni obred in g. Janezu Balanču za poslovilni govor. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala. Hvala vsem, ki ga boste ohranili v svojem spominu.

Žalujoči vsi njegovi
Zg. Besnica, maja 2014

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila naša draga mama, sestra, teta in svakinja

Marjeta Žargaj

iz Grada pri Cerkljah

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in podarjene sveče. Posebna zahvala sosedom, gospodu župniku, vsemu zdravstvenemu osebju, osebju DSO Viharnik Kranjska Gora, pogrebni službi Jerič in pevcem. Prisrčna hvala tudi sodelavcem Veyance Kranj in Društvu upokojencev Cerklje.
Prisrčna hvala vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnjo pot, in vsem neimenovanim, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam blažili bolečino.

Žalujoči vsi njeni
Grad, 27. maja 2014

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustil naš ljubi mož, ati, ata, pradedek, brat, stric

Stane Kozelj

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem za vso pomoč in podporo, ki ste nam jo nudili v težkih trenutkih. Hvala tudi za podarjene sveče, svete maše in ostale darove.

Vsi njegovi domači
Hotemaže, 18. maja 2014

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, starega ata, tasta, brata in strica

Mirka Pogačarja

z Breznice 36

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in z nami sočustvovali. Hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za nesebično pomoč, tolažilne besede, izrečena sožalja ter darovano cvetje, sveče in denarno pomoč. Še posebej iskrena hvala patronažni službi Jesenice, posebno sestri Darji, gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem Zupan, harmonikarju, cvetličarstvu Zvonček, Konjeniškemu klubu Stol Žirovnica in gostilni Knafelj. Hvala vsem in vsakomur, ki ste nam kakorkoli pomagali, in hvala vsem, ki ste našega dragega ata pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice

Marije Langus

(2. 9. 1927–18. 5. 2014) z Mlake pri Begunjah

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče, darove za cerkev in svete maše in vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo župniku dr. Ambrožiču za lep obred, pevcem zbora Storžič za ganljivo zapete pesmi, trobentaču Marku Možini za zaigrano "tišino", pogrebnim storitvam Novak za lepo organiziran pogreb, osebju Doma dr. Janka Benedika v Radovljici za nego v zadnjem mesecu, zdravnici Tini Tomšič, negovalki Poloni Rešek Ralič in ostalim neimenovanim.

Žalujoči vsi njeni

Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.
(J. W. Goethe)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, moža, sina, brata, strica, svaka in zeta

Marjana - Đonija Kokalja

iz Naklega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in čebelarjem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter darovane svete maše. Iskrena hvala sodelavcem Kmetijskega inštituta Slovenije, Čebelarskemu društvu Goriče, Akademskemu čebelarskemu društvu, Termotehniki Ljubljana in Mercatorju Cash&Carry Naklo. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in osebju intenzivnega oddelka ORL, njegovi osebni zdravnici in patronažni službi za zdravljenje in lajšanje bolečine v času njegove bolezni. Prav prisrčna hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in mašo zadušnico. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi, pevcem, trobentaču ter praporščakom za spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste nam ob bolečem slovesu stali ob strani in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Sinova Aljaž in Grega, žena Karmen in vsi njegovi

Anketa

Izgubili zaupanje v politike

Jasna Paladin

Nedeljske evropske volitve je zaznamovala nizka volilna udeležba, ki je bila le 24-odstotna, kar je bistveno manj, kot je bilo povprečje v EU (43 odstotkov). Zakaj menite, da slovenski volivci tokrat niso volili? Bo udeležba višja na lokalnih volitvah?

Rastoder Hajris, Kamnik:

»Ljudje so siti politike in si želijo sprememb, a zaupanja v vodilne nimamo več. Nizka udeležba je pravzaprav protest ljudi in prepričan sem, da na prihodnjih volitvah udeležba ne bo dosti višja.«

Drago Stražišar, Kamnik:

»Glavni razlog za nizko udeležbo je nezaupanje ljudi v politiko in razočaranje, preprosto smo siti vsega. Premalo nas je za dobro vlado. Po moje bo tudi na prihodnjih volitvah podobno.«

Tatjana Huič, Soteska:

»Sama tokrat nisem volila, bom pa šla na lokalne volitve. Zdi se mi, da EU od nas ima kaj, mi pa od nje prav nič, zato Slovenci ne čutimo neke pripadnosti in ne sledimo, kaj se tam sploh dogaja.«

Tone Denžič, Podgorje:

»Če gledamo delo naših politikov, ni prav nič čudno, da smo izgubili zaupanje vanje. Sam jih nočem več gledati in zato tudi ne grem na volitve. Saj ni nikogar več, ki bi ga želel voliti!«

Marta Dobovšek, Stahovica:

»Sama sicer sem volila, a danes ne moremo nikomur več zaupati in verjeti. Še čudno, da smo jim dali toliko glasov. Politiki mislijo le nase. Nič drugače ne bo na prihodnjih volitvah.«

Spodbuda za najemnike

V starem Kranju je okoli šestdeset praznih poslovnih prostorov, da bi spodbudili nove najemnike, pa bodo na občini sofinancirali najemnino.

Vilma Stanovnik

Kranj – »V starem Kranju že več let opažamo upad malih obrti in podjetništva, zmanjševanje ponudbe ter vedno več praznih poslovnih prostorov. Teh je trenutno na različnih lokacijah kar okoli šestdeset, stanje pa se še slabša. Tako smo se na občini odločili, da aktivno pristopimo k oživljanju starega Kranja z različnimi ukrepi, eden od njih pa je tudi sofinanciranje najemnin sedaj praznih prostorov,« je svetnikom na majski seji pojasnil načelnik Urada za gospodarstvo in Gospodarske javne službe Janez Ziherl in predlagal, da uprava pripravi javni razpis za bodoče najemnike prostorov.

Svetniki, ki tudi sami nenehno opozarjajo na prazne prostore v starem Kranju, so se z razpisom in sofinanciranjem najemnin sicer strinjali, so pa poudarili, da mora biti pogoj za subvencioniranje vsebina, ki jo bodo prostor ponujali, zato naj bo že v razpisu določeno, kaj je v mestu primerno in katere dejavnosti je treba spodbujati.

Svetniki so nato v proračunu sprejeli prerazporeditev dvajset tisoč evrov, kar je predvidena višina sredstev namenjenih podjetjem in zasebnikom za sofinanciranje stroškov najemnin.

V starem Kranju je okoli šestdeset praznih poslovnih prostorov. / Foto: Tina Dokl

Cvetlične pravljice so odpovedane

Na Brdu so za prihodnji konec tedna napovedovali Cvetlične pravljice, ki pa so jih zaradi zdrah v kolektivu odpovedali.

Vilma Stanovnik

Brdo pri Kranju – Prihodnji konec tedna, med 6. in 8. junijem, naj bi po napovedih in vabilih na posestvu Brdo pripravili prireditev, ki so jo poimenovali Cvetlične pravljice. Lanska je med obiskovalci požela veliko občudovanja in odobravanja, očitno pa je menjava vodstva Javnega gospodarskega zavoda vplivala na to, da so v kolektivu nastala nesoglasja, katerih posledica je odpoved načrtovane prireditve.

»Projekta Cvetlične pravljice 2014 smo se lotili na osnovi uspešnih in odzivnih Cvetličnih pravljic v letu 2013. S sprejetjem funkcije v. d. direktorja JGZ Brdo sem napovedal, da bom nadaljeval delo svoje predhodnice, s katero sva uspešno sodelovala. Eden izmed takšnih projektov so bile tudi Cvetlične pravljice, ki so eden ključnih elementov trženjske strategije. Osnovno izhodišče pri pripravi letošnjih pravljic mi je bilo, da morajo presegati lanske. Zasnovani in pripravljeni program takšno izvedbo vsekakor napoveduje, ker pa so osebni interesi nekaterih v kolektivu drugačni in ker mi nadrejeni organ upravljanja ne omogoči kvalitetnega delovanja, Cvetlične pravljice, napovedane od 6. do 8. junija 2014, odpovedujem. V danih okoliščinah kot v. d. direktorja ugotavljam, da projekt nima ustrezne podpore v kolektivu in pri nadrejenem organu upravljanja,« pojasnjuje vršilec dolžnosti direktorja Javnega gospodarskega zavoda Brdo Franci Jagodic.

Na Krvavcu bodo jutri pobirali kamenje

Krvavec – Letošnja poletna sezona se bo na Krvavcu začela jutri, 31. maja, z že 10. akcijo pobiranja kamenja, s katero bodo očistili pašnike in jih pripravili na prihod živine. Akcijo tudi letos organizira RTC Krvavec v sodelovanju s pašnima skupnostma Jezerca in Kriška planina. Udeleženci se bodo na planino brezplačno odpeljali s kabinsko žičnico ob 7.45, akciji bo sledila brezplačna malica za vse pobiralce v hotelu Krvavec.

Srednjeveški dnevi na Blejskem gradu

Bled – Na Blejskem gradu bodo konec tedna pripravili 8. Srednjeveške dneve, v okviru katerih bodo gostili srednjeveške skupine iz Slovenije in tujine. Njihove nastope si bo mogoče ogledati jutri ob 11. in 16. uri ter 20.30, v nedeljo pa ob 11. in 14. uri na zgornji grajski terasi. Že v ponedeljek so na jasi pod gradom postavili srednjeveški tabor, jutri in v nedeljo pa bo na parkirišču pod gradom še srednjeveška tržnica.

Srečanje »Bilečancev« v Ribnem

Ribno – V začetku leta so ustanovili Društvo Bilečanci Slovenija, ki združuje Slovence, ki so v letih od 1956 do 1991 vojaški rok služili v hercegovskem mestu Bileća. V soboto ob 11. uri se bodo zbrali na prostoru za piknik v Ribnem, srečanje pa bo namenjeno druženju in obujanju spominov na dni, ki so jih preživeli v Bileći, kjer se je v šoli rezervnih častnikov šolalo tudi več kot pet tisoč Slovencev.

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno z občasnimi krajevnimi padavinami, deloma plohami. Jutri in v nedeljo bo več sončnega vremena, vendar bodo popoldne še krajevne plohe. Zjutraj bo razmeroma sveže.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo
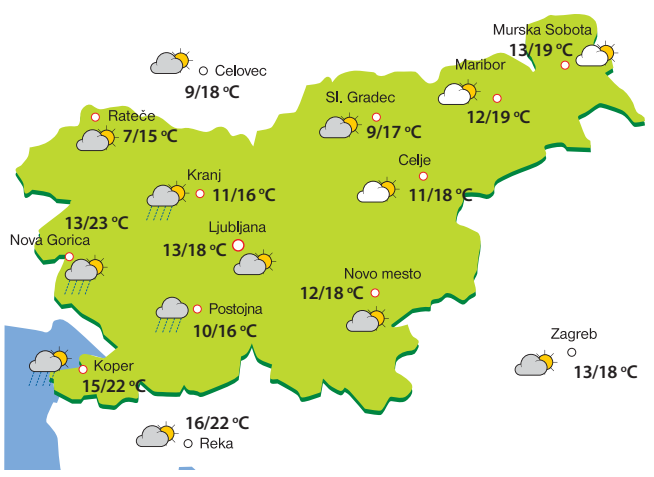
PETEK	SOBOTA	NEDELJA
10/16 °C	6/18 °C	7/19 °C